

Iktatószám: NSZFH/dszc-beregszaszi/005915-1/2025

**A DEBRECENI SZC BEREGSZÁSZI PÁL TECHNIKUM ÉS
KOLLÉGIUM**

SZAKMAI PROGRAM

Készítette: Nagyné Oláh Katalin igazgató

**Elfogadta: Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium
oktatói testülete**

**Jóváhagyta: Szilágyi Sándor főigazgató, Tirpák Zsolt kancellár
egyetértésével**

Debrecen, 2025

Tartalom

1. A SZAKMAI PROGRAM MEGTEKINTÉSE, HATÁLYA, FELÜLVIZSGÁLATÁNAK RENDJE	5
1.1 A szakmai program megtekintése, hatálya.....	5
1.2 A szakmai program felülvizsgálatának rendje	5
2. BEVEZETÉS.....	6
2.1 Az iskola küldetésnyilatkozata.....	6
2.2 Az iskola jövőképe.....	6
3. JOGSZABÁLYI HÁTTER	8
4. NEVELÉSI PROGRAM	8
4.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	8
4.1.1 Pedagógiai alapelvek, értékek átadása	8
4.1.2 Intézményünk célrendszere.....	8
4.1.3 Fejlesztési területek – nevelési célok	9
4.2 A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai.....	11
4.3 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
4.3.1 Személyiségfejlesztés	14
4.4 A közösségfejlesztés	16
4.5 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	19
4.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	22
4.6.1 A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek, az iskolai tehetséggondozás programja	22
4.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	23
4.6.3 Különleges bánásmódot igénylő tanulók segítése.....	24
4.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztő programja.....	25
4.6.5 Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	29
4.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	30
4.7 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	32
4.8 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy. az oktató, a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái	33
4.8.1 A szülővel való együttműködés formái	33
4.8.2 A tanulók közössége	35
4.8.3 A képzési tanács.....	36
4.8.4 A kollégium	36
4.8.5 A duális képzőhelyek, vállalati együttműködések	37
4.9 A tanulmányok alatti vizsga szabályai	37
4.9.1 A tanulmányok alatti vizsgák típusai	37
Osztályozó vizsga.....	37
Különbözeti vizsga	38
Javítóvizsga	38
Pótlóvizsga	38
A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsga	39
Az ágazati alapvizsga szabályai.....	39
4.9.2 A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása	41
Általános rendelkezések	41
Írásbeli vizsga.....	42
Szóbeli vizsga.....	43
Gyakorlati vizsga.....	44
4.9.3 A tanulmányok alatti vizsga eredményeinek dokumentálása.....	44
4.9.4 A tanulmányok alatti vizsga tárgyainak vizsgarészei, követelményei, értékelése	45
4.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	46
4.11 Mikrotanúsítványra vonatkozó szabályok.....	47
5. OKTATÁSI PROGRAM	49
5.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei	49
5.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	49

5.2.1	Törvényi szabályozás.....	49
5.2.2	Az eredményes tanulás segítésének elvei	50
5.2.3	Képesség-kibontakoztató felkészítés	51
5.2.4	Szakképzés releváns korszerű tanulási módszerek és munkaformák.....	51
5.2.5	Választható tantárgyak, oktatóválasztás	52
5.3	Szakmai vizsga.....	53
5.4	Érettségi vizsga	57
5.4.1	Középszintű érettségi vizsga témakörei	57
5.4.2	Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján	57
5.4.3	A tantárgy tanulásával kapcsolatos eljárások sikeres előrehozott érettségi vizsga esetén	57
5.5	A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái.....	57
5.5.1	A duális képzőhelyekkel történő közös értékelés eljárásrendje és szabályai	58
5.5.2	Beszámoltatás, számonkérés fajtái.....	59
5.5.3	Házi feladat.....	60
5.5.4	A továbbhaladás feltétele.....	61
5.5.5	Az évközi teljesítmény értékelésének és minősítésének módja	61
5.6	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	64
5.7	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	64
5.7.1	Környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	66
5.7.2	A mindennapos testnevelés megvalósításának módja.....	67
5.7.3	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	67
5.8	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	68
5.9	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	70
5.10	Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	70
5.10.1	Egyéni haladási utak	70
5.11	Elektronikus iratok.....	71
5.11.1	Digitális bizonyítvány.....	71
5.11.2	Egyéb elektronikus iratok	72
5.12	Tanrend a digitális munkarend idején	72
6.	KÉPZÉSI PROGRAM	73
6.1	Bevezetés	73
6.2	Jogszabályi környezet	73
6.3	Fogalmak a jogszabályokban	73
	Technikumi képzések az intézményben	74
	Szakképző iskolai képzés	74
	Szakképző iskolai képzések az intézményben.....	74
	Átjárhatóság és továbbhaladás.....	74
6.4	Képzési és kimeneti követelmények	75
6.5	Programtervek.....	75
6.6	A képzési program kidolgozása a duális partnerek bevonásával	76
	Közös szabályok a duális képzőhelyekkel együtt kidolgozott képzési program pedagógiai tervezése és értékelése területén	76
6.7	Pályaorientációval összefüggő feladatok	77
6.8	Egészségfejlesztési Program	79
6.9	Fejlesztő Program	80
7.	KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM	81
7.1	Bevezetés	81
1.1.	A Pedagógiai Program törvényi háttére, szabályzói.....	81
7.2	Helyzetfeltárás, a kollégium működése	81
2.1.	A kollégiumról általában	81
2.2.	A tanulói összetétel jellemzői.....	81
2.3.	Humán erőforrás, személyi feltételek, elvárások.....	82
2.4.	Tárgyi-eszközi és környezeti feltételek	83

2.5. A kollégiumi nevelés-oktatás legfontosabb alapelvei.....	83
2.6. Stratégiai célkitűzések	84
2.7. Esélyegyenlőség a kollégiumban.....	85
2.8. Kollégiumi élet szervezése	85
2.9. A tanulócsoporthok szervezésének alapelvei	85
2.10. A kollégium kapcsolatrendszere.....	86
7.3 A kollégiumi nevelés célja, alapelvei és feladatai.....	86
3.1. A kollégium nevelés célja.....	87
3.2. A kollégium nevelés alapelvei.....	87
3.3. A kollégiumi nevelés feladatai:	87
3.4. A tanulói napirend, tanulás, szabadidő szervezésének pedagógiai elvei	90
3.5. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, pályaválasztását, önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei 90	
7.4 A kollégium tevékenységének szerkezete.....	91
4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	91
4.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban.....	91
4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:	92
4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások.....	93
4.1.4. Témaapok, témahetek, projektek	93
4.2. Pedagógiai felügyelet	93
4.3. A tanulók kollégiumi tevékenységének komplex értékelése	94
7.5 A kollégiumi nevelés eredményessége	96
7.6 A kollégiumi foglalkozások helyi programterve.....	96
6.1 A helyi programterv irányelvei.....	97
6.1.1. Tanulásszervezés, felzárkózás támogatása, tehetséggondozás	97
6.1.2. Szociális kompetenciák fejlesztése.....	98
6.1.3. Hagyományaink, megemlékezések.....	98
6.1.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	99
7.7 Tematikus csoportfoglalkozások keretprogramterve és éves óraszám.....	99
7.1. A tematikus foglalkozások keretprogramterve és a helyi magvalósítása.....	100
7.8 MELLÉKLETEK.....	115
7.8.1 I. számú melléklet.....	116
FAKULTÁCIÓS FOGLALKOZÁSOK	116
I.3. Környezet- és természetvédelmi fakultáció.....	119
I.4. Történelem fakultáció	120
I.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés fakultáció	122
I.6. Magyar nyelvi fakultáció fakultáció.....	124
I.7. Német nyelvi fakultáció	124
I.8. Országismeret fakultáció.....	126
I.9. Matematika fakultáció.....	127
I.10. Etikett fakultáció	128
7.8.2 II. számú melléklet.....	130
II.3. Gasztró-köli, főzőiskola.....	132
II.4. SPORT (asztalitenisz, futás, tollaslabda).....	133
II.5. Labdarúgás szabadidős sportfoglalkozás	135
II.7. Filmklub.....	135
II.8. KRESZ–közlekedésbiztonság.....	136
II.9. Fotó- és média.....	137
7.8.3 III. számú melléklet	139
A SZOBAÉRTÉKELÉS SZEMPONTRENDSZERE	139
8. MELLÉKLETEK	143
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	144

1. A Szakmai Program megtekintése, hatálya, felülvizsgálatának rendje

1.1 A szakmai program megtekintése, hatálya

A szakmai programot a szakképző intézmény dolgozza ki és a honlapján teszi közzé.

A szakmai program személyi hatálya kiterjed:

- a Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégiummal munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban lévő alkalmazottakra,
- az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulókra, illetve a felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyekre,
- a kiskorú tanulók törvényes képviselőire,
- a szakmai oktatásban együttműködő Mesterlevél Ágazati Képzőközpontokra és a duális képzőhelyekre,
- az intézményben tartózkodó egyéb személyekre.

A szakmai program időbeni hatálya:

A szakmai program a főigazgatói jóváhagyás napjától határozatlan időre, visszavonási lépés hatálya alá tartozik. A hatálybalépéssel egyidőben az előző szakmai program hatályát veszti.

A szakmai program tárgyi hatálya kiterjed:

a Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium intézményére.

1.2 A szakmai program felülvizsgálatának rendje

Iskolánk szakmai programja folyamatosan aktualizálásra kerül a jogszabályi változások, a szakmapolitikai célok, valamint a helyi gazdasági és társadalmi igények figyelembevételével.

- **Éves felülvizsgálat:** minden tanév végén az oktatási testület az intézményvezetés kezdeményezésére áttekinti a szakmai program végrehajtását, majd az aktuális tapasztalatok alapján, szükség esetén módosításokat javasol.
- **Teljes körű felülvizsgálat:** soron kívül kötelező, ha jogszabályi változás, képzési szerkezetváltás vagy a munkaerőpiaci igényekben jelentős módosulás következik be.

A felülvizsgálat során figyelembe vesszük a tanulói teljesítményeket, az oktatási tapasztalatokat, valamint a szülők és partnerek visszajelzéseit.

A duális képzőhelyek bevonása a felülvizsgálatba

Intézményünk a duális képzőhelyekkel közösen kidolgozott képzési programot rendszeresen értékeli, és a felülvizsgálat folyamatába bevonja a gazdasági partnereket.

- A duális képzőhelyek minden tanév végén értékelést adnak a duális képzés tapasztalatairól, és igény esetén javaslatot tesznek a fejlesztésre.
- A felülvizsgálati egyeztetéseken a duális partnerek képviselői részt vesznek, és javaslataikat az intézmény beépíti a képzési programba.
- A közösen végzett felülvizsgálat eredményei alapján a szükséges változtatásokat az intézményvezetés javaslatára az oktatási testület hagyja jóvá.

A szakmai program rendszeres felülvizsgálata és a duális képzőhelyek bevonása biztosítja, hogy iskolánk képzése naprakész, a munkaerőpiac igényeihez illeszkedő, korszerű és magas színvonalú legyen.

2. Bevezetés

2.1 Az iskola küldetésnyilatkozata

„Csak a jó minőségű oktató lehet mesterré, csak az az oktató, aki maga is élvezi, amit csinál, akinek a számára a tanítás, az együttlét a gyerekekkel, a világra való rácsodálkozás élmény és öröm. Aki nem a biztos, egyetlen válaszokat tudja, hanem akit a bizonytalan sokféleség csábít állandóan továbbkutatásra” (*Vekerdy Tamás, 1935 - 2019 - Motiváció*)

A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium Debrecen egyik legrégebbi múlttal rendelkező szakképző intézménye, amelyet a kezdetektől fogva a magas szintű szakmai oktatás és a folyamatos pedagógiai megújulás jellemez.

Intézményünk a 21. századi munkaerőpiaci igényekhez igazodva naprakész, keresett szakmákat kínál, különös tekintettel az elektronika és informatika területére, melyek mára az élet szinte valamennyi szegmensében meghatározó szerepet töltenek be.

Kiemelt jelentőséggel bír villanyszerelő képzésünk, amely mind megyei, mind országos szinten elismert, versenyeredményeink pedig visszaigazolják az oktatás színvonalát. Ezen túlmenően jelentős érdeklődés övezi a szoftverfejlesztő és -tesztelő, az elektronikai technikus, valamint az erősáramú elektrotechnikus képzéseinket. A debreceni járműipar rohamos fejlődése következtében a gépjármű-mechatronikai technikus szakma iránti kereslet is folyamatosan növekszik a középfokú oktatásban részt vevő diákok körében.

Oktatási kínálatunkat felnőttképzési programok is gazdagítják, melyek az elektronikai technikus, az erősáramú elektrotechnikus, valamint a villanyszerelő szakterületeken biztosítanak korszerű, munkaerőpiaci szempontból releváns ismereteket.

Intézményünk szoros együttműködést ápol városi és megyei gazdasági szereplőkkel, stratégiai partnerünk pedig a Debreceni Egyetem, mellyel közös szakmai programokat, projekteken való részvételi lehetőségeket és gyakorlati helyszíneket biztosítunk tanulóink számára.

Képzési szemléletünk középpontjában a Szakképzés 4.0 stratégiai céljaira építve szerepel: a modern technológiai ismeretek és munkaerőpiaci alapkompenciák elsajátítása, valamint a gyakorlati tapasztalatok megszerzése annak érdekében, hogy végzett diákjaink a lehető legfelkészültebben léphessenek be a munka világába, különösen az ipari szektorba.

2.2 Az iskola jövőképe

Intézményünk célkitűzése, hogy a Debreceni Szakképzési Centrumon belül a Beregszászi Pál Technikum és Kollégium – egyedi arculatának megőrzése mellett – a nevelés-oktatás minden területén korszerű, innovatív intézménnyé váljon. Arra törekszünk, hogy aktív szereplőként kapcsolódjunk be a folyamatos fejlődési folyamatokba, érzékenyen reagáljunk a technológiai újításokra és a partnereink által megfogalmazott elvárásokra, miközben megfelelünk a modern ipari környezet, különösen az Ipar 4.0 követelményeinek.

Meg kell felelnünk a jogszabályi háttérnek, mivel 2020 szeptember 1-jén kezdetét vette a szakképzési rendszer első tanéve (szakképzésről szóló 2019. LXXX törvény és annak végrehajtásáról szóló 12/2020 (02.07.) Korm. rendelet). Ezen jogszabályi módosítások lehetővé teszik, hogy a szakképzésben tanulni szándékozó fiatalok szándékaikhoz és képességeikhez legjobban illeszkedő, a munkaerőpiacon jól értékesíthető tudást sajátíthassanak el.

Elsődleges feladatunknak tekintjük olyan középfokú műszaki szakemberek képzését, akik képesek eligazodni a gyorsan változó gazdasági és technológiai környezetben, rugalmasan alkalmazkodnak a munkaerőpiac dinamikus igényeihez, rendelkeznek az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges képességekkel, felelős döntéshozók, és munkájuk révén valódi értéket teremtenek a társadalom számára.

E célok megvalósításával kívánjuk biztosítani, hogy intézményünk a jövőben is a város, a megye, valamint az ország szakképzési térképén meghatározó, elismert szerepet töltsön be.

Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégiumának
oktatói testülete
nevében

Nagyné Oláh Katalin
igazgató

3. Jogszabályi háttér

- 2012. Évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 2/2020. (II.7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről
- 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 59/2013. (VIII. 9.) EMMI-rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról

4. Nevelési Program

4.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

4.1.1 Pedagógiai alapelvek, értékek átadása

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A technikumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt középiskolai évfolyama van, ahol az ágazathoz tartozó, érettségihez kötött szakmák közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett. A technikumban folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai előkészítő oktatás szerves egységet alkot.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését. A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

Iskolánk jelenlegi oktatói testülete a következő célokat és feladatokat kívánja megvalósítani – a társadalmi környezet, a szülők, a diákok és a fenntartó igényeit és elvárásait figyelembe véve - építve az iskola hagyományaira.

4.1.2 Intézményünk célrendszere

A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium küldetése, hogy korszerű, versenyképes tudást biztosítson tanulói számára, miközben aktívan reagál a munkaerőpiac változó igényeire. Intézményünk stratégiai célkitűzései mentén törekszünk arra, hogy olyan

oktatási környezetet teremtsünk, amely támogatja a tanulók szakmai fejlődését, elhelyezkedési esélyeit, valamint a fenntarthatóság és digitalizáció irányelveit is figyelembe veszi.

Elsődleges célunk a tanulói létszám szinten tartása, amelyhez elengedhetetlen a további hatékony pályaválasztási rendezvényeken, nyílt napokat szervez, valamint kapcsolatot épít ki az általános iskolákkal. A beiratkozott tanulókat célzottan támogatjuk abban, hogy a választott szakmájukban sikeresen helyezkedjenek el. Fontosnak tartjuk a lemorzsolódás csökkentését és a tanulói karrierút egyengetését is, ehhez mentorprogramokat, egyéni fejlesztési terveket és karriertanácsadást biztosítunk.

A szakképzés színvonalának folyamatos emelése alapvető érték számunkra. A tanulmányi eredmények javítását korszerű módszertani eszközökkel, digitális tananyagokkal és gyakorlatorientált képzésekkel támogatjuk. Folyamatosan megújítjuk tananyagainkat, hogy azok megfeleljenek az Ipar 4.0 elvárásainak. Emellett hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra is. Külön programokat működtetünk a hátrányos helyzetű tanulók támogatására, míg a kiemelkedő képességű diákokat versenyekre, szakmai megmérettetésekre készítjük fel.

Intézményünk fontos célkitűzése a felnőttek szakmai oktatásának és képzésének biztosítása. A munkaerőpiac változásaihoz igazodva rugalmas, rövid ciklusú képzéseket kínálunk, elősegítve az élethosszig tartó tanulást. A digitális kompetenciák fejlesztése szintén kiemelt prioritás: korszerű IKT-eszközök és digitális módszerek bevezetésével segítjük a tanulók és oktatók fejlődését.

Oktatóink szakmai továbbképzése elengedhetetlen a minőségi oktatáshoz. Támogatjuk a módszertani megújulást, különös figyelmet fordítva a vezetői készségek fejlesztésére, hiszen az intézmény irányítása is megköveteli a naprakész tudást és készségeket. Emellett az energetikai programunk és a zöld átállás melletti elköteleződésünk is stratégiai jelentőségű. Célunk az energiahatékony működés, a környezettudatosságra nevelés és a fenntarthatóság előtérbe helyezése.

Gazdálkodásunkban a fegyelmezett, racionális forrásfelhasználásra törekszünk. Pályázati tevékenységünket folyamatosan fejlesztjük, keresve az új lehetőségeket, amelyek segítik infrastruktúránk és szakmai kínálatunk bővítését. Az intézményi környezet folyamatos korszerűsítése szintén stratégiai célunk, legyen szó tantermekről, műhelyekről vagy kollégiumi ellátásról.

Kiemelten fontosnak tartjuk partnerkapcsolataink erősítését. A gazdasági szereplőkkel, duális képző partnerekkel való együttműködés révén biztosítjuk, hogy tanulóink valós munkaerőpiaci környezetben szerezhessenek tapasztalatot, és közvetlen kapcsolatot építhessenek ki leendő munkaadóikkal.

A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium a jövő iskolája kíván lenni – egy olyan intézmény, amely biztonságos, korszerű és inspiráló környezetet kínál minden tanuló, oktató és partner számára.

4.1.3 Fejlesztési területek – nevelési célok

1. Az erkölcsi nevelés
 - törekvés a kötelességtudat kialakítására

- egyéni és közösségi felelősség jelentésének megértése
 - normakövetés társadalmi jelentősége és a normaszegés következményei
 - egy közösség etikai elveinek felismerése
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés, magyarságtudat
 - magyar történelmi személyek, tudósok, művészek megnevezése, munkásságuk jelentőségének felismerése
 - nemzeti ünnepeink fontossága, hagyományai
 - népi hagyományaink, az éves ünnepkör megismerése
 - a lakóhely és az iskola környékének természeti és kulturális örökségével való ismerkedés
 - hungarikumok ismerete
 - nemzeti kultúránk jelentőségének megismerése
 - különböző népek és kultúrák hagyományainak tisztelete
 3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
 - az alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése és ezek gyakorlása
 - a közösség tagjainak tisztelete, törekvés a jó együttműködésre az együttélésben
 4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése
 - mindennapi élethelyzetek kezelése, amelyekben az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésében
 - a harmonikus társas kapcsolatok kialakításához szükséges ismeretek, készségek elsajátítása
 - ideális és reális énkép közötti különbségtétel
 5. A családi életre nevelés
 - felkészülés az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre
 - önálló életvitel, önellátás megszervezésének képessége
 - takarékoskodás alapvető technikáinak megismerése
 - információk szerzése a szexuális problémákkal kapcsolatban
 - hová fordulhatunk krízishelyzetben
 - a család társadalomban betöltött szerepe
 - a családtagok felelőssége a család egységének megtartásában
 - a különböző generációk tagjainak tisztelete
 6. A testi és lelki egészségre nevelés
 - testi és lelki egészség egysége
 - személyes higiéné és a környezet tisztántartásának fontossága
 - egészséges étrend összeállítására való képesség
 - a kultúra szerepe a lelki egészség megőrzésében
 - az egészségre káros szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázata
 - testi és lelki egészségünk megőrzésében segítő szakemberek ismerete
 7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
 - segítségre szoruló felismerése és segítése
 - a segítségnyújtás kötelességének átérzése
 - felelősségvállalás másokért
 - az önkéntesség jelentőségének felismerése
 8. Fenntarthatóság, környezettudatosság
 - a fenntarthatóság és a globális problémák összefüggésének megértése
 - a saját életvitel és a fenntarthatóság kritériumainak összefüggése
 - a globális problémák és a lokális cselekvések kapcsolata, egymásra való hatásuk
 9. Pályaorientáció
 - folyamatos tanulás, önképzés jelentősége

- a tervezett szakmával, hivatással kapcsolatos ismeretek megszerzése, munkaerő-piaci lehetőségek felmérése
 - Önéletrajz készítése
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés
- alapvető pénzügyi ismeretek megszerzése
 - az anyagi és kapcsolati tőke értékének szerepe
 - bankszámla nyitásának módja és képessége
11. Média tudatosságra való nevelés
- az egyes médiumok közötti tudatos választás elősegítése
 - média tartalmak célirányos választása
12. A tanulás tanítása
- jegyzetelés és lényegkiemelés fejlesztése
 - saját tanulási stílus megtalálása, a megfelelő tanulási stratégiák kialakítása
 - különböző tantárgyakban tanultak összekapcsolása, összefüggések átlátása

4.2 A szakmai oktatás feladatai, eszközei, eljárásai

Kiemelt céljainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

STRATÉGIAI CÉLOK	MINŐSÉGCÉLOK	ESZKÖZÖK ÉS ELJÁRÁSOK
1. Alap és kulcskompetenciák fejlesztése a minőségi oktatásért	1.1. Az ágazati alapképzések támogatása az alap- és kulcskompetenciák fejlesztésével	Felzárkóztató programok, korrepetálások Differenciálás Változatos tanítási módszerek alkalmazása
	1.2. A kommunikáció erősítése az osztályokban tanító oktatók között, a jó gyakorlatok átadása	Műhelymunka Workshop Esetmegbeszélés
	1.3. A projekt alapú oktatás feltételeinek biztosítása	Iskolai projektnapok, projekt hetek szervezése. A szakmai órák keretén belül különböző projektek megvalósítása Részvétel foglalkozáson kívüli projektekben
	1.4. Oktatói továbbképzési rendszer hatékony működtetése	Négy évente 60 óra teljesítése az intézmény célrendszerének megfelelően Továbbtanulás lehetőségének biztosítása a helyi szükségleteknek megfelelően
2. A duális szakképzési rendszer folyamatos fejlesztése	2.1. A technikumi képzésben, nappali oktatásban résztvevő tanulók minél nagyobb arányban rendelkezzenek szakképzési munkaszerződéssel	Duális partnerek keresése, képzési programok kidolgozása

	2.2. Az iskola képzési kínálata nappali tagozaton és a felnőttoktatás területén is a duális partneri, valamint a munkaerőpiaci igényekhez igazodjon	A munkaerőpiac igényeinek beépítése
	2.3. A duális partnerek elégedettségének növelése az iskolával történő együttműködés területén	Partneri igény- és elégedettségmérések végzése és elemzése a munkaerő-piaci szereplők körében
	2.4. A duális képzésben részt vevő partnerek számának növelése	Munkaszerződések számának növelése
	2.5. A tanulók a duális képzésben való részvétellel az elhelyezkedéshez szükséges szakmai és munkavállalói ismereteket szerezzék	Gyakorlatorientált képzés A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése
3. <i>A karriert támogató tevékenységek megújítása</i>	3.1 A „Z” generációt megszólítani képes intenzív marketingkommunikációs tevékenység folytatása	Online média-megjelenések (a tanulói generációk igényeinek megfelelően)
	3.2. A pályaaorientációban érintett szervezetekkel való együttműködés városi, megyei és regionális szinten	Partnerségi adatbázis és éves pályaaorientációs eseménynaptár Rendszeres kapcsolatfelvétel és egyeztetés
	3.3. Élmény alapú pálya-tanácsadási rendszer működtetése a régió vállalataival és felsőoktatási intézményeivel	Interaktív pályaaorientációs programok Tematikus pályaválasztási események szervezése
4. <i>Az intézmény infrastruktúrájának és felszereltségének fejlesztése</i>	4.1. Infrastruktúra (felújítás, berendezés-, eszközbeszerzés) fejlesztése pályázatok, valamint a fenntartó (Centrum) által biztosított forrás révén	Célzott pályázati források és a fenntartó által biztosított támogatások
	4.2. A meglévő tanműhelyek, szaktantermek korszerűsítése	Modern oktatástechnikai eszközök és berendezések beszerzése A meglévő tanműhelyek és szaktantermek felújítása
	4.3. Digitális eszközök és korszerű oktatási technológiák fejlesztése	Digitális taneszközök és modern oktatási technológiák beszerzése Korszerű eszközök integrálása az oktatási folyamatba Pályázatokban történő részvétel
5. <i>A szakképesítés nélküli iskolaelhagyás megakadályozása</i>	5.1. Korai jelzőrendszerek működtetése az iskolaelhagyás megakadályozására	Tanulói nyomkövető rendszer és rendszeres szociális, tanulmányi monitorozás Esetmegbeszélés Oktatók és az osztályfőnökök

		jelzőrendszeri tagként működése Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival
	5.2. Személyes, digitális és vegyes tanulási formák igénybevételének lehetővé tétele	Tantermi infrastruktúra és digitális tanulási platformok A személyes jelenléti, digitális és kombinált (hibrid) tanulási formák rugalmas alkalmazása
	5.3. A beiratkozott tanulók nem hagyják el végzettség nélkül a szakképzési centrum iskolarendszerét	Szakmai pályaeorientáció Folyamatos nyomon követés, egyéni fejlesztési tervek készítése, korrepetálás Motivációs programok szervezése
	5.4. A szakképzési ösztöndíjrendszer népszerűsítése, támogatása	Tájékoztató anyagok és online felületek elérhetőségének biztosítása Rendszeres tájékoztató az ösztöndíj feltételeiről tanulói, szülői és pedagógusi körben
	5.5. Az SNI, BTMN, valamint a kiemelt figyelmet igénylő tanulók szakmához segítése	Egyéni fejlesztési tervek, speciális segédeszközök és integrált mentorálási rendszer Együttműködés a fejlesztő pedagógusokkal, a szakszolgálat véleményének összehangolása a pedagógiai eljárásokkal
6. Professzionális iskolai szervezet működtetése	6.1. Iskolánkban EQUAVET alapú minőségirányítási rendszer hatékony működtetése, valamint intézményi önértékelés és oktatói értékelési rendszer működtetése.	EQUAVET keretrendszerre épülő minőségirányítási dokumentáció és digitális önértékelési platform Minőségirányítási rendszer folyamatos működtetése Önértékelések és oktatói teljesítményértékelések végrehajtása, az eredmények visszacsatolása

4.2.1 Az intézmény stratégiai partnerei és az együttműködési rendszer keretei

Partnereink	Együttműködési rendszere keretei, feladatok
Belső partnerek: - tanulók - DÖK - szülők - oktatók - Képzési Tanács - iskola egyéb dolgozói - kollégium dolgozói és tanulói	Folyamatos kapcsolattartás. Tájékoztatás. Dokumentumok véleményeztetése. Iskolai rendezvényekbe való bevonás.
Külső partnerek: Debreceni Szakképzési Centrum Főigazgatóság, Kancellária Debreceni SZC társintézményei Debreceni SZC Ügyfélszolgálati és Marketing Csoport Stratégiai céges partnereink: BMW, NI, Vitesco, Schaeffler Debrecen, DKV, MÁV Személyszállítási Zrt., OPUS TITÁSZ, MÁV, Bürkle, Krones, Debreceni Vízmű, SUBAN, Gyulai Irányítástechnika, Intertanker, Mesterlevél ÁKK, Harro Höfliger, Pappas Auto Debreceni SZC Digitális Közösségi Alkotóműhely Debrecen Digitár Digitális Élmenyközpont, Agóra Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium Újkerti Tagintézménye Méliusz Juhász Péter Könyvtár Újkerti Fiókkönyvtára DMK Újkert Közösségi Háza Cívis Hungast Kft. Debrecen, Jerikó utcai főzőkonyhája Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálatok Debreceni Pedagógiai Oktatási Központ Közel 300 nonprofit szervezettel állunk kapcsolatban a Közösségi Szolgálat teljesítése során Területileg illetékes Kereskedelmi és Iparkamara A térségben működő felsőoktatási intézmények Kelet-Magyarország általános iskolái, gimnáziumai	Duális képzés megszervezése. Képzési program, duális tantárgyak, óraszámainak megállapítása. Kiválasztási folyamat módja. Elektronikus napló (KRÉTA) vezetése (hiányzások, naplózás). Közös értékelés módjának kialakítása. Szakmai vizsgák szervezése. Szakmai versenyek (SZKTV, OSZTV). Szakképzési munkaszerződés megkötése, megszüntetése. Iskolai és céges rendezvények szervezése. Egybefüggő szakmai gyakorlat ütemtervének kialakítása.

4.3 A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

4.3.1 Személyiségfejlesztés

A szakmai programunkban megfogalmazott értékek alapján, iskolánkban a személyiségfejlesztés célja a tanulók valamennyi személyiség komponensének (érzelmi, értelmi, társas és testi) fejlesztése, valamint lelkileg és testileg olyan egészséges,

kiegyensúlyozott tanulók nevelése, akik bíznak önmagukban és képességeikben, tisztában vannak értékeikkel, ugyanakkor fejlesztendő tulajdonságaikkal is.

A személyiségfejlesztés legfontosabb feladatai iskolánkban:

- Belső motivációs bázis fejlesztése
- Az értékorientáció alakítása
- A gyerekek igény szintjének emelése a sikerélmény fokozásával
- Az önbizalom növelése
- A kötelesség és felelősségtudat fejlesztése
- Az önállóság és bizalom fejlesztése

A tanulók személyiségfejlesztése az alábbi területek köré csoportosulnak:

- A tanuló gondolkodási, tanulási képességének fejlesztése
- Az emberi kapcsolatok, szociális érzékenység fejlesztése
- A testi, lelki egészség iránti igény fejlesztése
- Speciális kompetenciák fejlesztése

A személyiségfejlesztés színterei:

- Kötelező foglalkozás (például: oktatás, iskolapszichológus és szociális segítő által vezetett foglalkozás, bűnmegelőzési tanácsadó prevenciós órái, védőnő prevenciós órái)
- A duális képzés keretében valós munkahelyi körülmények között lehetőség nyílik a csapatmunkára, a vállalati kultúrába történő sikeres beilleszkedésre.
- Tanórán kívüli foglalkozások (például: osztálykirándulás, versenyek, iskolapszichológusi tanácsadón való részvétel, fejlesztő pedagógus foglalkozásai)
- Iskolai és osztályszintű rendezvények, események (például: ünnepi műsorok, Beregszászi Nap)
- Pályázati programok
- Városi programok

A személyiségfejlesztésben részt vevő személyek:

Oktatók, iskolapszichológus, szociális segítő, fejlesztő oktató, gyógypedagógus, bűnmegelőzési tanácsadó, külső előadók.

Az iskolapszichológus tevékenysége az iskolában

Intézményünkben iskolapszichológus működik, tevékenységével az oktató-nevelő munkát segíti. A tanulók megismerése céljából *szűrővizsgálatokat és állapotfelméréseket* végez. Egyéni *tanácsadással* segíti a tanulókat abban, hogy élethelyzetükre megoldásokat találjanak. A tanulók érdekében *konzultál* a szülőkkel és az oktatókkal, amelynek során közösen gondolkodnak a tanulókat érintő kihívásokról. A tanulócsoporthoz számára *csoportos foglalkozásokat* tart képességeik és személyiségük fejlesztése, önismeretük növelése érdekében.

Az iskolapszichológus tevékenysége *nem azonos a pszichoterápiával* és nem helyettesíti sem a pszichoterápiás, sem a pszichiátriai kezeléseket. Amennyiben a tapasztalatok alapján szükségesnek látszik pszichoterápiás vagy más kezelés folytatása, úgy továbbirányítja a tanulókat a pedagógiai szakszolgálatához vagy más szakellátást (például: pszichiátriai ellátást) biztosító intézményhez.

Az iskolapszichológusnak *titoktartási kötelezettsége van*, a tudomására jutott információkat csak az érintettek személyes engedélyével vagy jogszabály által előírt esetekben oszthatja meg másokkal. A titoktartás nem vonatkozik a saját vagy mások egészségét, testi épségét, életét veszélyeztető körülményekre. A személyes adatokat bizalmasan kezeli a hatályos adatvédelmi jogszabályoknak, az intézmény adatkezelési szabályzatának és a Pszichológusok Szakmai Etikai Kódexének (SZEK) megfelelően.

Az iskolapszichológiai ellátás szabályozása

Amennyiben a tanuló törvényes képviselője nem kíván hozzájárulni 18 év alatti kiskorú gyermeke rendszeres és személyre szabott iskolapszichológiai ellátásához, ill. azonosítható módon történő vizsgálatához, úgy az erről szóló nyilatkozatát személyesen vagy postai úton kell eljuttatnia intézményünk részére.

A törvényes képviselő nyilatkozata csakis az intézményünkben megvalósuló rendszeres és személyre szabott pszichológiai foglalkozásokra (például: névvel ellátott kérdőívekkel végzett egyéni pályatanácsadás), valamint az azonosítható módon történő vizsgálatokra vonatkozik (például: az intézmény tehetséges tanulóinak azonosítása névvel ellátott kérdőívekkel). Az anonim módon történő vizsgálatokhoz (például: egy osztály tanulási szokásainak vizsgálata névtelenül kitöltött kérdőívekkel), a rendkívüli helyzetekben, esetenkénti segítségnyújtáshoz (például: krízistanácsadás), valamint a tanulócsoporthoz tartott csoportos pszichológiai foglalkozásokhoz (például: prevenció foglalkozás) az iskolapszichológusnak *nem szükséges a törvényes képviselő hozzájárulását kérnie.*

Ha a törvényes képviselő nyilatkozata alapján a gyermek teljeskörű iskolapszichológiai ellátása intézményünkben nem valósítható meg, akkor szükség esetén a gyermek számára biztosított rendszeres és személyre szabott segítséget a törvényes képviselőnek a *pedagógiai szakszolgálatnál kell igénybe vennie.*

Az iskolapszichológus jogai és kötelességei az iskolában

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy

- önálló helyiséggel és a munkai igényeknek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen;
- elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatait, ezen belül
 - konzultációt kezdeményezzen az oktatókkal és a szülőkkel;
 - elvégezze az egyének, illetve tanulócsoporthoz szűrő- és állapotfelmérő vizsgálatait;
 - a tanulókat, illetve tanulócsoporthoz számára egyéni vagy csoportos pszichológiai foglalkozásokat tartson;
- a kötelező foglalkozások vagy más oktatói foglalkozások időpontjában, azzal párhuzamosan, az oktatóval egyeztetve, egyéni pszichológiai foglalkozás érdekében, saját szobájában fogadjon tanulót, melynek során a tanuló távolmaradása a foglalkozásáról engedélyezett, és nem von maga után szankciókat.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége

- figyelembe venni a munkavégzése során, hogy szolgáltatásai nyújtása alkalmával a gyermekek jogai és az őket gondozó szülők, oktatók jogai ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalomra alapul;
- a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (SZEK) alapján szervezni munkáját, különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit;
- munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának (ISZP) útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra.

4.4 A közösségfejlesztés

Az egy iskolába jelentkező gyerekek jellemzően formális rendszere az osztály. A középiskolások ritkán a szimpátia, sokkal inkább a szakmastruktúra, a szakmai érdeklődés miatt kerülnek egy osztályba.

Az osztály egy olyan egység, amelyen keresztül megkísérli az iskola normáit, értékeit elfogadtatni a tanulókkal. Az osztályfőnököt nem választják, kapják a tanulókat. Együttműködésük sikerén nagymértékben múlik az oktató-nevelő munka hatékonysága. Az osztály légkörét az osztályhoz fűződő tanulói viszonyuláson mérjük.

A szociális magatartás szintje az osztályon belül lehet:

- azonosuló (az iskolai értéket képviseli)
- alkalmazkodó (az értéket elfogadja, de passzív)
- kritikus (fenntartásokkal közelíti a hirdetett értékeket)
- sodródó (váltakozva, egy-egy csoporthoz csapódó)
- elszakadó (vélt vagy valós csalódásai alkalmával barátait is cserbenhagyja)
- agresszív (mindenben a hibákat nagyítja fel és megoldási kezdeményezései durvák)

Az értékelfogadás nem más, mint a jó kapcsolat, a kötődés az iskola és a gyerek, az osztály tanulói között.

A felvételtkor tapasztalható tanulók közötti kötődések esetleg az előképzettség során alakulhattak ki (ugyanonnan jelentkeztek, egy helyen sportoltak stb.).

A szorosabb kapcsolat az osztály tanulói között a részfeladatokra szerveződött kisebb csoportokban alakulhat, fejlődhet ki.

A kis csoportokat:

- közös célok, közös érdekek mozgatják;
- a tagok kölcsönösen függenek egymástól;
- együttesen tevékenykednek;
- folyamatos kommunikációban állnak egymással, egymás véleményét befolyásolják;
- közös normarendszerük van;
- szereposztás alakul ki köztük;
- a közös tevékenységek közös szokásokat alakítanak ki.

A kis csoportokon keresztül kapcsolódnak a gyerekek a nagyobb közösséghez.

Az oktatók szerepe, hogy a kiscsoportok kialakulását elősegítő tevékenységi lehetőséget ajánljanak a diákoknak.

Lehetőségeinkről:

- Iskolánkban többnyire megvalósul, hogy egy osztály egy terem gazdájává válhasson.
- Új diákként azonnal vállalkozhatnak a tanulók közvetlen környezetük alakítására, a tanteremdiszítésre. Számot adhatnak egyéni ízlésükről, kreativitásukról. A kellékek esetleges házilag elkészítése már kis alkotó-csoportokat hozhat létre, segíti az ismerkedést.
- A tanév elején alakul meg az osztály érdekképviselői csoportja, az ODB. Feladatuk a törvény biztosította demokratikus jogok gyakorlása, az iskolai diákönkormányzat információinak eljuttatása az osztály tanulóihoz. Az egyéni gondokat megtanulják megfelelő módon felhangosítani, az egyéni érdekeket kollektív érdekké változtatni, a problémák megoldására javaslatot tenni, a megoldást a felvetőkhöz visszajuttatni.
- Iskolánkban a tájékoztatás, az informálás eszköze és a szünetek hangulatának emelését szolgálja az iskolarádió és az iskolaújság. Mindezekkel megpróbáljuk népszerűsíteni az arra érdemes diákokat, iskolai programokat.

A szerkesztőknek nagy a felelőssége abban, hogy mire tudja irányítani a diákok figyelmét, kommunikációs stílusuk, humoruk a tanulók előtt mintaként szolgál, ugyanakkor ők maguk a tanórákon nem elsajátítható ismerettel gazdagodnak.

Sajátos helyzetű iskolánkban a gyakorlati csoport szerepe.

Az egy osztályba járó tanulók között gyakran tapasztalható, hogy alacsony szintű az egymáshoz való alkalmazkodási képességük. Hiányzik belőlük a tapintat, a mások tisztelete. Kulturálatlanul kommunikálnak egymással.

A sértő modor, a vandalizmus, a randalírozás, a fegyelmezetlenség a kis csoportokban inkább elkerülhető.

Közösségi programok tanulói igény szerint:

- Kirándulások, múzeumlátogatás
- Filmklub

- Szabadidő klub
- Szakkörök
- Színház-, hangverseny látogatás stb.

DÖK keretében: újság, iskolarádió szerkesztése.

Tanulóinknak ezekben a tevékenységében segítségére van egy-egy oktató, illetve a diákönkormányzat munkáját segítő oktató.

Fontos nevelési feladat a szociális képességek osztályszintű kialakítása, fejlesztése:

- kulturáltság a mindennapi érintkezésben, kommunikációban, viselkedésben;
- másokkal való együttélés, együttműködés;
- egymás elfogadása, tisztelete, segítése;
- a másság tolerálása, türelem egymás iránt;
- aktív részvétel a közösség életében, tevékenységében;
- a személyes érdekek összehangolása a közösség érdekeivel;
- önfegyelem, önkontroll.

Tanulóink pozitív személyiséggé formálásához kellenek a közös célok, erőfeszítések, élmények, az összetartozás érzése, az emberi kapcsolatok fontosságának felismerése.

Az alakuló kapcsolatrendszer megismerésére készíti az osztályfőnök a szociometriai felmérést.

Tájékozódik:

- az aktivizálhatóságról;
- az együttműködési képesség szintjéről;
- a tanulók társas helyzetéről.

Cél: hogy az egyes tanulóközösségek ne izolálódjanak, hanem az iskola életében pozitív szerepet vállaló közösségekké alakuljanak.

Az erősebb, magasabb szintű közösség fokozza a személyiségnevelő hatást.

A közösség alakításának folyamata és módszerei:

A véletlenszerű együttléttől a szerveződésen át a tudatos együttműködésig és aktív cselekvésig kell eljuttatni a tanulókat.

Legfontosabb egy aktív mag kialakítása a közösségben, ők, akik legelőbb képesek magukévá tenni a feladatokat és húzóerőt jelentenek társaik számára.

Célszerű a közösséget állandó, illetve időleges csoportokban feladatokkal megbízni, s ösztönözni az egészséges versenyszellemet. Kell, hogy legyen fóruma a közösségnek, ahol a kapott feladatok megoldásáról beszámolhatnak, s újabb célokat, feladatokat vállalhatnak a közösségi élet érdekében.

Az intézmény kulturális életének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezését segítő oktatók feladatai:

- a) az iskola szakmai programjához kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások, programok előkészítése, szervezése, a környezeti neveléssel összefüggő tevékenység segítése;
- b) a szakmai programhoz nem kötődő szabadidős tevékenység előkészítése, szervezése, tájékoztatás nyújtása a szabadidős programokról;
- c) a tanulóközösség, diákönkormányzat programjának segítése;
- d) a képzési tanács munkájának segítése;
- e) az iskolai hagyományok keretébe tartozó foglalkozások előkészítése, szervezése;
- f) az egészséges életmód, továbbá a szenvedélybetegségek megelőzésével, valamint a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésével összefüggő szabadidős tevékenység szervezése;
- g) az alapvető emberi értékek, a nemzeti, nemzetiségi, kisebbségi hagyományok iskolán belüli megismertetésében, a kulturális, etnikai stb. másság megismertetésében és elfogadtatásában való közreműködés;

- h) az iskola hazai és nemzetközi kapcsolatai kiépítésének, a partneriskolákkal való együttműködésének segítése;
- i) a hazai és a külföldi tanulmányutak szervezésével kapcsolatos pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, a pályázatok elkészítésében való közreműködés.

4.5 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az oktató alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása az iskolában a programtervben és a szakmai programban előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,
- h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktató munkáját éves és foglalkozási szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- j) a kerettantervben és a szakmai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- k) részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- l) tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- m) a szakmai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi oktatói és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- n) pontosan és aktívan részt vegyen az oktatói testület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- p) megőrizze a hivatali titkot,
- q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel és a szülőkkel.

Az osztályfőnöki munka tartalma

Osztályfőnökeink feladatai:

- Alaposan és sokoldalúan megismeri osztálya tanulóit. Feltérképezi az osztálya szociometriai jellemzőit.
- Nyomon követi a tanulók fejlődését, tevékenységét.
- A tanulók egyéni, differenciált személyiségfejlesztését a szakmai program alapján az osztályfőnöki tanmenetben tervezi.
- A tanulók tanulmányi, közösségi munkáját értékeli.
- Látogathatja osztálya foglalkozásait.
- Koordinálja osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Osztályával közművelődési intézményekbe látogatást szervezhet.
- Nyomon követi a tanulók gyakorlati oktatási tevékenységét.
- Segíti a személyre szabott és sikeres pályaválasztást.
- Képviseli az osztályt az oktatói testület előtt.

Az osztályfőnök adminisztratív feladatai:

- Elvégzi az osztályfőnöki adminisztrációs teendőket, naprakészen tartja az osztály tanulóinak Kréta adatait, statisztikai adatokat szolgáltat.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a szülőkkel (szülői értekezletek, fogadóórák, közlendők).
- Ellenőrzi a tantárgyankénti érdemjegyek számát, folyamatosan konzultál az oktatókkal.
- Az osztályfőnöknek jelzési és értesítési kötelezettsége is van, amennyiben a tanuló igazolatlanul hiányzik, mulaszt az iskolából, vagy fennáll a veszélyeztetettség ténye. Az ifjúságvédelmi felelőssel együttműködve tájékoztatja a szülőt és a megfelelő szerveket a jogszabályban előírt eljárásrend alapján.
- Szervezi és dokumentálja a közösségi szolgálatot.

A tanuló osztályfőnöke a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet, amely alapján az érettségi vizsga megkezdésének feltételeként meghatározott ötven foglalkozás közösségi szolgálat elvégzése igazolható legkésőbb a tanuló érettségi vizsgái kezdetének időpontjáig.

A közösségi szolgálat keretei között az egészségügyi, a szociális és jótékonyági, az oktatási, a kulturális és közösségi, a környezet- és természetvédelmi, a katasztrófavédelmi, az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területén folytatható tevékenység.

A tanulót fogadó intézménynek az egészségügyi tevékenységi területen minden esetben, a szociális és jótékonyági esetekben szükség szerint mentort kell biztosítani.

Középiskolánk a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezi meg vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére, amelyről azonban el lehet térni.

A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló oktató az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként:

- a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,
- b) a naplóban és a bizonyítványban év végén az osztályfőnöknek dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,
- c) az iskola a közösségi szolgálatkal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,
- d) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

Egyéb osztályfőnöki feladatok:

- Figyelemmel kíséri diákjai tanulmányi munkáját (Kréta, ESL, oktatókkal való konzultáció).
- Segíti a tanulók folyamatos felzárkóztatását és a tehetségek képzését.
- Figyelembe veszi az osztályban tanuló sajátos nevelési igényű, valamint beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel rendelkező tanulók körülményeit, és szükség esetén gondoskodik differenciált képességfejlesztésükről.
- Kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóakra.
- Előkészíti és segíti az iskola kulturális és szakmai programjait.
- Témahetek, témanapok programjait szervezi.
- Osztályszintű programokat tervez, szervez.
- Személyiség- és közösségfejlesztést végez.
- Környezeti nevelést, környezettudatos magatartás kialakítását támogatja.
- Figyel a tanulók testi és lelki egészségének megőrzésére, a prevencióra.
- Fontosnak tartja a konfliktuskezelés tanítását, a felkészítést a felnőtt szerepre.
- Munkájában hangsúlyos az intézményi hagyományaink ápolása, intézményi értékrendünkkel való azonosulás.
- Kiemelt feladata minden évfolyamon a tanulás tanításával, a helyes és eredményes tanulási módszerekkel való foglalkozás.
- Az egyes évfolyamokon az osztályfőnökök teamként dolgoznak, megosztják egymással tapasztalataikat, egységes értékelési, elbírálási rendszert alakítanak ki.
- Részt vesz a munkaközösségi értekezleteken.
- Folyamatosan kapcsolatot tart az osztályban tanító oktatókkal, valamint a nevelési munkát segítő szakemberekkel:

A bűnmegelőzés, drogprevenció területén bűnmegelőzési tanácsadó segíti munkánkat, aki rendhagyó osztályfőnöki órákon tart előadásokat az osztály, illetve osztályfőnök kérésének megfelelő témákban (bűncselekmény, avagy diákcsinny, drogprevenció, biztonságos internethasználat, okmányhamisítás). Nagyon hasznos a megelőző és egyben a felvilágosító munka ennél a 14-18 éves korosztálynál, mert az előadások során diákjaink információkat kapnak arról, hogy melyek azok a cselekedetek, magatartásformák, amelyek helytelenek és – a büntetésen túl – ráadásul még az életüket, testi épségüket is veszélyeztetik.

Iskolapszichológusunk szintén aktívan együttműködik az osztályfőnökökkel és minden évfolyamon, az osztályfőnöki tanmenetekhez igazodva különböző témákban tart órákat. Meghatározó célunk a kilencedik évfolyamos diákok beilleszkedésének támogatása, a lemorzsolódás csökkentése, a motiváció, a személyiség- és közösségfejlesztés, ezért az iskolapszichológus segítségével elkezdjük a csoportfoglalkozásokat jó gyakorlat kialakítása céljából.

Szociális segítő 2019. januártól támogatja az osztályfőnöki munkát iskolánkban. Az egyéni tanácsadás mellett tartja a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálatok családsegítőivel és esetmenedzsereivel telefonon, illetve személyes konzultáció alkalmával egyaránt. Tevékenységének alapja, hogy együttműködve az osztályfőnökökkel és az ifjúságvédelmi felelősökkel támogatást nyújtson tanulóknak, szülőknek és oktatóknak is. Az osztályfőnökök segítségével igyekszik minden osztályba eljutni, hogy az akadályozó tényezők feltárásával, a veszélyeztetettség kiszűrésével és a jelzőrendszer működtetésével hozzájáruljon a tanulmányi eredmények javulásához és a lemorzsolódás csökkentéséhez.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az osztályfőnöki munka sokrétű és összetett tevékenység. Kiemelt része az adminisztratív és dokumentációs feladatkör, valamint a szervezés, koordinálás. Emellett azonban egyre nyomatékosabbá válik a közvetlen nevelőmunka, melyben a hatékonyság feltétele a bűnmegelőzési tanácsadóval, az ifjúságvédelmi felelőssel, az iskolapszichológussal, a szociális segítővel, a fejlesztő pedagógussal, az iskolaorvossal és a védőnővel, valamint természetesen a szülői házzal történő együttműködés, rendszeres kapcsolattartás is.

4.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.6.1 A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek, az iskolai tehetséggondozás programja

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

Ezeknek a jellemzőknek a felmérése és fejlesztése a tehetséggondozás feladata. Minden gyerekben ki lehet alakítani valamilyen irányú és szintű tehetséget.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat.

A tehetség kibontakozását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése;
- a motiváció;
- oktató ösztönző attitűdje;
- a bizalom;
- a megfelelő szervezeti strukturaltság;
- a játékosság;
- az értékelés késleltetése.

gátolja:

- az érdektelenség;
- a kreativitás lebecsülése;
- a túlzott fegyelem;
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozással, a képességek kibontakoztatásával összefüggő programok:

- a) A tehetség azonosítását, felismerését segítő tevékenységek:
 - kapcsolat a szülői házzal (a tehetség korai jezeit tapasztalták-e);

- oktatói továbbképzés elősegítése (tehetséggondozó szakirányú továbbképzésen való részvétellel);
 - oktatói megfigyelés;
 - csoportos iskolai teljesítményteszt, intelligenciateszt, ill. ezek értékelése;
 - tehetségfejlesztő programokkal való ismerkedés;
 - szabadidős programok szervezése: sok tehetség itt mutatkozik meg.
- b) A tantervi anyagot kiegészítő, azt meghaladó ismereteket nyújtó foglalkozások:
- a választott tárgyhöz kapcsolódó emelt szintű foglalkozások
 - sportköri munka
- c) A kreativitást kibontakoztató foglalkozások szervezése:
- sportkörök
 - szakkörök
 - tematikus csoportfoglalkozások
 - iskolai rendezvényekre való felkészülés
- d) A tehetséggondozáshoz értő, felkészült oktatók biztosítása akkreditált, szakirányú továbbképzéssel.
- e) A tehetségesek individualizált oktatása:
- a tehetséges tanulók egyéni igényeit és jellemzőit felmérve 1-3 tanulóval egyéni, nem kötelező foglalkozások tarthatók;
 - a tanuló, a szülő, az osztályfőnök és az oktatók együttműködését biztosítani kell;
 - az osztályon belüli differenciált foglalkoztatás lehetőségét biztosítani kell;
 - az önképzés elősegítése oktatói segítséggel (könyvtár- és számítógép-használat, bibliográfia készítése, foglalkozási előadások megtartása);
 - személyes konzultáció az oktatóval tanórán kívül is.

Iskolánk igény és lehetőség szerint nem kötelező (választható) foglalkozásokat szervezhet tehetséggondozás céljából. Ezeknek a foglalkozásoknak, szakköröknek az a feladatuk, hogy egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan a tananyagon túlmenően magasabb szintű ismeretanyag birtokába juttassák a tehetséges tanulóinkat.

A felsorolt tevékenységi körök segítségével a tanulóink számára lehetőség nyílik a meglévő tudásuk elmélyítésére, kiegészítésére vagy valamilyen új ismeret, képesség elsajátítására.

4.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A 9. évfolyamtól igény szerint korrepetálást szervezünk a tanulók részére, hogy a tanulmányi lemaradást pótolhassák. Az iskola által felajánlott lehetőségről a szülőket is tájékoztatjuk.

A korrepetálások az iskola ingyenes szolgáltatásai közé tartoznak.

Fontos feladat az iskola oktatói számára, hogy már a kötelező foglalkozásokon a tanulmányi kudarc megelőzésére törekedjenek. Itt legcélravezetőbb a megfelelő tanulás-tanítási módszer megválasztása. Tudatosan kell a tanulás-tanítási folyamatban képességfejlesztő programokat beiktatni, melyek a tanulási képességeket javítják elsősorban. A nevelés folyamatában a személyiségfejlődés azon hiányosságait kell megszüntetni, melyek a tanulási kudarc okai lehetnek. Minden oktató alapvető feladata, hogy szaktárgyán keresztül a tanulót a sikervágy, a teljesítményvágy megteremtésére és a kudarcfélelem megszüntetésére motiválja.

A pedagógiai munkában nagy hangsúlyt kell helyezni a tanulás hatékony eljárásainak megismertetésére, hogy a tanuló tanulási problémáival ne maradjon magára. Nagyon fontos feladat tehát, hogy a tanuló birtokában legyen a különböző tanulási technikáknak, és sose feledkezzen meg munkája céljáról. Aki nem okosan tanul, az rengeteg energiát örl fel feleslegesen, aki pedig nem gondol a célra, melynek érdekében munkáját végzi, kedvetlenül, unottan dolgozik, mert nincs, ami lelkesítse.

A tanulás eredményessége és hatékonysága azonban nem csupán bizonyos tanulás-módszertani ismeretekről függ, hanem a megismerési folyamatokhoz szükséges képességek fejlettségéről is. Nagyon fontos a tanuláshoz való viszony formálása, mely a gyerekeket oktatók kezében van. Fentiek alapján a felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások tervezésénél a következő szempontokat kell figyelembe venni:

A tanulási motívumok kialakítása és fejlesztése:

- Az örökölt tanulási motívumok megerősítése, a teljesítménymotivációk (elismerési vágy) kialakítása, megerősítése. A fejlődést gátló rossz beidegződések megszüntetése.
- A tanulási tevékenységet szándékos, céltudatos tevékenységgé kell alakítani. A tantárgyi kötődés erősítése rendkívül fontos, ezzel is segítjük a pályaorientációt. A tanulás értékének tudatosítása.
- A tanítványi kötődés, mint fontos tanulási motívum erősítése.
- A társakhoz való viszony (segítőkészség, együttműködés, tisztességes versengés stb.) fejlesztése.
- Helyes tanulási szokások kialakítása (rendszeres, megfelelő, sikeresen teljesíthető feladatok, ellenőrzés, értékelés)

Értelmi képességek fejlesztése:

a/ Megismerési képesség:

Szemléletes megfigyelések lehetőségének biztosítása. A megfigyelések szóbeli megfogalmazása, ezáltal a fogalmi készlet és szókincs bővítése. A megfigyelések írásbeli lejegyzésének képessége. Szöveges feladatok megoldásával, számfeladattá alakításával a matematikai gondolkodásmód kialakítása.

Értelmezési képességek fejlesztése törvények, szabályszerűségek megismerésével.

Indoklási, bizonyítási képesség fejlesztése.

b/ Kommunikációs képesség:

Olvasási készség, íráskészség, beszéd-készség folyamatos fejlesztése. A szövegértés és szövegalkotás gyakorlása. A nyelvtani ismeretek alapjának elsajátítása.

c/ Gondolkodási képesség:

A rendszerezési, kombinatív, szabályindukciós képesség fejlesztése tapasztalati szinten, tárgyakkal, játékokkal, manipulációs úton. Az elvont gondolkodásmód továbbfejlesztése, a problémamegoldó képesség kiemelt fejlesztése.

d/ Informatikai képesség fejlesztése:

Tegyük képessé a gyereket arra, hogy megfelelő információkhoz jusson és azokat használni tudja. A könyvtár és forrásközpont használata váljon képességszintűvé.

Kézikönyvek, szótárak, lexikonok használatának elsajátítása váljon mindennaposá.

A számítógépek kezelésének készsége, oktatóprogramok használata legyen a célkitűzés.

e/ Idegen nyelvi képesség fejlesztése:

Elsősorban a beszédértési és beszélgetési képesség fejlesztése kiemelt feladat. A nyelvi munkaközösségek – szintfelmérő dolgozatok eredménye alapján – az osztályokban tanuló csoportokat alakítanak ki a hatékonyság növelése érdekében.

4.6.3 Különleges bánásmódot igénylő tanulók segítése

A nemzeti köznevelésről szóló törvény a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók csoportján belül meghatározza a **különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók** csoportjait:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI),
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMN).

Sajátos nevelési igényű, SNI az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd-fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,

autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magtartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Iskolánkban felmérjük a diszlexia-, diszgráfia- és diszkalkulia-gyanús „eseteket”. Ezeknek a szindrómáknak a felismerése azért is nehéz, mert befolyásoló a szociokulturális környezet is.

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézségekkel küzdő tanulót egyes tantárgyakból, vagy tantárgyrészekből mentesíteni kell az értékelés és a minősítés alól. A szülő, az oktató, az osztályfőnök és az igazgató együttes kérésére (egyetértő nyilatkozat) a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményt ad a tanulóról. A szakvélemény alapján az iskola a tanuló részére egyéni foglalkozást szervez. Az egyéni foglalkozás célja, hogy segítse a tanuló felzárkózását.

Az értékelés és a minősítés alóli felmentésről, a pozitív diszkriminációt szolgáló jogosultságok megállapításáról (például: írásbeli helyett szóbeli számonkérés, megnövelt felkészülési idő, technikai segédeszközök alkalmazása) az iskola igazgatója hoz döntést a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján.

A tanulók diszlexia, diszgráfia vagy diszkalkulia részképesség-zavar esetén részleges érettségi vizsga alóli mentességet kérhetnek. Ehhez figyelembe kell venni, hogy a tanuló tanulmányai idején milyen mentesítésben részesült. A tanuló kizárólag akkor választhat más vizsgatárgyat a követelményben megjelölt helyett, ha mentesítése az adott tantárgyból az értékelés és minősítés alóli teljes mentesítésre vonatkozik.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program célja az, hogy a szakkörökkel, foglalkozásokkal, az érdeklődésre neveléssel, a különböző korrekciós és kompenzációs szervezeti formák működtetésével közvetlen módon próbáljuk segíteni a tanulási folyamatot. Figyelmet fordítunk a tanulási hibák, tanulási akadályok vagy elmaradások megszüntetésére vagy legalább a csökkentésére, tehát a korrekcióra.

A szociálisan hátrányos helyzet tanulási szempontú feloldására, javítására is kísérletet kell tenni. A kompenzáció célja lehet a tanulás iránti motiváció kialakítása, a tanulás fontosságának felismertetése, a tanulási szokások kialakítása révén a tanulók felzárkóztatása.

A hátrányos helyzetű tanulók esetében különösen fontos a felzárkóztatás, hiszen ezek a tanulók nem okvetlenül gyenge vagy közepes intelligenciájúak. Tehát nagyon lényeges a kompenzáció akkor is, ha a személyiségfejlődés valamilyen szociális eredetű zavara áll fenn. Ezért a hatékony kompenzáció a személyiségfejlesztés részeként szervezhető meg, vagyis ez a probléma már átvezet az iskola pszichológiai szolgáltatásainak körébe (például nevelési vagy pályaválasztási tanácsadás).

4.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztő programja

Az Európai Unió állásfoglalások fokozottan hangsúlyozzák a társadalmi méretű integrációt, azt az elvet, hogy hátrányos helyzete speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve. Ezért a hagyományos oktatási folyamatot fel kell váltania a kompetencia alapú programcsomagok alkalmazásával, másrészt a sajátos nevelésű igényű tanulók integrált oktatását is meg kell valósítani.

A sajátos nevelési igény leggyakrabban a következő tünetekben nyilvánul meg:

- diszlexia
- diszgráfia
- diszkalkulia

- iskolai készségek kevert zavara
- aktivitás és figyelem zavarai
- beszédzavar
- tanulási zavar
- kevert, specifikus fejlődési zavar

Az SNI tanuló nevelésében, oktatásában közreműködő intézményekben minden iskola számára meghatározott foglalkozásokon túl **kötelező** egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat, BTMN esetén pedig fejlesztő foglalkozásokat szervezni. A rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat csak gyógypedagógus végzettségű szakember végezheti. A sajátos nevelési igényű gyermeknek/tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A gyógypedagógus a szakértői véleményben leírt fejlesztendő területeket figyelembe véve végzi a foglalkozásokat, ez kiegészül a saját megfigyeléseivel, tapasztalataival, a gyermek személyiségével. Ezek a fejlesztendő területek a következők lehetnek a teljesség igénye nélkül: kognitív funkciók: - percepciófejlesztés (auditív rendszer, vizuális rendszer, taktilis-kinesztetikus rendszer), figyelemfejlesztés, emlékeztetfejlesztés, gondolkodásfejlesztés. Ezek a foglalkozások a tanuló egyéni szükségleteinek támogatására, az akadályok leküzdésére, új funkciók kialakítására és a környezeti feltételek optimalizálására irányulnak.

A gyógypedagógus a szakértői véleményben leírtak, valamint az általa végzett állapotfelmérés alapján egyéni fejlesztési tervet, a nevelési év végén pedig a tanuló fejlődéséről részletes értékelést készít. A teljesítmények értékelésében az egyéni szintekhez viszonyítja a haladás mértékét. A gyógypedagógus tevékenységét dokumentálja, amelyben szerepel a tevékenység, a tevékenység megkezdésének és befejezésének ideje, a találkozások története, időpontja és időtartama, szakvélemények. A gyógypedagógus kapcsolatot tart a szülőkkel, oktatókkal, tájékoztatja őket a gyermek fejlődéséről. Szükség esetén a gyógypedagógus nemcsak terápiás feladatokat végez, hanem azzal is foglalkozik, hogy az akadályozott fejlődésű személy fejlődését, élethelyzetét a legkedvezőbben befolyásolja a családban, az oktatási intézményekben. Hozzájárul a különleges bánásmódot igénylők szembeni előítéletek, megfélemlítés csökkentéséhez, ill. a kedvezőtlen hatások enyhítéséhez és megelőzéséhez.

A fejlesztés alapelvei:

- A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus közreműködésével történik. A rehabilitációs célú foglalkozáskörben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.
- A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók egyéni, kis létszámú csoportban történő fejlesztése.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítési lehetőséget.
- Egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- Kudarcűrő képesség növelése
- Önállóságra nevelés

Egyéni sajátosságok figyelembevétele:

- Lassabb haladási tempó, egyéni haladási ütem.
- Hosszabb felkészülési idő.

- Egyéni bánásmód.
- Differenciált feladatnyújtás, eszközhasználat.
- Számonkérés (a sajátosságtól függően szóbeli vagy írásbeli számonkérés előnyben részesítése), értékelés.
- Speciális tanulási segédletek, eszközök.
- Speciális eljárás, módszer.
- Szociális képességek fejlesztése.

Tantárgyi tartalmak módosulásai:

- Beszédeszlelés, értelmezés.
- Passzív és aktív szókincsgazdagítás.
- Önismeret erősítése, vélemény nyilvánítása.
- Információ gyűjtése a fejlettségnek megfelelő forrásanyagokból irányítottan, majd önállóan.
- Szövegértő és –elemzőképesség fejlesztése.

1./ A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

A részképesség zavarok fejlesztése

Ebbe a körbe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitje, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét sorolják. Így a részképességekben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek elutasításában fejeződik ki.

Kiemelt célok és feladatok:

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A túlterhelés elkerülése a tanulási folyamatban.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális én-kép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzése az illetékes bizottságokkal, szakszolgálatokkal.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Az első tanévben szenzomotoros integrációs terápia alkalmazása testnevelés és sport műveltségterületen.
- Önállóságra nevelés.

2./ A fejlesztés tartalma, elemei, módszerei, eszközei

Az előző pontokban megfogalmazott feladatok megtervezése, megvalósítása a tanulóról készült szakvéleményben foglaltak figyelembevételével történik, ill. szükség esetén kiegészítve a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által javasolt tartalmakkal. Vagyis a fent említettek alapján az egyénre szabott feladatok minden tanuló esetében az egyéni fejlesztési tervben foglalmazódnak meg. A szükséges fejlesztés megállapításakor, a teendők kidolgozásakor a legfőbb szempont a szakértői véleményben foglaltak figyelembevétele.

A fejlesztés általános alapelvei

a) A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus közreműködésével.

b) A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók egyéni, kis létszámú csoportban történő fejlesztése.

A tevékenység céljai és feladatai

- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- az egyéni sikereket segítő egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése

A különböző fejlesztési területek, feladatok tanulónkénti lebontása az Egyéni fejlesztési tervekben történik azokban, melyeket a gyermek szakvéleménye tartalmaz (a szakértői véleményében megfogalmazottak figyelembevételével), a tanuló jelen állapotához igazítottan.

3./ A célok és feladatok megvalósításának ütemezése

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság által javasolt időtartamban kis létszámú csoportokban, esetleg egyénileg. Ha a szakértői javaslat a rehabilitációs foglalkozás heti időkeretét is megállapítja, akkor ennek megfelelően biztosítjuk a tanuló számára a szükséges fejlesztést.

4./ Visszacsatolás, ellenőrzés

A visszacsatolás, ellenőrzés a fejlesztés során folyamatosan, illetve tanév elején, félévkor és tanév végén történik, a részképességek, a tanulási képességek pedagógiai diagnosztikai módszerekkel, pszichológiai vizsgálatokkal való felméréssel. A felmérések eredményeiről, a tanuló fejlesztő foglalkozásokon való előmeneteléről tájékozódhatnak a szülők, oktatók, szükség esetén szülői kérésre más szakemberek.

5./ A megvalósulás színterei

Tanórákon (differentiált foglalkoztatás)

Fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokon

6./ A tanulók értékelésénél alkalmazott alapelvek, mentesítések:

A különféle (osztályozó, javító, felvételi, érettségi, szakmai) vizsgákon alkalmazkodni kell a sajátos nevelésű igényű tanulók speciális szükségleteihez, így a tanuló számára biztosítani kell az oktatás során is biztosított kedvezményeket.

Amennyiben az intézmény tanulói szakértői bizottság szakvéleménye alapján különleges bánásmódot igényelnek, intézményünk a tanuló számára:

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenesség csökkentéséhez szükséges mértékben – fejlesztő pedagógiai ellátást biztosít,
- biztosítja az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást, valamint tanulmányok alatti vizsga letételét, továbbá
- segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja,
- a sajátos nevelési igényéből, illetve fogyatékosságából eredő hátránya csökkentéséhez szükséges mértékben – egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozást biztosít,
- biztosítja az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást, valamint tanulmányok alatti vizsga letételét, továbbá
- segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja.

A szakértői bizottság által megállapított kedvezmények adott tanévre szóló alkalmazását a szülő kérelmezi az igazgatótól, aki határozatban dönt erről. Ha a szülő a megítélt kedvezményeket az ágazati, a szakmai vagy az érettségi vizsgán szeretné igénybe venni, azt külön kérvényben kéri az igazgatótól, aki határozatban dönt erről. Ezen határozatok a vizsgadokumentáció részét képezik.

Ha a vizsgázót szakértői vélemény alapján az igazgató mentesítette egy kötelező érettségi vizsgatantárgy értékelése és minősítése alól, helyette egy választott vizsgatantárgyból tesz érettségi vizsgát. A vizsgára való jelentkezéskor a jelentkezési lapon kell feltüntetni, hogy élni kíván az előbb említett törvény meghatározott pozitív diszkriminációt érintő jogával.

A benyújtott kérelemről az iskola igazgatója dönt.

4.6.5 Gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi és iskolai hatások, az érték- és norma-válság, az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatt növekszik a feszültségszint és csökken a feszültségtűrő képesség, ami otthon érezteti hatását és leggyakrabban a gyerekeken vezetődik le. Ezeknek a hatása megjelenik az iskolában is a gyerekek teljesítmény-, viselkedés- és kapcsolatzavarainak formájában. Ezért az iskola az egyik legfontosabb jelzőrendszer kell, hogy legyen, hiszen a gyerekek problémái (éhsége, agresszivitása, szorongása stb.) itt érzékelhető először. Többek között azért is, mert:

- itt tölti a gyermek a nap jelentős részét, így könnyen elérhető, befolyásolható, segíthető
- minden gyermekről többoldalú információhoz lehet jutni.
- a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek kiszűrhetők a tünetek alapján (tudásbeli hiányok, nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság, ruházat- higiénia stb.)
- a családok számára is az iskola elfogadható, a normális élet része, így a kapcsolattartás természetes lehet, és nem csak krízis esetén vehető igénybe.

Az iskola feladata:

A gyermek, tanuló veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, együttműködése a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

A New York-i ENSZ-egyezmény szellemiségében megalkotott gyermekvédelmi törvényt 1997-ben fogadta el a magyar Országgyűlés. Az új törvény a gyermek és a család védelmére helyezi a hangsúlyt, és „a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot” ró minden olyan intézményre, amely a felnövekvő gyermekkel kapcsolatba kerülhet – így többek között az iskolára is. Megjelenik tehát egy újfajta kötelezettség, amelynek teljesítésére az iskolának fel kell készülnie, s amelyhez nem elégséges pusztán a törvényi előírások ismerete. Ahhoz, hogy az iskola – nem csak gyermekvédelmi szempontból – a család és a gyermek valóságos partnerévé váljon, reális helyzetelemzésre, a közös célok újra fogalmazására és világos feladatmegosztásra van szükség.

Az iskolai gyermekvédelem célja:

A megelőzés, a gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

Az oktatók kötelezettségei a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatban:

- közre kell működni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,

- biztosítani kell, bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkóztatását,
- észre kell vennie, ha a tanuló tanulmányi eredménye látszólag indokolatlanul leromlik. Fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra (pl. munkanélküliség, gazdasági helyzet romlása, családi élet romlása, válás) és ezt jelezniük kell az iskolai gyermekvédelmi felelős(ök)nek, és amennyiben iskolai eszközökkel nem tudnak segítséget nyújtani, úgy a Gyermekjóléti Szolgálat felé jelezni a problémát.

Az iskolai ifjúságvédelem feladatai:

- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével: nyilvántartásba-vétel, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, ez alapján a további teendőkre javaslattevés; egyeztetés a gyermekjóléti szolgálattal,
- a gyermekjóléti szolgálat kérésére részvétel az esetmegbeszéléseken,
- tanácsadás a tanulóknak, szülőknek, oktatóknak,
- fegyelmi eljárásokban való részvétel,
- szociális ellátások számbavétele (ingyenes étkeztetés, tankönyvellátás),
- részvétel a továbbképzéseken és a hallottakról az oktatói testület tagjainak informálása,
- a témában meghirdetett pályázatok figyelemmel kísérése, elkészítésében való segítség,
- részvétel az iskola egészségnevelési és kábítószer-ellenes programjának kidolgozásában és végrehajtásában,
- előzetes felmérés alapján az osztályfőnöki órák keretében megelőző és felvilágosító előadások szervezése,
- a szülők tájékoztatása az ifjúságvédelmi teendőkről,
- a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontosabb intézmények (gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági szolgálatok, drogrevenüciós munkát végző szervezetek) címének és elérhetőségeinek közzététele,
- indokolt esetben részvétel a tanuló környezettanulmányozásában,
- kapcsolattartás a szülői munkaközösség tagjaival.

4.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociálisan hátrányos helyzetűeknek tekinthetők azok a tanulók, akiket tanulmányi szempontból különböző tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Konkrét társadalmi, gazdasági körülményeik között a gyerekek nem egyenlő esélyekkel, feltételekkel indulnak az iskolába.

A hátrányos helyzetű gyerekek nagy része egyben veszélyeztetett is. A veszélyeztetettség – meghatározás szerint **veszélyeztetett** kiskorú az, akinek gondozását, oktatását, nevelését, testi, értelmi és erkölcsi fejlődését bármilyen ok károsan befolyásolja, vagy akadályozza.

Társadalmi beilleszkedési zavarok:

- öngyilkosság
- bűnözés
- alkoholizmus
- kábítószer (gyógyszerfogyasztás, drogok)
- mentális zavarok

A társadalmi beilleszkedési zavar nem válogat az egyes osztályok, rétegek, csoportok között, tagjai bárhol kitermelődhetnek. Ebből következően a hátrányos helyzet megítélése, leírása, összefüggéseinek feltárása fontos lehet a gyermekkori veszélyeztetettség kialakulásában.

A hátrányos helyzetű kiskorúaknak jóval nehezebb a dolguk az életben, mert nagyobb az esélyük a beilleszkedési zavarokra, mint társaiknak.

A hátrányos helyzet szoros kapcsolatban áll iskolai esélyegyenlőtlenségekkel is.

Amikor szociálisan hátrányos helyzetű gyerekekről beszélünk, figyelmet kell fordítanunk arra is, hogy a család, amelyben nevelkedik, milyen településen, falun, városban található, mert az azonos szinten levő családok között is lényeges eltérések lehetnek.

Nem elhanyagolható a település szociális és kulturális helyzete sem.

Meg kell említenünk a család létszámát, amelynek leggyakrabban függvénye az egy főre jutó havi jövedelem, ami alapvetően meghatározza a család életmódját.

Ma gyakran **halmozottan hátrányos helyzetről** beszélünk, mivel a meglévő társadalmi egyenlőtlenségekre és hátrányokra épülnek a kulturálisak is, amelyek az előzőeket még inkább elmélyítik. A hátrányos helyzet a kiskorúak veszélyeztetettségével szoros kapcsolatban áll, mert a hátrányos helyzetű gyerekből könnyen lehet veszélyeztetett is.

A veszélyeztetett gyermek személyiségfejlődése lelassul, hibás irányú lesz.

Veszélyeztetettségi tényezők:

- a szülők deviáns magatartása
- a kedvezőtlen családszerkezet
- a szülők alacsony iskolai végzettsége
- a kedvezőtlen lakásviszonyok
- az alacsony jövedelmek
- a magas gyermeklétszám
- a szülők tartós betegsége
- a leszázalékolás
- a gyermek koraszülöttsége
- hibás nevelési módszer

Az **iskolai nevelés** iránti társadalmi elvárások rendkívül speciálisak, sokszor ellentmondásosak is. Az iskola feladata az ismeretközlés, a tanítás. Ugyanakkor a múltban is megfogalmazódott egy olyan elvárás az iskola felé, hogy ne csak tanítson, oktasson, hanem nevelje is a felnövekvő nemzedéket.

Napjainkban ez az elvárás felerősödött, az iskola nevelő, szocializáló funkciója egyre fontosabbá válik. A megszerzett tudás, ismeretek mellett az iskolában szerzett tapasztalatok, élmények, a gyermek iskolai sikerei és kudarcai, kortársakhoz való viszonya, az osztályközösségben betöltött szerepe meghatározó jelentőségű az iskolás gyermekek élményvilágában, önértékelésük, énképük és hosszútávon személyiségük alakulásában.

Társadalmunk elvárásként fogalmazza meg az iskola irányában, hogy képes legyen a gyermekek esetleges hátrányainak korrekciójára is, annak érdekében, hogy az iskolai évek alatt a hátrányok ne halmozódjanak, s mindezek következményeként ne jelenjenek meg önértékelési problémák, deviáns, antiszociális magatartás.

Feladataink:

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése elsősorban az osztályfőnök felelőssége, aki a szélsőségesen hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyezteteti az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó oktatókkal és a szociális segítővel.

Az osztályfőnökök felmérést végeznek a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról, és erről adatot szolgáltatnak.

A szociális hátrányok enyhítésének iskolai lehetőségei:

A segítő tevékenységet az osztályfőnök koordinálja.

Az iskola az alábbi szociális szolgáltatásokat az alábbi feltételekkel biztosítja:

Szociális szolgáltatás	Feltétel
Tankönyvtámogatás, ingyenes tankönyv	Központi finanszírozástól függően
Tankönyvkölcsönzés	Az iskola tanulója legyen
A szülők tájékoztatása a szociális támogatások helyi lehetőségeiről.	Központi és önkormányzati finanszírozás
Egészségügyi szűrővizsgálat	Az egészségügyi intézmény intézkedése
Iskolaorvosi és iskolafogászati ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Pedagógiai szakszolgálat	A szülő kérésére

Egyéb tevékenységek a szociális hátrányok enyhítésére

- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok
- Érzékenyítő programok
- Tehetséggondozás: verseny-előkészítés
- Drog-és bűnmegelőző programba való bekapcsolódás /kapcsolattartás segítő szervezetekkel, drogambulanciával, részvétel a továbbképzéseken stb./.
- Rendőrségi előadók meghívása.
- Szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel /családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, jogsegély-szolgálat, szociális osztály, gyámügyi hivatal stb.
- Pályaorientációs tevékenység – végzősök számára tájékoztatók szervezése

4.7 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzat osztályonként 2 diákból áll. Saját maga által választott vezetősége van, saját Szervezeti és Működési Szabályzata alapján működik.

Véleményezési, javaslattevési jogkörrel rendelkezik, véleményét ki kell kérni az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt, a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, valamint a házirend elfogadása előtt.

Az iskolai diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az évenként megrendezendő diákközségi gyűlésen az igazgató tájékoztatja a szervezetet az iskolai élet egészéről, a DÖK beszámol az éves munkáról, javaslatot tesz a tanórán kívüli foglalkozások szervezésére, előterjeszti a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdéseket. A DÖK képviselői a felvetett problémákra helyben vagy egy későbbi időpontban választ kapnak az igazgatótól. A diákönkormányzat munkáját az általa javasolt és az iskola igazgatója által ötéves időtartamra megbízott oktató segíti.

A diákönkormányzatot segítő oktató feladata:

Felelős az iskolai alapidokumentumok – diákönkormányzaton keresztüli – megismertetéséért, véleményeztetéséért, egyeztetéséért a tanulókkal.

Részletesen:

- A tanulók segítése jogaik képviseletében és gyakorlásában.

Konfliktus helyzetben segíti a tanulókat, tanácsot ad a problémák megfogalmazási módjára, életpasztatával pótolja a tanulók e területén mutatkozó hiányát.

- Összhangteremtésre törekszik a tantestület és a diákok között.
- Megteremti annak lehetőségét, hogy a demokrácia szabályait megismerjék, alkalmazzák és gyakorolják a tanulók.
- Évente egyszer, vagy rendkívüli esetben diákfórumot hív össze.
- Szervezi a diákok rendezvényeit a diákság igényei szerint azok aktív részvételével.
- A diákok ötleteit írásba foglalja és azt időben koordinálja.
- Változatos közéleti tevékenységre buzdítja a diákokat.

A diákönkormányzat tagjai tájékoztatják osztályaik tanulóit a városi és iskolai szintű DÖK feladatairól.

A DÖK keretein belül tanulóink megtanulják:

- a kulturált véleménynyilvánítás szabályait,
- az érdekek ütköztetésének, érvek kifejtésének, megvédésének módját,
- kritikai készségeik kulturált alkalmazását,
- hogyan készüljenek a felnőtt élet közéleti szerepeire.

4.8 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben részt vevő személy. az oktató, a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

A nevelési-oktatási intézménybe történő beíratással kapcsolat jön létre a nevelési-oktatási intézmény, a tanuló és a szülő között.

A tanulókkal, a tanulók közösségével való kapcsolattartás szabályait az SZMSZ és a Házi rend szabályozza.

A diákönkormányzat vezetője a DÖK-elnök. Iskolai kapcsolattartó a diákönkormányzat munkáját segítő oktató.

Az oktatói testületi megbeszélések során felmerült, a tanulókat érintő ügyeket az osztályfőnökök továbbítják.

Kiemelten fontos eseményekről tanítási napokon a nagyszünetben az iskolarádióon keresztül értesítjük a tanulókat.

4.8.1 A szülőkkel való együttműködés formái

1. Szülői értekezletek

Iskolánkban hagyomány, hogy a 9. évfolyamon, az év elején közös iskolaszintű szülői értekezletet tartunk, melyen az iskola igazgatója megismerteti a szülőket az iskolában folyó nevelő és oktató munkával, az iskola sajátosságaival, hagyományaival, célkitűzéseivel. Bemutatja az iskola vezetését, a leendő osztályfőnököket és az osztályokban tanító oktatókat.

Az osztályfőnökök ezek után megtartják az első osztályszintű szülői értekezletet, ahol ismertetik az iskola Házi rendjét, az iskola követelményrendszerét, az iskola által szervezett tanórán kívüli foglalkozásokat, az oktatók fogadóóráinak rendjét, megválasztják az osztály szülői munkaközösségi tagokat.

A többi évfolyamon hasonlóan, az év elején évfolyamonként iskolaszintű szülői értekezletet tartunk, melyen az iskola igazgatója köszönti a szülőket és tájékoztatja őket a tanulókra váró feladatokról, az iskola életében bekövetkezett változásokról. Ezek után az osztály szülői értekezletek keretében az osztályfőnök megismerteti a szülőket a tanév rendjével, ismerteti a bekövetkezett változásokat és az előttük álló feladatokat.

A szülői értekezletek évente két-három alkalommal kerülnek megrendezésre.

2. Fogadóórák

Minden oktató rendelkezik fogadóórával. A fogadóóra célja, hogy a szülő és az oktató személyesen beszélhesse meg a tanulóval kapcsolatos problémákat, elvárásokat, a tanuló előmenetelét, magatartását. Nagyon fontos az őszinte és bizalomra alapuló beszélgetés, hiszen mindnyájunknak a tanuló jó színvonalú, hatékony értelmi és erkölcsi nevelése a célja és ezt csak közösen, a szülővel együttműködve érhetjük el.

3. Fogadónap

Tartalmilag a fogadóórával azonos, csupán abban különbözik, hogy egy napon találkozhat a szülő az összes gyermekét tanító oktatóval, így lehetősége nyílik egy teljes körű tájékozódásra a gyermeke felől.

Fogadónapot félévenként egyet tartunk.

4. Levélben vagy telefonon történő érintkezés

Az eddig felsoroltakat kiegészítve, azok részeként a levélben, illetve telefonon történő értesítések a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.

Az iskola és a szülő együttműködési feltételeinek megteremtéséhez elengedhetetlen a résztvevők jogainak és kötelességeinek a széleskörű ismerete. Csak ezek ismeretében vállalhatunk felelősséget a gyermek mindennapi életéhez, erkölcsi és érzelmi fejlődéséhez nyújtott segítségünkért.

5. KRÉTA elektronikus napló

A KRÉTA Elektronikus Napló (továbbiakban e-Napló) az iskola által üzemeltetett iskolai adminisztrációs rendszerre épülő olyan integrált adatbázis-kezelő alkalmazás, amelynek felhasználásával lehetővé válik az intézmény tanügy-igazgatási, adminisztratív és oktatásmenedzsment feladatainak hatékony ellátása. Elsődleges célja, hogy kiváltsa a papíralapú napló használatát, leegyszerűsítse azokat a - gyakran nagyon összetett és bonyolult - adminisztrációs folyamatokat, melyekkel az oktatók és az osztályfőnökök találkoznak, továbbá világos, áttekinthető felületet adjon ezeknek a feladatoknak a gyors és hatékony végrehajtásához. A szülői modul alkalmazásával, megteremtjük a feltételét annak, hogy naprakész információkkal rendelkezzenek a családok gyermekük iskolai előmenetelével kapcsolatban. Kezelőfelülete Web-alapú, használatához hálózati kapcsolattal rendelkező számítógép, valamint egy azon futtatható böngészőprogram szükséges.

6. Weboldal, Facebook oldal

Az intézményi weboldal és az intézményi Facebook oldal az online kapcsolattartásra ad lehetőséget, a folyamatosan frissülő felületek továbbá az intézmény életének mindennapjaiba engednek betekintést. Az osztályok és a szülők igény szerint saját Facebook oldalt is létrehozhatnak, amely az információk áramlásán túl a közösség formálódását is szolgálhatja.

Az iskola kötelessége:

1. Mindent megtenni annak érdekében, hogy a gyermek, a tanuló fejlődését a lehető legteljesebb mértékben biztosítsa.
2. Lehetővé tenni a megfelelő színvonalú ismeretanyag elsajátítását, magas színvonalú foglalkozásokat szervezni jól felkészült oktatókkal.
3. A szülőt tájékoztatni a tanuló tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról.
4. Lehetőséget biztosítani a szülőknek az iskola Házi rendjének, Szakmai Programjának, Szervezeti és Működési Szabályzatának a megismeréséhez.
5. Tiszteletben tartani a szülők emberi méltóságát és jogait.

A szülők jogai:

1. Az iskola szabad megválasztásának joga az egyik legfontosabb. A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről kimondja, hogy a szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzeti és hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát.
2. Az intézményválasztás szabadsága kiegészül még azzal a szülői joggal is, hogy kérelmezhesse, hogy gyermeke a tankötelezettségből eredő feladatokat magántanulónaként teljesíthesse.
3. Jogában áll továbbá, hogy megismerje iskolánk Szakmai Programját, Házirendjét és tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról. E rendelkezések nyilvánvaló célja, hogy a szülő megbizonyosodjon, gyermeke a személyiségének kialakulásához megkap-e minden szükséges ismeretet, információt.
4. A szülő joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.
5. A szülő írásbeli javaslatát a nevelési-oktatási intézmény vezetője, az oktatói testület, a képzési tanács, az oktató köteles megvizsgálni és arra, a megkereséstől számított tizenöt napon belül, illetőleg a képzési tanács legkésőbb a tizenötödik napot követő első ülésen érdemi választ köteles adni. (E válaszadási kötelezettség minden írásbeli javaslatra fennáll, függetlenül attól, hogy azt milyen témában, illetőleg milyen formában nyújtották be.)
6. A szülőnek jogában áll, hogy kérje, hogy gyermeke, az iskola által meghatározott feltételek mellett, igénybe vehesse a nem kötelező foglalkozásokat, illetve ilyen foglalkozások megszervezését kezdeményezni.
7. A szülőnek jogában áll részt venni a képzési tanács létrehozásában úgy is, mint választó, és úgy is, mint megválasztható személy.
8. A szülő az iskola igazgatója vagy az érintett oktató hozzájárulásával részt vehet az iskolai foglalkozásokon.

A szülők kötelezései:

1. Tevékenyen közreműködjön gyermeke eredményes nevelésében.
2. Biztosítsa gyermeke tankötelezettségének, képzési kötelezettségének teljesítését.
3. Minden elvárhatót megtenni gyermeke fejlődéséért, elősegíteni gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.
4. Köteles megfelelő otthoni környezetet biztosítani a tanuláshoz és segíteni gyermekét a felkészülésben.
5. A szülői kötelezettségek közé tartozik az is, hogy rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó oktatókkal.
6. Megtegye a szükséges intézkedéseket gyermeke jogainak érvényesítése érdekében.
7. Tartsa tiszteletben az iskola vezetői, oktatói emberi méltóságát és jogait.

4.8.2 A tanulók közössége

Az évenként megrendezendő diákközségi gyűlésen az igazgató tájékoztatja az iskolai élet egészéről, a DÖK beszámol az éves munkáról, javaslatot tesz a tanórán kívüli foglalkozások szervezésére, előterjeszti a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdéseket. A felvetett problémákra helyben vagy egy későbbi időpontban választ kapnak az igazgatótól. A diákközségi bizottság munkáját oktató segíti.

A diákközségi bizottság tagjai tájékoztatják osztályaik tanulóit a városi és iskolai szintű DÖK feladatairól.

A tanulók egyéni vagy nagyobb csoportjukat érintő kérdéssel az osztályfőnökökhöz és oktatóhoz fordulhatnak, akik a hatáskörükbe tartozó kérdéseket megválaszolják, szükség esetén pedig egyeztetnek az érintett személlyel vagy a megfelelő vezetővel.

4.8.3 A képzési tanács

A képzési tanács figyelemmel kíséri a tanulói jogok érvényesülését, a nevelő és oktató munka eredményességét. A képzési tanács a tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a szakképző intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet az oktatói testület értekezletein.

A képzési tanács véleményt nyilváníthat a szakképző intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a képzési tanács véleményét a szakképző intézmény szakmai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének elfogadása és módosítása előtt.

A képzési tanácsba

- a) a szülők képviselőit a szakképző intézmény tanulóinak törvényes képviselői,
- b) a tanulók képviselőit a szakképző intézmény diákönkormányzatának tagjai, diákönkormányzat hiányában a szakképző intézménybe járó tanulók,
- c) az oktatói testület képviselőit az oktatói testület tagjai választják. A képzési tanácsba a tanulók törvényes képviselői, a tanulók és az oktatói testület azonos számú képviselőt választhatnak.

A képzési tanácsot a tagok által maguk közül választott elnök képviseli.

A képzési tanács

- a) saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról,
- b) tisztségviselőinek megválasztásáról szótöbbséggel dönt.

A képzési tanács dönt azokban az ügyekben, amelyekben a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzata – az Szkt. és e rendelet keretei között – a döntési jogot a képzési tanácsra átruházza.

A képzési tanács feladata ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.

A Szktvr 327. § A fenntartó – önálló költségvetéssel rendelkező szakképző intézmény esetében a szakképző intézmény költségvetésében –gondoskodik a képzési tanács működési feltételeiről.

4.8.4 A kollégium

Iskolánk regionális intézményként működik, így a vidéki tanulóinknak biztosítjuk a kollégiumi ellátást. Intézményünk saját kollégiummal rendelkezik, de ezen kívül a Debreceni Szakképzési Centrum több kollégiumával együttműködve tudjuk megoldani tanulóink elhelyezését. A kollégiumok és az iskola állandó kapcsolattartása elengedhetetlen a nevelés területén.

A kollégium és iskolánk kapcsolattartásában törekedni kell a kollégium sajátos igényeinek kielégítésére:

- az éves munkatervet kölcsönös ismeretére (különös tekintettel az iskolai, illetve kollégiumi szülői értekezletek, valamint a kollégiumi oktatók iskolalátogatásának tervezett időpontjaira)
- a kollégiumi oktatók iskola-látogatásához szükséges feltételek megteremtésére (osztálynaplók elérhetősége, a szülők kiértesítésének egyeztetése az iskolai oktatóival)
- a tanulók mulasztásának kollégium felé történő jelzésére
- a két intézmény korrepetálási rendszerének összehangolására.

4.8.5 A duális képzőhelyek, vállalati együttműködések

Tanulóink többségének lehetősége van a szakirányú oktatásuk során duális képző partnereinkkel hosszú távú szakképzési munkaszerződést kötni. A duális képzés során tanulóink naprakész szakmai tudást szerezhhetnek, megismerkedhetnek az iparban alkalmazott legújabb technológiákkal, betekintést nyerhetnek, beilleszkedhetnek a cégek vállalati kultúrájába.

A tanulók duális képzése szervesen illeszkedik az iskola szakmai programjához, a közösen elkészített képzési program alapján. Minden céggel igyekszünk a lehető legoptimálisabban tervezni a tananyag megosztását – az iskola és a duális képzőhely szakmai lehetőségeihez (humán erőforrás, tárgyi eszközök, technológiák) igazodva. Minden tanév végén a duális képzőhelyekkel felülvizsgáljuk a közösen elkészített képzési programot. Szükség esetén módosítást hajtunk végre benne. Közös meghatározzuk az értékelés módszereit, az értékelés eljárásrendjét, szabályait, amellyel közösen értékeljük a tanulók elért tanulási eredményeit.

A duális képzőhelyekkel a kapcsolattartás folyamatos, amely a vállalati kapcsolatokért felelős igazgatóhelyettes, a szakmai igazgatóhelyettes és az oktatók feladata.

A 2025/2026-os tanévben mintegy 30 gazdálkodó szervezetnél vesznek részt tanulóink duális képzésben. Folyamatosan igyekszünk bővíteni a KKV-s és multinacionális céges kapcsolatainkat egyaránt, hogy minél több diákunk kapcsolódjon be a duális képzésbe.

Azon tanulóink részére, akik nem részesülnek duális képzésben, igyekszünk minél több céggel együttműködni az egybefüggő szakmai gyakorlat teljesítése céljából, hogy a tanulókkal rövid ciklusú szakképzési munkaszerződést kössenek. Az iskolai szaktantermekben, tanműhelyeken kívül így rövidebb időszakra, de ők is céges munkakörnyezetben tanulhatnak, dolgozhatnak.

A korszerű, színvonalas szakképzést a cégek szakmai továbbképzésekkel is segítik szakmai oktatóink számára. Minden tanévben szakmai tanácskozáson vesznek részt szakmai oktatóink az iskolánkkal kapcsolatban lévő gazdálkodó szervezetek szakoktatóival, amely rendkívül hasznos a jövőbeni hatékony szakmai együttműködés és technológiai fejlesztés céljából.

A 2023/2024-es tanévtől minden évben a teljes oktatói testület részt vesz egy-egy céglátogatáson vagy céges előadáson, hogy hitelesen tudjuk segíteni tanulóink karriertámogatását. A város pályaaorientációs rendezvényein, nyílt napjainkon stratégiai céges partnereink rendszeresen promotálják iskolánk képzéseit, felvillantják a fiatalok számára az általuk kínált karrierlehetőségeket. Pályaaorientációs napjainkon és Karrierhetünkön saját diákjaink tekinthetnek bele a cégek szakmai világába, részt vehetnek próba- vagy valós állásinterjún, céglátogatáson, vállalati karriertámogató előadáson.

Stratégiai céges partnereinkkel való hatékony kapcsolattartásunk jelentőségére, mint iskolánk jövőjének egyik kulcsfontosságú tényezőjére tekintünk.

4.9 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályokat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról XXVI. fejezete tartalmazza.

A tanuló félévi és év végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

4.9.1 A tanulmányok alatti vizsgák típusai

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a tanulónak – az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével – egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Intézményünkben az osztályozó vizsga időpontjai a következők:

- 01. 03. – 01. 23.
- 04. 05. – 04. 25.
- 08. 21. – 08. 31.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a más intézményből átvett tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges előzetes ismeretekkel. Az átvételi határozatban meg kell határozni a különbözeti vizsga időtartamát, tantárgyait és tartalmát. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Intézményünkben a különbözeti vizsga időpontjai a következők:

- 11. 15. – 11. 30.
- 04.05. – 04. 25.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödiktől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

Pótlóvizsga

A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló

vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az igazgató a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szerv. A vizsgát az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében kell megszervezni.

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy ha bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A szakképző intézmény a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.

A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Az ágazati alapvizsga szabályai

Jogszabályi és szakmai keretek

2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről (Szkt.).

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzési törvény végrehajtásáról (Szkr./Vhr.), különösen: 14., 25., 28., 31., 182–193., 222., 255–257., 290., 296. §.

Képzési és kimeneti követelmények (KKK) és Programtantervek – az ágazati alapvizsga szakmai tartalma, vizsgatevékenységei, értékelési súlyarányai.

Általános szabályok

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul, melyet a szakképző intézmény szervez. A szakmai tartalmat az adott ágazat KKK-ja határozza meg.

A vizsgára az bocsátható, aki részt vett az ágazati alapoktatásban és jelentkezett az alapvizsgára.

A vizsga tanulmányok alatti vizsgának minősül; az általános szabályokat kell alkalmazni az Szkr. 255. § szerinti eltérésekkel.

Sikertelen ágazati alapvizsga esetén a tanuló magasabb évfolyamra nem léphet.

A vizsgafeladatokat és a javítási–értékelési útmutatókat az intézmény határozza meg a KKK-hoz igazítottan.

Javító- és pótlóvizsga: az alapvizsgát követő 60 napon belül lehetőséget kell biztosítani.

Vizsgabizottság, hatáskörök

A bizottság legalább 3 tagból áll: az intézmény oktatói és elnök; az elnököt a területileg illetékes gazdasági kamara delegálja.

Az igazgató felel a vizsga előkészítéséért és feltételeinek biztosításáért; megbízások kiadása, ütemezés, ellenőrzés.

A vizsga megszervezésének ideje és vizsgaidőszakok

Technikumban: legkésőbb a 10. évfolyam végén.

Szakképző iskolában: a 9. évfolyam végén.

Kizárólag szakmai vizsgára felkészítésben: az első félévben.

A vizsga 8:00 előtt nem kezdhető el és legkésőbb 17:00-ig tarthat.

A vizsga időpontját – a felkészítőtől eltekintve – legkésőbb 3 hónappal korábban ki kell jelölni; a vizsgázót a jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az ágazati alapvizsgák intézményi időszakai: október–november, december–január, április–május (az igazgató által kijelölt napokon).

Felnőttek szakmai oktatása – ütemezés

A felnőttek szakmai oktatásában az ágazati alapvizsga a 210 órás ágazati alapoktatás teljesítését követően kerül megszervezésre.

Szeptemberben induló képzések esetén: az ágazati alapvizsga időpontja november hónap.

Keresztféléves, februárban induló képzések esetén: az ágazati alapvizsga időpontja április hónap.

Vizsgatevékenységek és lebonyolításuk

A vizsgatevékenységek körét, időtartamát, értékelési szempontjait és súlyarányait a KKK rögzíti; az intézmény ennek alapján állítja össze az írásbeli/interaktív és gyakorlati feladatokat.

Írásbeli/interaktív: ülésrend, személyazonosság ellenőrzése, feladatlapok kezelése, segédeszköz-szabályok, szabálytalanság kezelése (tanulmányok alatti vizsgák rendje szerint).

Gyakorlati: a megkezdés feltétele a személyi–tárgyi feltételek megléte; munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírások ismertetése.

Értékelés és minősítés

Bármelyik vizsgarész sikertelensége esetén az egész ágazati alapvizsgát meg kell ismételni.

Az értékelés százalékos formában és osztályzattal történik; a súlyozásokat a KKK határozza meg.

Eredményességi minimum: a vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a megszerezhető pontszám legalább 40%-át elérte a vizsgázó (ha a KKK eltérően nem rendelkezik).

Javasolt osztályzat-küszöbök (ha a KKK másként nem írja elő):

- 80–100% jeles (5);
- 60–79% jó (4);
- 50–59% közepes (3);
- 40–49% elégséges (2);
- 0–39% elégtelen (1).

Felmentések, mentesítések

Nem kell alapvizsgát tenni (sikeresnek kell tekinteni) annak, aki részs szakmát szerzett és az azt magában foglaló szakma oktatásában vesz részt, vagy előzetes tudásának beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, és az lefedti az alapvizsga-követelményeket (KKK).

BTMN/SNI/fogyatékoság esetén: írásbeli időkeret legfeljebb +30 perc; segédeszköz/segedszemély engedélyezhető; interaktív tevékenység szóbeli vizsgával kiváltható (a feladatokat a KKK-ra tekintettel kell meghatározni).

Dokumentálás és adatszolgáltatás

A vizsgázót a vizsga időpontjáról a jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Vizsgánként és vizsgázónként jegyzőkönyvet kell kiállítani: intézményi adatok; vizsgázó természetes azonosítói; vizsgatevékenységek adatai; végleges osztályzat; bizottsági aláírások.

Az eredményt az év végi bizonyítványba és az egyéni törzslapba be kell jegyezni.

Záradékolás: az Szkr. 32. § (2) alapján az intézmény saját záradékokat alakíthat ki (minta a mellékletben).

Igazolás kiadása

Az intézmény igazolást állít ki az alapvizsga teljesítéséről (sorszám; személyes adatok; vizsgaszervező; vizsga megnevezése, helye, ideje, minősítése; igazgatói aláírás).

Kapcsolódás a tanulmányok folytatásához

Sikeres alapvizsga esetén: külön felvételi nélkül folytatható a tanulmány a választott szakmában; duális képzésbe belépés; a következő tanévben átvétel különbözeti vizsga nélkül.

Sikertelenség: javítóvizsga a kijelölt időszakokban; sikertelen javítás esetén évfolyamismétlés az ágazati alapoktatásban.

Az alapvizsga beszámítása a szakmai vizsga eredményébe

A beszámítás súlyaránya szakmánként a KKK-ban rögzített; az intézmény az ágazatonkénti mellékletben tünteti fel.

4.9.2 A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítása

Általános rendelkezések

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

- Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

- A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

- A tanulmányok alatti vizsga követelményeit és az értékelés szabályait a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bizza meg.

- Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbelivizsgatevékenység sikeres teljesítése.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- b) vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, ha a vizsgatevékenység megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, a vizsgához szükséges segédeszközökről a szakképző intézmény gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként minimum hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az igazgató a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató, az igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztatótól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az igazgatót.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az igazgatóból és két – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja vagy
- c) ha a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát eredménytelennek nyilvánítja vagy az a) pont szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Szóbeli vizsga

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy klifejtendő feladatot, és – ha szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottságtól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát

vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyisége elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsgatevékenység szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgynak a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgatevékenységet akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgatevékenység elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgatevékenység megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a gyakorlati vizsgatevékenység ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a gyakorlati vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó természetes személyazonosító adatait, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgatevékenységre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

4.9.3 A tanulmányok alatti vizsga eredményeinek dokumentálása

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több évfolyam

valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt a szakképző intézményt, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az a szakképző intézmény dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a szakképző intézmény szakmai programjában foglaltak szerint kell eljárni.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére az oktatói testülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

A tanuló bizonyítványának kiadását a szakképző intézmény nem tagadhatja meg.

4.9.4 A tanulmányok alatti vizsga tárgyainak vizsgarészei, követelményei, értékelése

A tanulmányok alatti vizsga tantárgyainak vizsgarészei a következők:

- Magyar nyelv, irodalom, történelem, állampolgári ismeretek, matematika, idegen nyelv, fizika, komplex természettudomány, pénzügyi és vállalkozói ismeretek, honvédelem, kommunikáció-magyar nyelv és irodalom, történelem és társadalomismeret, természetismeret – írásbeli és szóbeli vizsgatevékenység.
- Testnevelés, digitális kultúra – gyakorlati és szóbeli vizsgatevékenység.
- Szakmai angol, munkavállalói idegen nyelv – írásbeli vizsgatevékenység.
- Ágazati alapozó oktatás és szakirányú oktatás tantárgyai Informatika és távközlés ágazaton – gyakorlati vizsgatevékenység.
- Ágazati alapozó oktatás és szakirányú oktatás tantárgyai Elektronika és elektrotechnika ágazaton – írásbeli vizsgatevékenység.
- Ágazati alapozó oktatás és szakirányú oktatás tantárgyai Specializált gép- és járműgyártás ágazaton – írásbeli vizsgatevékenység.
- Ágazati alapozó oktatás és szakirányú oktatás tantárgyai Közlekedés és szállítmányozás ágazaton – írásbeli vizsgatevékenység.
- Ágazati alapozó oktatás és szakirányú oktatás tantárgyai Gépészet ágazaton – írásbeli vizsgatevékenység.

A tanulmányok alatti vizsga tantárgyainak követelményei megegyeznek az adott tantárgy, adott évfolyam követelményével, amit a Szakmai Program melléklete tartalmaz.

A tanulmányok alatti vizsgák értékelési szabályai a következők:

- közismereti oktatás tantárgyai esetén az érettségi százalékos értékelését alkalmazzuk, azaz
0 – 24 % elégtelen

25 – 39 %	elégséges
40 – 59 %	közepes
60 – 79 %	jó
90 – 100 %	jeles

- ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás tantárgyai esetén pedig a szakmai vizsga értékelését, azaz

0 – 39 %	elégtelen
40 – 49 %	elégséges
50 – 59 %	közepes
60 – 79 %	jó
80 – 100 %	jeles

Ha a tanuló eredménye a tanulmányok alatti vizsga írásbeli/gyakorlati vizsgarészénél nem éri el közismereti tantárgy esetén a 12 %-ot, szakmai tantárgy esetén a 20 %-ot, nem tehet szóbeli vizsgát, eredménye elégtelen. Ha a vizsgázó olyan tantárgyból vizsgázik, amely csak egy vizsgarészből áll és eredménye nem éri el az elégséges szintet, szóbeli vizsgán javíthat, ha az írásbeli/gyakorlati vizsgaeredménye közismereti tantárgy esetén eléri a 12 %-ot, szakmai tantárgy esetén a 20 %-ot.

4.10A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és köteleességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik. Jogszabály és a házirend egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Tanuló jogviszony tanköteles korúval, illetve olyan nappali rendszerű oktatásban résztvevő tanulóval köthető, aki nem tölti be a 25. életévét az adott tanév végéig. A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig áll fenn, amelyben a tanuló betölti a 16. életévét.

Felvétel a 9. évfolyamra

A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát. A jelentkező a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt. Amennyiben – külföldön folytatott tanulmányok miatt – nem áll rendelkezésre minden évről, illetve félévről az értékelés, minősítés, abban az esetben az igazgató egyedi eljárásban hoz döntést.

Intézményünkben a felvétel az általános iskolai eredmények alapján történik, melynek során 5., 6., 7. osztály év végi, és a 8. osztály félévi eredményeket vesszük alapul magyar nyelv, irodalom, matematika, idegen nyelv, fizika vagy digitális kultúra tantárgyakból.

Felvétel szakirányú oktatásra

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt tanulmányi előfeltételeknek, az egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági

követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásba szakképző iskolában az kapcsolódhat be, aki:

- tanulói jogviszonyban: a közismereti kerettantervnek a középiskola kilencedik és tizedik évfolyamára vonatkozóan előírt követelményeit teljesítette vagy középfokú végzettséggel rendelkezik,
- felnőttképzési jogviszonyban: alapfokú végzettséggel rendelkezik

Korábbi tanulmányok, gyakorlati idő beszámítása

- a) a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani,
- b) a szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani,
- c) a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetők.

A beszámításról, a benyújtott kérelmek alapján az igazgató egyedi eljárásban hoz döntést.

4.11 Mikrotanúsítványra vonatkozó szabályok

1. A mikrotanúsítvány fogalma

A mikrotanúsítvány a szakképzési törvény által bevezetett olyan tanúsítvány, amely rövid, célzott tanulási egységek teljesítését igazolja. Nem minősül önálló szakképesítésnek, de önállóan is értelmezhető szakmai kompetenciát tanúsít.

2. Célja

A mikrotanúsítvány célja, hogy:

- • igazolja a tanulók által megszerzett részkompetenciákat,
- • támogassa az élethosszig tartó tanulást,
- • elősegítse a munkaerőpiaci elhelyezkedést és a szakmai mobilitást,
- • biztosítsa a gazdaság gyorsan változó igényeihez való alkalmazkodást.

3. Illeszkedése a technikum szakmai programjához

Ágazat: Elektronika és elektrotechnika

Szakmák: villanszerelő, elektronikai technikus, erősáramú elektrotechnikus

A mikrotanúsítványok a szakmai program kiegészítő elemeiként jelennek meg.

A megszerzésük a kötelező tananyagelemek mellett, különösen a szakmai gyakorlatok, projektnapok és választható tananyagegységek keretében biztosítható.

Az intézmény feladata a gazdasági szereplőkkel és partnervállalatokkal való együttműködés keretében olyan rövid képzések kialakítása, amelyek megfelelnek a mikrotanúsítvány kiadásának feltételeinek.

4. Példák az elektronika és elektrotechnika ágazatban

- • Okosotthon-rendszerek alapszerelése és üzembe helyezése
- • KNX alapú épületautomatizálási rendszerek programozása
- • Napelemes rendszerek telepítése és karbantartása
- • PLC-alapú vezérlések alapjai

5. Dokumentálás és elismerés

- • A mikrotanúsítványokat az intézmény nyilvántartja és a tanulóknak tanúsítvány formájában kiadja.
- • A megszerzett mikrotanúsítványok rögzíthetők a tanuló digitális portfóliójában (pl. Europass).
- • Több mikrotanúsítvány egymásra épülhet, és később egy nagyobb képesítés részeként is elismerhető.

5. Oktatási Program

5.1 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

A kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező foglalkozások megnevezését, számát a szakmai program melléklete tartalmazza.

5.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

5.2.1 Törvényi szabályozás

A tartalmi szabályozást a Nemzeti alaptanterv (NAT) úgy valósítja meg, hogy az iskolák, oktatók és a tanulók sokféle differenciált tevékenysége, a teljesítmény növelésére sarkalló, az életésélyek tanulással történő növelését szolgáló, egységes és közös alapra épüljön.

A tudományok gyors fejlődése, a szükségletek új megjelenési formái és a világ új kihívásai (köztük a gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztető számos tényező) a megszokottól eltérő feladatok elé állítják az iskolát, az oktatóképzést és az oktató-továbbképzést. Olyan tudástartalmak jelentek meg, amelyek nehezen sorolhatók be a tudományok hagyományos rendszerébe, vagy amelyek egyszerre több tudományág illetékességébe tartoznak. Ennek következtében megnőtt az igény egyrészt egyes hagyományos tantárgyak összevonására és/vagy tantárgyközi megjelenítésére, másrészt új tantárgyak vagy tantárgyegyettesek kialakítására. Fontos pedagógiai szempont, hogy a tantárgy-összevonásos és a tantárgyközi tantervi szemlélet a tanulók érdeklődését és tapasztalatait is figyelembe veszi.

A NAT azáltal biztosítja e szemlélet érvényesülését, hogy nem határoz meg egységes, minden iskolára kötelezően érvényes tantárgyi rendszert, hanem annak kialakítását a kerettantervek, illetve a helyi tantervek hatáskörébe utalja.

A NAT a gyerekek, a serdülők és a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása és a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll; figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;

- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésben-oktatásban) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- válják a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges oktatói segítésben, az ellenőrzésben és az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Intézményünkben a technikai képzésben a közismereti tantárgyak esetén a „Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyam számára”, míg a szakképző évfolyamok oktatása során a „Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára” tartalmi szabályozókat alkalmazza. Az egyes évfolyamok közismereti óratervi hálóját a melléklet tartalmazza.

5.2.2 Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése és megszilárdítása;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, és a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetséggyejeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, valamint e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

5.2.3 Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, valamint tanulási és továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, valamint az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

5.2.4 Szakképzés releváns korszerű tanulási módszerek és munkaformák

Az oktatás során alkalmazható munkaformák különböző tanulásszervezési módokat jelentenek, amelyek segítik a tanulók aktivizálását, együttműködését és az egyéni fejlődést. Intézményünkben és a duális képzőhelyeken is a következő munkaformákat alkalmazzuk:

Frontális munkaforma

- A tanár irányítja az órát, minden tanuló egyszerre ugyanazt a feladatot végzi.
- Hatékony az új ismeretek közlésére, de kevésbé támogatja az egyéni differenciálást.

Páros munka

- Két tanuló dolgozik együtt egy feladaton.
- Fejleszti a kommunikációs készségeket, együttműködést, és lehetőséget ad egymástól való tanulásra.

Csoportmunka

- 3–6 fős csoportokban történik a tanulás.
- Elősegíti a kooperatív tanulást, a problémamegoldást és a szociális kompetenciák fejlődését.

Egyéni munka

- Minden tanuló önállóan dolgozik.
- Lehetővé teszi a differenciált fejlesztést, az egyéni tempóhoz való igazodást.

Projektmunka

- Hosszabb időtartamú, komplex feladatmegoldás, gyakran több tantárgyat is érint.
- Fejleszti az önállóságot, kreativitást, kutatási készségeket.

Kooperatív tanulás

- Strukturált együttműködésen alapuló munkaforma, ahol minden tanulónak meghatározott szerepe van.
- Célja az aktív részvétel és a közös felelősségvállalás.

Differenciált munka

- A tanulók képességeihez, érdeklődéséhez igazított feladatokkal dolgoznak.
- Lehet egyéni, páros vagy csoportos formában is.

Digitális munkaformák

- Online vagy hibrid tanulási környezetben alkalmazott formák (pl. e-learning, blended learning).
- Interaktív, multimédiás eszközöket is bevonhat.

A szakképzésben alkalmazott korszerű oktatási módszerek célja, hogy a tanulók gyakorlatorientált, kompetenciaalapú és a munkaerőpiac igényeihez igazodó tudást szerezzenek. Iskolánkban a következő didaktikai módszereket alkalmazzuk a foglalkozásokon:

1. Projektalapú tanulás (Project-Based Learning – PBL)

- Lényege: A tanulók valós problémák megoldásán dolgoznak, gyakran csoportban.
 - Előnyei: Fejleszti a problémamegoldó képességet, együttműködést, kreativitást.
 - Iskolai alkalmazása: témahetek, tanulásmódszertani projekthét, tanórai feladatok
2. Kompetenciaalapú oktatás
- Lényege: A tanulók nemcsak ismereteket, hanem készségeket és attitűdöket is elsajátítanak.
 - Előnyei: A tanulók jobban felkészülnek a munka világára, önállóbbak lesznek.
 - Iskolai alkalmazása: villanyszerelőfalak
3. Digitális tanulási környezetek és blended learning
- Lényege: A hagyományos tantermi oktatás és az online tanulás kombinációja.
 - Előnyei: Rugalmas, személyre szabható, támogatja az önálló tanulást.
 - Iskolai alkalmazása: TINA, Fluidsim, Sprint Layout, Applet Circuit, Cisco Packet Tracer, AutoCAD
4. Műhelymunka és szimulációs gyakorlatok
- Lényege: A tanulók valóság-hű környezetben gyakorolják a szakmai fogásokat.
 - Előnyei: Biztonságos környezetben tanulhatnak hibázni, tapasztalatot szerezni.
 - Iskolai alkalmazása: vizsgaremekek készítése
5. Kooperatív tanulás
- Lényege: A tanulók közösen dolgoznak egy feladaton, egymást segítve.
 - Előnyei: Fejleszti a kommunikációs és szociális készségeket.
 - Iskolai alkalmazás: közös szakmai prezentációk, csoportos problémamegoldás.
6. Értékelés új formái (formatív értékelés, e-portfólió)
- Lényege: A tanulási folyamat folyamatos visszajelzésekkel történő támogatása.
 - Előnyei: A tanulók tudatosabban fejlődnek, saját tanulásuk aktív résztvevőivé válnak.
 - Iskolai alkalmazás: Digitális portfóliók szakmai vizsgára, önértékelés, társértékelés.
7. Gamifikáció
- Lényege: Játékos elemek beépítése a tanulási folyamatba.
 - Előnyei: Motiváló, élményszerű tanulást biztosít.
 - Iskolai alkalmazás: digitális kvízek (Kahoot, Quizizz, Quizlet), versenyek, pontgyűjtés.

5.2.5 Választható tantárgyak, oktatóválasztás

Az intézménybe beiratkozott tanulóknak előző tanulmányaiknak megfelelően biztosítjuk az angol vagy a német nyelv tanulását, de a 9. évfolyamos tanulók szabadon dönthetnek a választott nyelvet illetően.

A tanulók osztályba sorolásáról és a tantárgyfelosztásról az igazgató dönt. Az osztályon belüli csoportok kialakítását az osztályfőnökök és a szaktanárok végzik. A tanulónak lehetősége van írásbeli kérelem alapján – megfelelően alátámasztott indok megjelölésével – áthelyezését kérni másik csoportba, melyről az igazgató írásban dönt.

A mikrotanúsítvány helye a szakképzési rendszerben

5.3 Szakmai vizsga

Iskolánkban a szakmai vizsgák 2020.09.01-től a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény alapján kerülnek megszervezésre.

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a KKK-ban az adott szakmára előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri. (Szt.93.§)

- lebonyolítása: szakmai vizsgaszabályzat (Szt., Szkr.) és a KKK rendelkezései szerint.

Iskolánkban a szakmai vizsgák szervezését és lebonyolítását 2024. októbertől az akkreditált független vizsgaközpont végzi. A szakmai vizsga eredményét az akkreditált szakképzési vizsgaközpont a szakmai vizsga utolsó napját követő 5 munkanapon belül hirdeti ki, és sikeres vizsga esetén átadja a bizonyítványt.

A szakmai vizsga kiváltja az érettségi vizsga ötödik, kötelezően választandó vizsgatárgyát.

A szakmai vizsga jellemzői

- A technikai képzés esetében a szakmai vizsga a képzés záróvizsgálata, amely egyben emelt szintű érettségi vizsgának is számít, és a felsőoktatási továbbtanulásba is beszámítható.
- A szakképző iskolai képzésben (3 év) a szakmai vizsga a tanulók szakmai végzettségének megszerzését igazolja.
- A kizárólag szakmai évfolyamon folyó képzésben (2 év) a tanuló a képzés lezárásaként szintén szakmai vizsgát tesz, amely a szakmai bizonyítvány megszerzésének feltétele.
- A szakmai vizsga kiváltja az érettségi vizsga ötödik, kötelezően választandó vizsgatárgyát, ha a vizsgázó rendelkezik érettségi végzettséggel.
- A vizsgát 2024. októbertől akkreditált szakképzési vizsgaközpont szervezi és bonyolítja le.

- A sikeres vizsgát követően a vizsgaközpont 5 munkanapon belül hirdeti ki az eredményt, és adja ki a bizonyítványt/oklevelet

A szakmai vizsga részei

- interaktív vizsgatevékenység: számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenység
- projektfeladat

Az interaktív vizsgatevékenység a szakképzésért felelős miniszter által – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – meghatározott feladatok közül számítógép által véletlenszerűen generált vizsgafeladatsor megoldását jelenti.

A projektfeladat a vizsgaszervező által a KKK-ra tekintettel meghatározott gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése lehet

Vizsgaszervező az akkreditált szakképzési vizsgaközpont

Vizsgaidőpontok

A szakmai vizsga vizsgaidőszakai:

- február-márciusi vizsgaidőszak,
- május-júniusi vizsgaidőszak és
- október-novemberi vizsgaidőszak

A vizsgaidőszakok vizsgaidőpontjai:

- interaktív vizsgatevékenység országos központi vizsganapjait a szakképzésért felelős miniszter teszi közzé
- projektfeladat vizsgaidőpontját az akkreditált vizsgaközpont határozza meg

A szakmai vizsgabizottság

A szakmai vizsgabizottság három tagból áll, akik végzik a vizsgázó tudásának felmérését, valamint minősítik a vizsgázó teljesítményét.

A vizsgabizottság ellenőrzési feladatokat ellátó tagja felel a szakmai vizsga szabályszerűségéért.

A vizsgabizottság ellenőrzési feladatokat ellátó tagját a szakmai vizsga helyszíne szerint területileg illetékes gazdasági kamara delegálja, delegálás hiányában az akkreditált szakképzési vizsgaközpont bízza meg

A vizsgabizottság tagjai:

a lebonyolítási rend szerint részt vesznek a vizsgáztatásban, ellenőrzik a projektfeladat megvalósításának lépéseit, rögzítik azok eredményeit. Az adatok és információk alapján elvégzik az értékelést, valamint az értékelési folyamat eredményét bemutató és a javasolt érdemjegyet tartalmazó dokumentációt a vizsgafelügyelői ellenjegyzést követően továbbítják az akkreditált szakképzési vizsgaközpont vezetőjének

A szakmai vizsga eredményét az akkreditált szakképzési vizsgaközpont a szakmai vizsga utolsó napját követő 5 munkanapon belül hirdeti ki, és sikeres vizsga esetén átadja a bizonyítványt.

Jelentkezés szakmai vizsgára (Szkr.263.):

- személyesen vagy meghatalmazott útján, írásban a szakképző intézmény (AkrVK) által meghatározott formanyomtatványon
- a vizsgafelületen online

Jelentkezés határideje:

- február-márciusi vizsgaidőszak esetén: az előző év december 1.,
- május-júniusi vizsgaidőszak: február 15.,
- október-novemberi vizsgaidőszak: augusztus hónap utolsó munkanapja.

A szakmai vizsgára a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy külön jelentkezik és legkésőbb a szakmai vizsga megkezdéséig igazolja, hogy a szakmai vizsgára bocsátáshoz szükséges, a KKK-ban meghatározott feltételekkel rendelkezik.

Felmentés a vizsga alól

A mentesítés esetei (Szkr.264.§)

- A szakmai vizsga vizsgatevékenységei alól -a jogszabályban vagy a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott kivétellel – felmentés nem adható.
- Országos szakmai tanulmányi versenyen, WorldSkills vagy EuroSkills versenyen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott követelményt teljesítette és a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte. Ebben az esetben a szakmai vizsga vagy a vizsgatevékenység eredménye jelesnek minősül
- Ha azt a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség, a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékosság jellege indokolja, a vizsgázó igazolt kérelme alapján a vizsgaszervező engedélyezheti:
 - a) a vizsgázó mentesítését a vizsgatevékenység idegen nyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól, ha a vizsgázót a szakmai oktatás során is mentesítették az idegen nyelv értékelése és minősítése alól,
 - b) az interaktív vizsgatevékenység szóban törtérvizsgatevékenységgel vagy a vizsgatevékenység szóban történő részének interaktív vizsgatevékenységgel történő felváltását,
 - c) az adott vizsgatevékenység az arra meghatározott időnél hosszabb idő alatt történő teljesítését azzal, hogy a projektfeladat esetén a hosszabbítás nem haladhatja meg a projektfeladatra előírt időtartam harminc százalékát kivéve, ha a képzési és kimeneti követelmények másként rendelkeznek.

A vizsgázó a felmentés iránti kérelmet (és a kérelem alapjául szolgáló okirat másolatát) a vizsgára való jelentkezéskor írásban nyújtja be a szakképző intézménybe (vizsgaszervező)

A vizsgázók teljesítményének értékelése (Szkr.290.§)

Valamennyi vizsgafeladat külön-külön kerül értékelésre a pontszámok százalékban és érdemjegyben történő kifejezésével (1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel).

Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének érdemjegyben történő kifejezése (amennyiben a vizsgaszabályzat másként nem rendelkezik)

- 80-100% -jeles(5),
- 60-79% -jó(4),
- 50-59% -közepes(3),
- 40-49% -elégséges(2),
- 0-39% -elégtelen(1)

A vizsga sikertelen, ha bármely vizsgatevékenység eredménye elégtelen.

A vizsga eredménye az ágazati alapvizsga eredményével együtt kerül megállapításra (kivéve– Szkr.256.§(3)bek.)

A vizsga eredményét a szakképző intézmény (Vizsgaszervező) hirdeti ki a szakmai vizsgát követő öt napon belül.

Javító-és pótlóvizsga (Szkr.291–292.§)

Javítóvizsga:

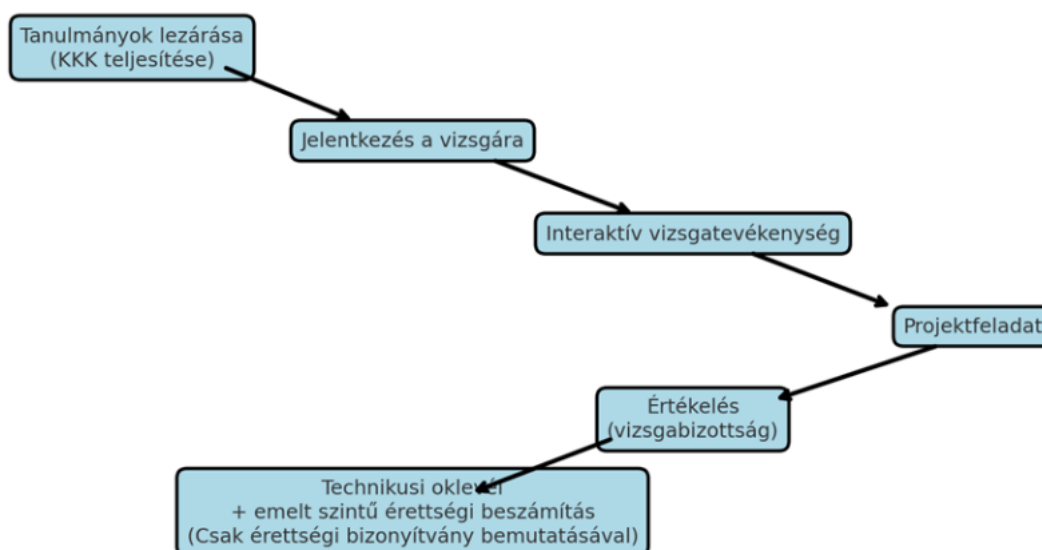
- sikertelen vizsga (csak az elégtelenre értékelt vizsgatevékenységet kell ismételni)
- a vizsgán igazolható ok nélkül nem jelent meg, vagy azt megszakította
- szabálytalanság miatt a vizsga folytatásától eltiltották

Pótlóvizsga:

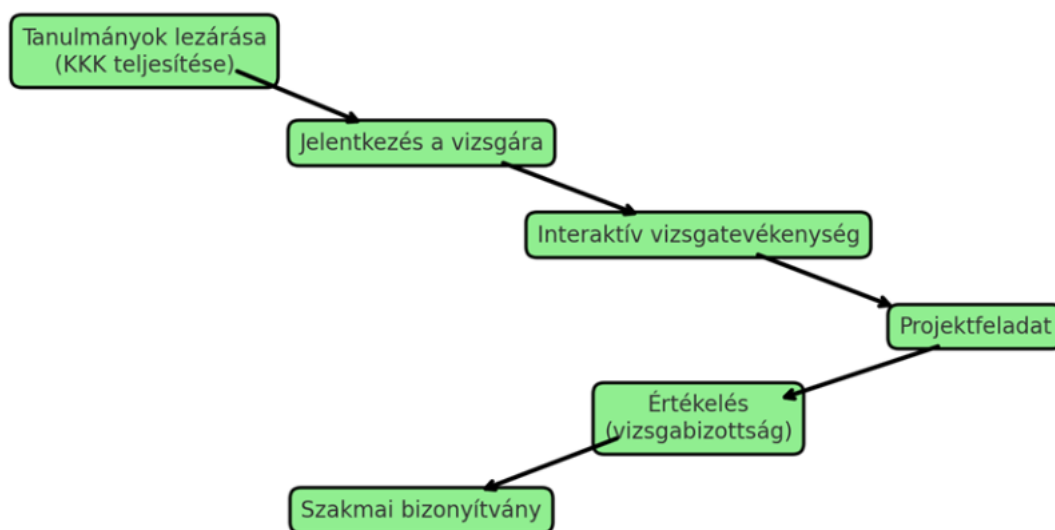
- a vizsgázó a vizsgát neki fel nem róható okból meg sem kezdte, vagy megkezdte, de befejezni nem tudta

A szakmai vizsga a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK) megváltozásáig, de legalább a szakmai vizsgát követő egy évig a képzés megkezdésekor hatályos Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK szerint tehető le vagy ismételhető meg.

A vizsgázó a pótló vizsgát még ugyanabban a vizsgaidőszakban is leteheti, ha a szakmai vizsgaletételét gátló akadályok elhárultak és lebonyolításának feltételei adottak. Ebben az esetben a teljes vizsga ismételése szükséges.

A szakmai vizsga folyamata - Technikum

A szakmai vizsga folyamata - Szakképző iskola és 2 éves képzés

5.4 Érettségi vizsga

5.4.1 Középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga tantárgyi témaköreit a melléklet tartalmazza.

5.4.2 Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján

Az intézmény idegen nyelvekből (angol, német) és szakmai vizsgatantárgyból vállalja az emelt szintű érettségre történő felkészítést tanórai keretek között.

5.4.3 A tantárgy tanulásával kapcsolatos eljárások sikeres előrehozott érettségi vizsga esetén

Sikeres előrehozott érettségi vizsga esetén – amennyiben az adott tantárgy oktatása a következő tanévben is folytatódik – a tanuló kérheti adott tantárgyból az óralátogatás és az értékelés alóli felmentést, melyről határozatban sz igazgató dönt.

5.5 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az értékelés során szerzett információk, visszajelzések alapvetően kétféle feladatot látnak el:

- segítik a tanulást,
- minősítik valamely szakaszának eredményességét.

A tanulást segítő értékelés akkor hatékony, ha nincs komoly tétje, ha a tanulók őszintén megmutathatják tudásuk gyenge pontjait, és oktatók személyre szólóan s az összes szubjektív feltételt is figyelembe véve fogalmazhatják meg visszajelzéseiket.

A minősítés ezzel szemben befolyásolja a tanulók későbbi életpályáját, ezért annak pontosan, mindenkit ugyanazzal a mércével mérve kell tükröznie a tanulók tudását. A tanulók iskolai teljesítményének látszólag az osztályzatok, érdemjegyek a legközvetlenebb mutatói.

A gyakorlatban nem különül el egyértelműen a diagnosztikus, a formatív és az szummatív értékelés az osztályzásban. A félévi és év végi eredményekről való döntés esetenként mechanikus beidegződéssel – az átlagok kiszámításával – minősít.

Az érdemjegyek mellett a szöveges értékelés feladata az, hogy a gyerek személyiségében olyan hatást érjen el, hogy általa egy pozitív folyamat induljon meg, amely az akaratát, tanulási motivációját fokozza. Így csökkenthető, illetve elkerülhető a teljesítményszorongás, nem táplálja a gyerekek közötti konkurenciaharcot, pozitívan befolyásolhatja az oktató-gyerek-szülő viszonyt.

Az oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);

Ha a tanuló "felzárkóztatásra szorul" minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre. Nem mellőzhető azonban a tanuló teljesítményének, előmenetelének értékelése és minősítése azokból a tantárgyakból, amelyek követelményeiből állami vizsgát kell, illetve lehet tenni. A szakmai programban kell meghatározni, hogy a szakmai előkészítő és szakmai alapozó oktatás, illetve a technikum pedagógiai programjában kell meghatározni, hogy a szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás keretében elsajátított ismereteket hány tantárgy keretei között értékeli és minősíti, továbbá moduláris oktatás esetén az egyes modulok értékelését és minősítését.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti és az oktató, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felhívja az érdekelt oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését, és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

5.5.1 A duális képzőhelyekkel történő közös értékelés eljárásrendje és szabályai

Intézményünk a duális képzőhelyekkel folyamatosan egyeztet és lefekteti az alkalmazandó szabályokat a pedagógiai tervezés és értékelés területén. A duális képzőhelyekkel egyeztetve meghatározzuk a tanulók elért tanulási eredményeinek közös értékelési eljárásrendjét és szabályait. Az eljárásrend célja, hogy egységes szempontrendszer alapján, átlátható és megbízható módon értékeljük a tanulók előrehaladását.

Az eljárásrend főbb elemei:

- A tanulók értékelése a képzőhelyen és az iskolában szerzett teljesítmények együttes figyelembevételével történik.
- Az értékelés közös szempontjai: a tanulási eredményekhez rendelt kompetenciák, a szakmai tudás, készségek és attitűdök.
- A képzőhelyi mentorok és az iskola oktatói rendszeres időközönként (legalább félévente) egyeztetnek a tanulók teljesítményéről.

A szabályok rögzítik:

- az értékelés időpontjait és formáit,
- a visszajelzés módját (írásos, szóbeli, elektronikus dokumentálás),
- a duális partnerek és az iskola felelősségi körét,
- az eltérő vélemények egyeztetésének módját.

A szakirányú oktatás duális képzőhelyen történő teljesítése esetén az értékelés és a minősítés az oktató és a duális képzőhely által közösen történik az alábbiak szerint:

Minden szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló részére havonta legalább két évközi érdemjegyet rögzít a duális képzőhely az iskola elektronikus naplójában.

A félévi és év végi érdemjegyek értékét szakmai tantárgyanként a szakirányú ismeret tantárgyból kapott jegyek átlaga és az iskola által oktatott releváns szakmai tantárgy együttes átlaga adja az alábbi szempontok figyelembevételével:

1,00 – 1,49 elégtelen

1,50 – 2,49 elégséges

2,50 – 3,49 közepes

3,50 – 4,49 jó

4,50 – 5,00 jeles

Ha egy vagy több teljes szakmai tantárgy oktatása a duális képzőhelyen történik, akkor a szakirányú ismeret átlaga alapján zárjuk a szakmai tantárgyat, vagy a cég megküldi az iskola részére a javasolt félévi és év végi jegyet tantárgyanként.

Amennyiben a tanuló félévi vagy év végi érdemjegye ELÉGTELEN a szakirányú ismeret vagy az iskola által oktatott releváns szakmai tantárgyból, akkor félévi vagy év végi érdemjegyének értéke ELÉGTELEN.

Az iskolában a vállalati kapcsolatokért felelős igazgatóhelyettes vagy az általa kijelölt oktató rögzíti a duális tanulók félévi és az év végi érdemjegyét az elektronikus naplóban, a fenti szempontok alapján.

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján - az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást (a továbbiakban: egyéni továbbhaladás) engedélyez.

Egyéni továbbhaladás esetén - a szakértői vélemény alapján - az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többieket. Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.

5.5.2 Beszámoltatás, számonkérés fajtái

Szóbeli felelet - értékelése szóban történik, kielemezve az esetleges hiányosságokat, hibákat. Dokumentálása érdemjeggyel az osztálynaplóban, illetve a tanuló által az ellenőrzőben.

Fajtái:

- egyéni

– foglalkozási munka értékelése az aktívan szereplő tanulók, kisebb csoport, egész osztály munkájának minősítése szóban, tanulóknál esetleg érdemjeggyel az osztálynaplóban.
Írásbeli felelet – értékelése érdemjeggyel írásban történik, azonban szóban ismertetni kell a tanulókkal az értékelés szempontjait, fontos a hibák, hiányosságok kielemezése. Dokumentálása érdemjeggyel az osztálynaplóban, illetve a tanuló által az ellenőrzőben.

Fajtái:

- röpdolgozat, teszt – osztályszinten, vagy a tanulók egy csoportjának számonkérése (elsőpados), előzetes bejelentés nélkül.
- témazáró dolgozat – osztályszinten.

Gyakorlati munka – értékelése

Dokumentálása érdemjeggyel az osztálynaplóban, csoportnaplóban, illetve a tanuló által az ellenőrzőben.

A kötelező foglalkozási értékelés funkciója tehát, hogy érvényes bizonyítékot adjon a tanulmányi eredmények minőségéről, az abban bekövetkezett változásról, és tájékoztassa ezekről a tanulót, az oktatókat és a szülőket (az eredmények elemzésével pedig a helyi, regionális és országos közoktatás-irányítást).

5.5.3 Házi feladat

Az oktatómunka hagyományos és szerves része az otthoni felkészülés, az iskolában megbeszélte ismeretek ismételése, elmélyítése, kiegészítése, rendszerezése. Erre minden tanuló az igényeinek és az otthoni lehetőségeinek függvényében naponta bizonyos időmennyiséget fordít. A felkészüléshez szükséges időt a diákoknak kell meghatározni, a követelmények és saját képességeinek figyelembevételével. Ösztönözzük a tanulókat a rendszeres munkára. A hétvégékre, az ünnepnapokra, ill. az iskolaszüneti napokra adott házi feladat egy-egy tantárgyból jelentősen ne legyen, több mint amennyit egyik napról a másikra való felkészüléshez kapnak. Természetesen kivétel ez alól a 11., 12. és 13. évfolyam, a szakmai és érettségi vizsga sikeressége megkívánja a tanulóktól a folyamatos felkészülést. A tanulók időben tájékoztatást kapnak a kötelező olvasmányokról és az egyes tárgyakhoz ajánlott szakirodalomról, ezzel is segítve a felkészülésüket.

A házi feladatokat körültekintően kell kijelölni:

- legyen egyértelmű,
- minden tanuló tudja mi a feladata,
- a tanuló terhelése az egyes tantárgyakon belül egyenletes legyen,
- az oktató tulajdonítson neki jelentőséget, rendszeresen ellenőrizze és kérje számon,
- a tanuló fogadja el, hogy a házi feladat elkészítése az ő érdekeit szolgálja,
- sikeresen megoldható legyen,
- oktató közölje elvárásait (pl. a mulasztás következményeit stb.).

A házi feladat kijelöléseinek szempontjai:

- kapcsolódjon, épüljön az órai munkára,
- az órán tanultak elmélyítését, begyakorlását, a következő óra előkészítését célozza,
- fejlessze a tanuló önálló tanulási képességeit,
- a rendelkezésére álló segédletek használata.

Ezen kívül nagyon fontos a házi feladatok ellenőrzése, mivel így nem érzik a tanulók felesleges munkának és jelzést is ad az oktatónak az esetleges hiányosságokról, melyet így pótolni lehet. Az oktatók egy-egy osztályban mindenkinek ugyanazt a házi feladatot adják. Ettől a gyakorlattól el lehet térni, például a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknál vagy a kiemelkedő teljesítményt nyújtóknál, ahol személyükre szóló, azaz individualizált feladatokat kaphatnak.

5.5.4 A továbbhaladás feltétele

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az egyes tantárgyak továbbhaladási minimumkövetelményeit a tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

5.5.5 Az évközi teljesítmény értékelésének és minősítésének módja

- Az értékelést elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Noha törekszünk a személyre szabott értékelésre, a teljesítmények minősítésekor az érettségit adó képzésben a tanulók esetleges gyengébb képességeit vagy hátrányos helyzetét addig a pontig tudjuk figyelembe venni, amíg ez nem sérti az objektivitás elvét, ugyanakkor minden lehetséges eszközzel segítjük őket a minimumszint elérésében.
- A tantárgyi követelményeket, illetve az értékelés és a minősítés szempontjait, formáit az oktatók a tanév elején részletesen ismertetik a tanulókkal.
- Az osztályfőnökök az első szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a számonkérés formáiról, a félévi és az év végi minősítés szempontjairól.
- Az értékelés és a minősítés szakmai és pedagógiai kifogástalanságáért az oktató felel.
- Az oktatók a tanulók teljesítményét szövegesen is értékelhetik, és a teljesítmény minősítését kifejező érdemjegyeket az osztályozó (elektronikus) naplóban vezetik.
- Az azonnali és folyamatos szóbeli visszajelzések mellett törekszünk arra, hogy a tanulók teljesítményét rendszeresen érdemjeggyel is értékeljük. Kíváncsiaknak tartjuk, hogy a kis óraszámú tantárgyaknál is havonta kapjanak a tanulók érdemjegyet, de az objektív osztályozás érdekében követelmény, hogy az érdemjegyek száma félévenként, tantárgyanként legalább három (a heti egyórás, illetve félórás tantárgyaknál is), a heti három óránál magasabb óraszámú tanított tantárgyaknál lehetőség szerint legalább négy legyen.
- Az oktatóknak követhető módon kell vezetnie a különböző számonkérési formáknál adott érdemjegyeket, és a számon kért tananyagot is bejegyezheti.
- Az osztályfőnök legalább egy hónappal a félévi és az év végi osztályozás előtt írásban értesíti azokat a tanulóknak a szüleit, akik valamilyen tantárgyból gyengén állnak.

A tanulók teljesítményének értékelésében és minősítésében minden tantárgynál a hagyományos ötfokú osztályozási skálát alkalmazzuk munkaközösségenként kialakított egységes mérési-értékelési rendszer alapján, figyelembe véve a mindenkori vizsgakövetelményeket.

Az egyes tantárgyak sajátosságait is figyelembe véve általában az a tanuló

• jeles (5) aki

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor kifogástalanul eleget tesz,
- a tananyagot ismeri, érti, önállóan tudja alkalmazni,
- képes az önálló munkavégzésre, a feladatok megoldására,
- a tantárgy szaknyelvét pontosan használja, szabatosan fogalmaz;

- **jó (4) aki**

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget,
- az ismereteit kis tanári segítséggel tudja alkalmazni;

- **közepes (3) aki**

- a tananyagot csak pontatlanul vagy hiányosan képes felidézni,
- gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre;

- **elégséges (2) aki**

- a számonkéréskor folyamatos tanári segítségre szorul,
- a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik,
- önálló feladatvégzésre nem képes;

- **elégtelen (1) aki**

- számonkéréskor a tantervi minimumot folyamatos tanári segítséggel sem képes teljesíteni.

Egy napon egy osztályban legfeljebb két témazáró dolgozat írátható. A témazáró dolgozat írása előtt legalább egy héttel a dolgozat írásáról tájékoztatni kell a tanulókat. Az előre bejelentett témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia.

A témazáró dolgozat eredménye a többi osztályzathoz viszonyítva 150 %-os súlyozással számítandó.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításának rendje:

- A nappali tagozatos tanulók teljesítményét félévkor és év végén a szorgalmi idő alatt folyamatosan szerzett érdemjegyek alapján értékeljük és minősítjük a jogszabályi előírások szerint.
- A vizsgán nyújtott teljesítményük alapján a vizsgabizottság állapítja meg a tantárgyi osztályzatát azoknak a tanulóknak, akik tanulmányok alatti (osztályozó, különbözeti és az ezekhez kapcsolódó javító, pótló) vizsgát tesznek. A jogszabályi előírások szerint megtartott tanulmányok alatti vizsgán megállapított osztályzatot a nevelő/oktatótestület nem változtathatja meg.
- A félévi értesítőben és a bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tehát minősítik a tanuló munkáját.
- A tanév végi osztályzat azt tanúsítja, hogy a tanuló
 - az adott évfolyam tantervi fejlesztési követelményeit milyen mértékben teljesítette,
 - ismeretei elegendőek-e, hogy a következő évfolyamba lépjen, illetve, hogy záróvizsgára lehessen bocsátani.
- A félévi és év végi teljesítmény minősítése az ötfokú osztályozási skála alapján történik.
- A féléves és év végi osztályzat megállapításakor az oktató a javuló vagy romló tendenciát is figyelembe veszi.
- A szakmai tantárgyak osztályzatának megállapítása ott, ahol több tantárgyból kell egy érdemjegyet megállapítani a következőben tér el a közismereti tantárgyakétól:
 - először oktatók/oktatók megállapítják az egyes tantárgyak osztályzatait,

- a részosztályzatokból – általában átlagolással – oktatók/oktatók együtt meghatározzák a végső, összesített osztályzatot, de ebben az esetben az a minimum követelmény, hogy minden egyes tantárgyat külön-külön elégségesre kell teljesíteni ahhoz, hogy a főtárgy érdemjegye minimum elégséges legyen.
- ha az átlagszámítás alapján nem egyértelmű az osztályzat, az adott évfolyam kiemelt szakmai tantárgya alapján kell kialakítani a végső osztályzatot. A főtárgy lezárását az érintett oktatók egymással egyeztetve, közösen végzik.
- Mivel a tanulók teljesítményét – értelemszerűen – oktató tudja megítélni (ez az Szkt.-ban biztosított joga is egyben) és az év közben szerzett érdemjegyek nem azonos súlyúak, általános szabályt a félévi és az év végi osztályzatok megállapítására nem alakítunk ki, de irányadónak tekintjük a következő szempontokat:
 - o az év végi osztályzatot az egész éves teljesítmény alapján állapítjuk meg, de figyelembe vesszük a teljesítmény változásának tendenciáit (rontás esetén esetleg azok okait), valamint a tanuló képességeit, szorgalmát és órai munkáját; ha az osztályzat az érdemjegyek alapján nem állapítható meg egyértelműen, a második félév eredményei számítanak hangsúlyosabban, illetve oktató a tanuló számára – a pedagógiai szempontok mérlegelésével – biztosíthatja a javítás lehetőségét (ettől eltekinthet, ha a tanulónak kellő számú érdemjegye van, és év közben nem törekedett a jobb teljesítményre);
 - o a félévi és évvégi osztályzatok kialakításakor a beírt jegyek normál matematikai átlaga alapján az alábbiak szerint határozza meg az osztályzatot:
 - 0,5 alatt nem lehet felfele
 - 0,5 felett nem lehet lefelé kerekíteni.

Az egységes követelményrendszer érvényesítése érdekében az elégséges osztályzatnál az 1,5-es átlagot tekintjük irányadónak, de figyelembe vesszük a tanuló teljesítményének tendenciáját is, illetve a témazáró dolgozatok érdemjegyeit.

A tanulók oktató által megállapított félévi és év végi osztályzatait az oktatóttestület az osztályozó konferencián áttekinti és a tanév végén dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről is. Ha oktató bizonytalan az osztályzat megállapításában, kérheti, hogy a nevelőttestület/oktatóttestület szavazással döntsön.

Ha oktató által javasolt év végi osztályzat – a tanuló hátrányára – lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatóttestület felkéri az oktatót, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését és az oktatóttestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosítja az oktatóttestület.

Jegyek megkülönböztetésére az e-naplóban beállított színeket használjuk.

Értékelési rendszerünkben kiemelkedő szerepe van az oktatói, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó és orientáló.

Többféle módon jelenhet meg:

- az oktató személyiségéből, értékrendjéből eredő - elsősorban a tanórán megjelenő - szabályozó típusú megnyilvánulások,
- a közösen végzett tevékenységben megjelenő tudatos, rendszeres, szóbeli értékelés,
- kiemelkedő teljesítmények egész közösség előtti értékelése (esetenként az iskola közösségére káros hatással lévő megnyilvánulások elmarasztalása),
- az oktató hosszabb beszélgetése, helyzetfeltárása tanulóval, szülővel,

- a tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzések, észrevételek, kiegészítések (különösen az érettségi tantárgyaknál kíván alaposságot),
- az osztályfőnökök - az osztályban tanító oktatók közösségének véleménye alapján minden tanév végén értékelést adnak a tanulók helyzetéről, fejlődéséről,
- az oktatók és az osztályfőnökök a tantárgy tanulásával kapcsolatban módszertani útbaigazítást adnak a tanulóknak,
- a tantárgyak, osztályozott tevékenységek követelményeit előre közöljük a tanulókkal,
- a témazáró és nagydolgozatok időpontját egy héttel korábban nyilvánosságra hozzuk,
- a témazáró és nagydolgozatokat 15 munkanapon belül, a röpdolgozatokat két héten belül kijavítjuk,
- adott évfolyam adott tantárgyában mindig meghatározzuk az elégséges szintet, azaz a követelménymínimumot.
- az oktatók közlik a tanulókkal az osztályzatra történő számonkérés formáit, a minimális szóbeli feleletek, valamint az írásbeli feleletek számát.
- a felelés formája tantárgytól függően szóbeli vagy írásbeli. Lehetőleg törekedni kell a kifejezőkészség fejlesztése érdekében a szóbeli feleletek arányának növelésére,
- az oktatók közlik a félévi és tanév végi minősítés szempontjait (tantárgyi tudás, tantárgyhoz való viszony, két értékelés közötti fejlődés, hanyatlás, tanórai aktivitás, versenyeredmény, vizsgaeredmény, tanórákhoz kapcsolódó délutáni foglalkozásokon végzett munka),
- a tanév végi osztályzat az egész tanévi tanulói teljesítményt értékelje, tükrözze,
- az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A tanuló értékelése elsősorban a magatartásra, a szorgalomra és a tanulmányi munkára, ezen belül a helyi tantervekben foglalt követelmények teljesítésének a mértékére irányul.

A tanulmányi munka, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelése a diáknak és a szülőknek szól elsősorban, de tájékoztatást ad az osztályfőnökök, a többi oktató és az iskolavezetés számára is.

Egy tanuló egy tanórán csak egy dolgot írhat. Ha témazárót írt vagy felelt, ugyanazon az órán már más formában nem számoltatható be.

Ha a tanuló mulaszt, a következő órán nem számoltatható be abból a tananyagból, melynek tárgyalásán nem volt jelen. Hosszabb mulasztás esetén lehetőséget kell adni a tananyag pótlására, s csak azután számoltatható be.

5.6 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az intézmény helyi tanterve tartalmazza a településünkön élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot.

5.7 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés

megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Lényeges az egészségre nevelés során, hogy jártasságokat, készségeket, szokásokat kell kialakítani. A rendszeres testedzéssel a szervezet magasabb készségi szintje érhető el, fokozza az ember aktivitását, teljesítőképességét, fizikai és pszichés állapotát.

Az egészségnevelés feladatai egymással szoros kölcsönhatásban vannak. A gyermeket szellemileg, érzelmileg és testi aktivitását figyelembe véve a kiegyensúlyozottságra kell nevelni. Alapos és kitartó munkát igényel oktatótól és szülőktől egyaránt. Pozitív példamutatással kell a fiatal nemzedék elé kiállni.

Az egészség minden ember alapvető joga, melyet az egész társadalomnak a figyelme elé kell, hogy táruljon. Az egészség kialakítása és megszilárdítása minden ember közös feladata. A gyermek nevelésében egyik legfontosabb feladat a megfelelő életminta mutatása és a személyiség pozitív irányba történő befolyásolása, amely tevékenységek fejlesztését a családban kell elkezdni.

„Az egészség olyan összetett, kölcsönhatásokon alapuló folyamat, amely által az emberi élet teljes értékű lesz, a test, az elme és a lélek egyaránt erősödik. Az egészséges ember testileg, szellemileg és érzelmileg kiegyensúlyozott, környezetével szemben tanúsított magatartása, megnyilvánulásai és reakciói mindig pozitívak. Az egészség sem statikus állapot. Ellenkezőleg a fejlődés folytonos változásán alapuló létforma.”

Az egészségnevelés első lépése a mindenkori állapot felmérésével kezdődik.

A felmérés kiértékelése után a szükséges hiányterületekre helyezve a nagyobb hangsúlyt iskolánk a következő egészségnevelési komponensekkel kíván foglalkozni:

Foglalkozási, elsősorban osztályfőnöki foglalkozási feladatok:

- Az egészséges testtartás, a mozgás fontossága.
Formája: beszámolók, orvosi statisztikák elemzése.
- Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe.
Formája: egészséget támogató és nem támogató étrendi elemek összehasonlítása, az „E”-számok jelentésének értelmezése a különböző ételekben, készítményekben.
- A betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat.
Formája: diákok személyes tapasztalatainak elemzése.
- A rizikóvállalás és határainak figyelembevétele, ezek hatása.
Formája: pozitív és negatív példák bemutatása, elemzése.
- A tanulási környezet alakítása.
Formája: szakemberek által javasolt megoldások megvitatása.
- A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák.
Formája: személyes tapasztalatok megosztása.
- Szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció.
Formája: oktatófilm megtekintése, lehetőség szerint szakember meghívása, előadása.
- Egészségkárosító magatartásformák elkerülésének módjai, különös tekintettel a dohányzás és kábítószer fogyasztás visszaszorításának módszereire.
Formája: oktatófilmek, kiállítások megtekintése. Osztályokon belüli vitafórum. Dohányzás feladásával kapcsolatos programokban, pályázatokon való részvétel. A kábítószerekkel kapcsolatos részletes elemzés az osztályfőnöki órák drogprevenció témakörében jelenik meg.

Tanórán kívüli feladatok:

- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete.

Formája: Együttműködve az iskolaorvossal felmérni a diákok adott időbeli egészségi állapotát. Ezen felmérés foglalkozási elemzése, az eredmények javításának lehetőségeinek összegyűjtése.

- Sportprogramokban való részvétel.

Formája: Sportnapon, iskolák közötti versenyeken, bajnokságokon való részvétel.

- Délutáni sportolási lehetőségek biztosítása iskolánkban.

Formája: tornatermi sportlehetőségek, testépítés, futball, kosárlabda.

- Iskolai sportbajnokságok szervezése.

Formája: délutáni kosárlabda- és futballbajnokság.

5.7.1 Környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására. A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést: „A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

A természettudományos tantárgyak egymással kooperálva, egymást kiegészítve próbálják meg a hatékony környezeti nevelés feladatait megvalósítani. Különösen így van ez a biológia, földrajz és kémia tantárgyaknál, bevonva ebbe a munkába a humán területet is.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Ezek alapján iskolánk céljai:

- Környezettudatos magatartás kialakítása.
Formája: környezetromboló és fejlesztő tevékenységek elemzése osztályfőnöki órákon.
- Közlekedési biztonság növelése.
Formája: közlekedési szabályok ismertetése, tesztek kitöltése, oktatófilmek megtekintése.
- Szelektív hulladékgyűjtési akciókban való részvétel.
- Lehetőség szerint minden osztály vegyen részt legalább egy „látogatáson”: botanikus kert, állatkert, szeméttelp, erőmű stb.
- Iskolazöldítési akció: osztálytermenként történő megvalósítás.
- A Föld Napja alkalmából (ápr. 22) helyi programok kiírása.

- Energiatakarékosságra való figyelemfelkeltés, energianyerés környezetkárosító és környezetbarát formáinak megismertetése.
- A tantestület megnyerése, hogy szaktárgyi órákon is foglalkozzanak a különböző integrálható kérdésekkel. Ennek egyes lehetőségei:
 - történelem órán az energiafelhasználás történetével,
 - természetismereti órákon környezetszennyezési kérdésekkel, energiatermelés módjaival, lehetőség szerint a témához kapcsolódó kísérleteket végezzenek,
 - magyar irodalom órán a természet szépségével foglalkozó művek elemzésével,
 - idegen nyelvi órákon ilyen témájú szövegek fordításával, elemzésével,
 - testnevelési órák iránti fokozottabb érdeklődés, igény az órákon való részvételre, mint a szellemi tevékenység közé iktatott felfrissítő mozgásgyakorlatok stb.
- Érezzék a diákok szükségesnek a testnevelési órákon való részvételt.

5.7.2 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló rendelet értelmében intézményünk biztosítja a mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik. A testnevelésóra - a gondviselő kérelmére - sportkörben való sportolással, vagy sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki. A felmentési kérelmet minden félév elején a tanuló – kiskorú tanuló esetén a gondviselő -, melyről határozatban az igazgató dönt.

5.7.3 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele. A segítség nyújtására törvény kötelez mindenkit, és annak elmulasztását a Büntető Törvénykönyv szankcionálja.

Az ismeretek és a felelősség kialakításának egyik eszköze lehet az iskolás korban megkezdett oktatás.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja:

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok:

- A tanulók korszerű ismeretekkel, készségekkel és jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén.
- Az elsősegélynyújtás alapismereteinek iskolai bemutatása kötelező foglalkozási és egyéb foglalkozások keretében
- Iskolai kapcsolat kiépítése ki az Országos Mentőszolgálattal
- Bekapcsolódás az elsősegélynyújtással kapcsolatos vetélkedőkbe
- Oktatók részvétele az elsősegély-nyújtási továbbképzéseken

Az elsősegélynyújtási alapismeretek témakörei:

- Az elsősegélynyújtás
- Vérzések
- Légutak
- Utcai balesetek
- Mozgásszervi sérülések
- Égési sérülések
- Mérgezések
- Vegyszer okozta sérülések

Tevékenységi formák:

Kötelező foglalkozások

Az osztályfőnöki foglalkozás, a komplex természetismeret tantárgy ad lehetőséget az ismeretek közlésére.

Tanórán kívüli foglalkozás

Az érdeklődő tanulók versenyen vehetnek részt.

Iskolai rendezvények

Iskolánk rendezvényein (pl. DÖK–nap) megjelennek az elsősegély nyújtáshoz kapcsolódó előadások, bemutatók, interaktív foglalkozások.

5.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A szociális hátrányokkal küzdő családokból érkező gyerekek egyéni gondviselést, bánásmódot, felzárkóztatást igényelnek. A szociális hátrány, lemaradás nem akadályozhatja a gyermek fejlődését, sikeres munkavégzését. Ezért a hátránykompenzáció minden oktató feladata.

Mint közoktatási feladatokat ellátó nevelési intézmény, természetesnek tartjuk, hogy részévé váljunk egy olyan befogadó iskolarendszernek, amelyben a különböző háttérrel rendelkező gyermekek, illetve fiatalok egy csoportban, egy közösségen belül nevelődnek. Tevékenységünkkel olyan pedagógiai környezet kialakításán fáradozunk, amelyen belül az iskola és az oktató a tőle telhető legnagyobb mértékben alkalmazkodik a tanulók körében tapasztalható szociális és kulturális háttérbeli, képességbeli és tanulási szükségletekben megnyilvánuló sokféleséghez.

Együttes fejlesztésükkel törekszünk enyhíteni a szelekciós mechanizmusok érvényesülését és lehetővé tenni a különböző társadalmi háttérű és nevelési igényű tanulók eredményes oktatását, nevelését, hozzájárulni a társadalom differenciálódásából adódó előítéletek csökkentéséhez, saját körünkön belüli megszüntetéséhez. Ennek érdekében fontosnak tartjuk, hogy intézményünk: alapfeladatainak eleget tegyen, s mint szervezet/intézmény hatékonyan működjön.

Ennek érdekében:

- A foglalkozásokon megteremtjük a feltételeit a tanulók életkori képességeinek megfelelő és adottságait kihasználó differenciált munkavégzésnek.
- A színvonalas oktatáshoz egyenlő hozzáférési esélyt igyekszünk teremteni a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára azáltal is, hogy az iskolai osztályközösségen belül esetlegesen meginduló kirekesztési tendenciákat, folyamatokat észrevételezzük és kezeljük.
- A tehetséges diákok szakkörön is felkészülhetnek a tanulmányi versenyekre.
- Megfelelő információkkal, egyéni beszélgetésekkel segítjük a fiatalok továbbtanulását, pályaválasztását.
- Az idegen nyelveket és az informatika tantárgyakat osztott csoportban tanítjuk, az eltérő ütemű előrehaladás és az intenzív egyéni munka feltételeit így is megteremtjük.
- A hátrányos helyzetű gyermekek tanulmányi előmenetelét folyamatosan figyelemmel kísérik az osztályfőnökök.

- Amennyiben a szociálisan hátrányos helyzet beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségeket eredményez, az oktatók, az ifjúságvédelmi felelős és a szülő együttműködésnek kialakítására törekszünk a segítségnyújtás érdekében.

- Ha a rendelkezésre álló eszközökkel nem tudjuk visszaszorítani a tanulókat veszélyeztető hatásokat, segítséget kérünk a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményektől. Hosszú távon igyekszünk feltárni a lemorzsolódás iskolán belüli és azon kívüli okait, és kompenzációs technikákat kimunkálni.

Az iskola esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseinek alapját a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról alapján készítette el. A törvényben megjelölt elvek a következők:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre:

- amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
- amelynek megszervezéséhez az állam,
 - közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
 - közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

- jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.
- Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

- közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,
- felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.
- Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

5.9 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A gyermeket, a tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért az intézmény házirendjében foglaltak szerint jutalmazni kell.

Jutalomban részesíthető az a tanuló, aki:

- kiváló tanulmányi eredménnyel rendelkezik,
- magatartási, közösségi aktivitása példaértékű,
- kimagasló kulturális vagy sporteredményekkel rendelkezik,
- tevékenysége hozzájárul az intézmény hírnevének öregbítéséhez.

Év közbeni jutalmazás formái:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret.

Tanév végi jutalmazás formái:

- tantárgyi dicséret,
- oktató testületi dicséret,
- oklevél, könyvjutalom, tárgyjutalom.

Egyéb jutalmazási forma:

- Beregszászi Emlékplakett – egy-egy végzős technikumi és szakképzős tanuló kaphatja.

5.10 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

5.10.1 Egyéni haladási utak

Alapelvünk a tanulók mindenek felett álló érdekének szem előtt tartása, az egyéni tanulmányi haladási utak biztosítása, ezért – bizonyos ésszerű korlátok között – biztosítjuk az iskola tagozatai közötti átjárhatóságot, illetve egyes esetekben a tagozatváltást mi magunk javasoljuk.

Általános eljárások:

A tagozatváltást kezdeményezheti a szülő és az osztályfőnök, de az írásbeli kérelmet – az indokok megjelölésével – mindkét esetben a szülő nyújtja be az iskola igazgatójának.

Az igazgató a tagozatváltást szakképző iskolai oktatásnál legkésőbb 9. évfolyam elvégzése után, technikumi oktatásnál legkésőbb a 10. évfolyam elvégzése után engedélyezi, mivel a szakmacsoportos gyakorlatok során elsajátított kompetenciák pótlására a felsőbb évfolyamokon már nincs lehetőség.

A 9. vagy a 10. évfolyam lezárását követő tagozatváltás esetén az iskola igazgatója áttekinti az egyes tagozatok foglalkozásterveit, és határozatot hoz arról, hogy a tanulónak milyen tantárgyakból kell különbözeti vizsgát tennie.

Ha a szülő a tagozatváltást legkésőbb a kilencedik évfolyam első félévének végén kérelmezi, a tanuló számára nem rendelünk el különbözeti vizsgát, de a nem tanult tantárgyak tananyagát – az oktatók segítségével és útmutatása szerint – be kell pótolnia, és erről kisebb egységekben be kell számolnia.

A tizedikes tanuló számára tanév közben a tagozatváltás csak rendkívül indokolt esetben engedélyezhető. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy az osztályban tanító oktatók a tanuló képességei és szorgalma alapján biztosítottan látják a különbözeti vizsga és a tananyag pótlásának eredményességét.

A különbözeti vizsgát a tanulóknak általában az augusztus végi vizsgaidőszakban kell letenniük, de indokolt esetben évközi vizsga is szervezhető, ilyenkor a felkészülésre legalább két hónapot biztosítunk.

b) A technikumi szakmacsoportok közötti átjárhatóság:

A technikumi tanulóknak tagozatváltáskor csak a szakmacsoportos tantárgyak tananyagából kell különbözeti vizsgát tennie, ha az ágazati alapoktatásban különbség van, mivel a tagozatok közismereti tantárgyai teljes egészében megegyeznek.

c) Átjárhatóság a szakképző iskolából a technikumba:

A kilencedikes szakképző iskolai tanuló számára – ha ezt az osztályban tanító oktatók javasolják és az osztálylétszám lehetővé teszi – legkésőbb az első félév lezárásakor engedélyezzük, hogy a technikumi tagozaton folytassa tovább tanulmányait. Ebben az esetben a nem tanult tananyagrészeket – az oktatók segítségével és útmutatása szerint – be kell pótolnia, és erről kisebb egységekben be kell számolnia.

A kilencedik évfolyamot befejező szakképző iskolai tanulóknak – a szülő kérésére – abban az esetben engedélyezzük, hogy a technikum 10. évfolyamán folytathassa tanulmányait, ha a tanulmányi eredménye a közismereti tantárgyakból eléri a négyes (4,0) átlagot és a nem tanult tantárgyakból augusztus végén eredményes különbözeti vizsgát tesz.

Ha a tanuló a szakképző iskola befejezése után a technikumban kívánja tovább folytatni tanulmányait, az oktatói testület – a szülővel való egyeztetés alapján – dönt arról, hogy a tanuló a 10. vagy a 11. évfolyamra kapcsolódhat-e be a szükséges különbözeti vizsgák letétele után.

A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése és szakirányú szakképzése a technikum pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint a tanulmányokba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról az iskola igazgatója határoz.

A szakképző iskolában és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképzésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani. Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

5.11 Elektronikus iratok

5.11.1 Digitális bizonyítvány

A szakképző intézmények **2025. szeptember 1. napjától felmenő rendszerben az eddig használt papír alapú bizonyítványok helyett digitális bizonyítványt** állítanak ki a KRÉTA rendszerből, melyet kiállításakor az intézmény elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel kell ellátni, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. A digitális bizonyítvány előállításának feladata az osztályfőnök feladata.

A tanulmányi rendszerben kiállított, tárolt és nyilvántartott digitális bizonyítványról kizárólag az arra jogosult tanuló, illetve a tanuló szülőjének vagy törvényes képviselőjének kérelemére hiteles papír alapú másolatot (a továbbiakban: díszpéldány) kell kiállítani. A díszpéldányon fel kell tüntetni a tanulmányi rendszer által generált és nyilvántartott egyedi azonosítót és azt, hogy a papír alapú hiteles másolat a digitális bizonyítvány hiteles másolata. A papír alapú hiteles másolatot eredeti aláírásával hitelesíteni kell a kiállítónak és az intézmény igazgatójának, továbbá a díszpéldányt az intézmény hivatalos körbélyegzőjével el kell látni. A díszpéldány első példánya ingyenes, a második példányért kormányrendeletben meghatározott térítési díjat kell fizetni. A szakképző intézménynek a díszpéldányokról nyilvántartást kell vezetni.

5.11.2 Egyéb elektronikus iratok

A törzslap, a félévi értesítő, a napló, a tanulmányok alatti vizsga jegyzőkönyve, a közösségi szolgálati lap, a tanulói jogviszony igazoló lapja, és az ágazati alapvizsgához kapcsolódóan kiállított igazolás, valamint az akkreditált szakképzési vizsgaközpont által használt nyomtatványok, azaz az oklevél, a szakmai bizonyítvány és a képesítő bizonyítvány, a vizsgatörzslap, a szakmai vizsga jegyzőkönyve a tanulmányi rendszer alkalmazásával elektronikus aláírás alkalmazásával elektronikus iratként is elkészíthető és elektronikusan tárolható.

5.12 Tanrend a digitális munkarend idején

- A csengetési rend alkalmazását felfüggesztjük

Ez azt jelenti, hogy a digitális tanítás esetén rugalmasan kell kezelni az időbeosztást.

- A heti foglalkozástömeg felhasználása

A tantárgyfelosztásokon, így a heti foglalkozástömegben változtatunk, minden tantárgyat lehetőség szerint online felületeken, linkek, feladatok, feladatlapok megosztásával, projektfeladatok kijelölésével valósítunk meg.

- A szakmai gyakorlatok ütemezése

A szakmai gyakorlatoknál alkalmazzuk a virtuális labor/oktató videók használatát. Addig a gyakorlathoz kötődő elméleti anyagok kidolgozása, korábbi évek vizsgafeladatainak megoldása, oktató által továbbított adatsorok elemzése, grafikus ábrázolása, számítási feladatok megoldása történik.

A projektfeladatok kiadása támogatja az értékelést. Szükség esetén a nem végzős évfolyamoknál lehetőséget teremtünk a következő tanév elején a digitálisan megismert gyakorlati fogások előben történő elsajátítására.

Duális képzés: Hasonlóan a tanműhelyi gyakorlatokhoz, a folyamatos kapcsolattartás mellett az iskolában alkalmazott módszerek alkalmazása javasolt.

- Felkészülés a vizsgákra

Érettségi vizsga: elsődleges, hogy aki még nem ért a 12. évfolyamos tananyag végére, a lényegét kiemelve, erre koncentráljon.

Szakmai vizsga: az írásbelire a korábbi feladatsorok megoldását hangsúlyozzuk. Az eddigi tapasztalatok alapján főleg a számítási feladatok tekintetében kisebb Skype - csoport létrehozásával online segítséget adunk. Tematikus feladatokkal, vagy a korábbi szakmai -, illetve versenyfeladatsorok kiadásával, megoldásával támogatjuk az otthoni felkészülést.

A szóbeli témaköröket esszé formájában vagy rövid feleletválasztós teszttel mérjük.

6. Képzési program

6.1 Bevezetés

Az intézmény 2020. július 1-től a szakképzési törvény rendelkezései alapján technikumi és szakképző iskolai képzéseket folytat.

A 2020. szeptemberétől induló képzések a 2019. évi LXXX. törvény alapján kiadott ágazati képzési és kimeneti követelmények (KKK) és programtantervek szerint zajlanak, felmenő rendszerben.

6.2 Jogszabályi környezet

2019. évi LXXX. törvény (Szkt.)

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.)

1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat – **SZAKKÉPZÉS 4.0 stratégia**

6.3 Fogalmak a jogszabályokban

Szakképzés: Munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges képzés. (Szkt. 8. §)

Szakmai képzés: A szakképesítés megszerzésére irányuló képzés a szakképzés része. (Szkt. 8. §)

Szakmajegyzék: A korábbi OKJ helyébe lépő jegyzék, amely tartalmazza a szakképző intézményben oktatható szakmákat. (Szkt. 10. §)

Szakma: Az ágazat legfontosabb képzettséget és gyakorlatot igénylő foglalkozásai. (Szkt. 8. §)

Szakirányú oktatás: A tanuló a szakmához szükséges ismereteket és készségeket sajátítja el, felkészül a szakmai vizsgára. (Szkt. 75. §)

Ágazati alapoktatás:

A választott ágazathoz kapcsolódó közös szakmai ismeretek és kompetenciák elsajátítását jelenti, amely az adott ágazatban választható szakképzettség megalapozására szolgál. Célja, hogy a tanulók szélesebb szakmai rálátást kapjanak, és az alapozó tudás birtokában tudjanak dönteni a későbbi szakirányú képzésükről. Ágazati alapvizsgálattal zárul. (Szkt. 74. §)

Ágazati alapoktatás:

Technikumban: 9–10. évfolyam

Szakképző iskolában: 9. évfolyam

Vizsgatevékenység: Interaktív, projekt vizsga.

Technikumi képzés

A technikumi képzés 5 éves, amely ágazati alapoktatással kezdődik (9–10. évfolyam), majd a 10. évfolyam végén ágazati alapvizsga után szakma/szakmairány választással folytatódik.

A 11–13. évfolyamon szakirányú képzés zajlik, duális partnereknél gyakorlattal.

A képzés érettséggel és komplex szakmai vizsgával zárul.

Technikumi képzések az intézményben

5 0714 04 03 – Elektronikai technikus (Elektronika és elektrotechnika ágazat)

5 0713 04 04 – Erősáramú elektrotechnikus (Elektronika és elektrotechnika ágazat)

5 0714 04 01 – Automatikai technikus (autóipar, épületautomatizálás szakmairány) (Elektronika és elektrotechnika ágazat)

5 0714 04 06 – Közlekedésautomatikai technikus (Elektronika és elektrotechnika ágazat)

5 0613 12 03 – Szoftverfejlesztő és -tesztelő (Informatika és távközlés ágazat)

5 0714 12 04 – Távközlési technikus (Informatika és távközlés ágazat)

5 0716 19 04 – Gépjármű-mechatronikai technikus (szerviz szakmairány) (Specializált gép- és járműgyártás ágazat)

5 1041 15 08 – Vasútforgalmi szolgáltató technikus (Közlekedés és szállítmányozás ágazat)

Szakképző iskolai képzés

A szakképző iskola 3 éves képzés, amely ágazati alapoktatással kezdődik (9. évfolyam), majd a 9. évfolyam végén alapvizsga után szakma/szakmairány választással folytatódik.

A képzés 11. évfolyam végén szakmai vizsgával zárul.

A végzett tanulók később technikumban 2 éves ráépüléssel érettségit szerezhhetnek.

Szakképző iskolai képzések az intézményben

4 0713 04 07 – Villanyszerelő (villamos hálózat, épületvillamosság, villamos készülék és berendezés szakmairány) (Elektronika és elektrotechnika ágazat)

4 0716 19 02 – Autógyártó (Specializált gép- és járműgyártás ágazat)

4 0715 10 04 – Finommechanikai műszerész (Gépészet ágazat)

Átjárhatóság és továbbhaladás

A szakképző iskola és a technikum között az ágazati alapoktatás egységes rendszere biztosítja az átjárhatóságot.

A szakképző iskolát végzett tanulók 2 éves ráépüléssel technikus végzettséget és érettségit szerezhhetnek.

6.4 Képzési és kimeneti követelmények

A szakmai oktatást kizárólag a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel kell megszervezni. A KKK tartalmazza a szakmai oktatás kötelező foglalkozásainak összesített számát. A követelmények a III. kötetben találhatóak, szakterületi lebontásban.

6.5 Programtantervek

A programtantervek kivezetésre kerültek (Szkt.12§., Szkr.13§).

A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények (KKK) figyelembevételével kerül megszervezésre.

Az adott szakma szakmai tartalma a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokat figyelembe véve a szakképző iskola szakmai programjában kerül részletezésre. A követelményeket lefedő tantárgyak és azok óraszámai évfolyamonként a III. kötetben találhatóak, szakterületi lebontásban.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az foglalkozáskeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Tartalmazza:

- A megtanítandó és elsajátítandó témaköröket, az ehhez szükséges foglalkozások megnevezését, számát,
- A képzésben részt vevő személy tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit,
- A szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet.
- A korábbi tanulmányok, gyakorlat beszámítását.

6.6 A képzési program kidolgozása a duális partnerek bevonásával

Az intézmény szakmai programjának részét képező képzési programok kialakítása és folyamatos fejlesztése a duális partnerek bevonásával történik. A gazdasági szereplők képviselői részt vesznek (az Szkr 223/A. § * (1) A szakirányú oktatást a 14. § (2) bekezdés 3. pontja szerinti képzési program alapján kell megszervezni.

(2) A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelynél való részvétel esetén a 14. § (2) bekezdés 3. pontja szerinti képzési programot a szakképző intézmény a duális képzőhellyel közösen alakítja ki úgy, hogy az tartalmazza a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztását, valamint – az Szkt. 60. § (1) bekezdése szerint – a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi közös értékelés és minősítés szempontjait.) alapján:

- a képzési tartalmak munkaerőpiaci igényekhez való illesztésében,
- a gyakorlati képzés megvalósítási kereteinek meghatározásában,
- a tanulók értékelésének közös kialakításában,
- valamint a program időszakos felülvizsgálatában és korszerűsítésében.

Az együttműködés célja, hogy a tanulók a duális partnerek által biztosított korszerű munkakörnyezetben, a gazdaság igényeinek megfelelő tudást és kompetenciákat szerezzenek, ezáltal versenyképes szaktudással léphessenek ki a munkaerőpiacra.

Közös szabályok a duális képzőhelyekkel együtt kidolgozott képzési program pedagógiai tervezése és értékelése területén

Iskolánk szakmai programjának részét képező képzési program a duális képzőhelyekkel együttműködésben kerül kidolgozásra és megvalósításra. Ennek keretében lefektetésre kerültek a valamennyi oktató által kötelezően alkalmazandó közös szabályok a pedagógiai tervezés és az értékelés területén.

A pedagógiai tervezés közös szabályai:

- A tanmenetek és éves/féléves tervek összeállítása az intézményi szakmai program és a duális képzőhelyekkel egyeztetett képzési program alapján történik.
- A tervezés során kötelező figyelembe venni a tanulók egyéni haladási ütemét, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás szempontjait.
- A tantárgyi tartalmakban következetesen meg kell jeleníteni az Ipar 4.0 követelményeit, a digitális és zöld kompetenciákat.
- Az elméleti és gyakorlati képzés tervezését az iskola és a duális partnerek folyamatos egyeztetéssel hangolják össze.

Az értékelés közös szabályai:

- A tanulók teljesítményének értékelése egységes, intézményi és duális partneri követelményrendszer alapján történik.
- Az értékelés komplex módon veszi figyelembe a szakmai kompetenciák, az elméleti tudás és a gyakorlati készségek fejlődését.

- Az értékelési formák (szóbeli, írásbeli, gyakorlati) alkalmazása az intézményben és a duális képzőhelyeken egységes alapelvek szerint zajlik.
- A tanulói teljesítményekről az iskola és a duális képzőhelyek rendszeres közös visszajelzést biztosítanak.

A közös szabályok célja, hogy az oktatásban részt vevő valamennyi szereplő egységes szemléletben és következetesen végezze feladatait, biztosítva ezzel a képzés magas szakmai színvonalát, az átláthatóságot, valamint a tanulók munkaerőpiaci sikerességét.

a.1.1 Az értékelés módszereinek meghatározása a duális képzőhelyekkel együttműködésben

Az intézmény a duális képzőhelyekkel egyeztetve határozza meg azokat az értékelési módszereket és szempontokat, amelyek biztosítják a tanulási eredmények pontos és megbízható mérését.

Az egyeztetés alapelvei:

- Az értékelési eljárások közös kidolgozása és összehangolása a szakképző intézmény és a duális képzőhelyek képviselőinek részvételével történik.
- Az értékelés a tanulási eredményekhez igazodik, figyelembe véve a képzési és kimeneti követelményekben előírt kimeneti követelményeket.

Alkalmazott módszerek:

- szóbeli és írásbeli teljesítményértékelés,
- gyakorlati munkavégzés közben történő folyamatos megfigyelés,
- kompetenciamérés, gyakorlati feladatok értékelőlap alapján történő értékelése,
- portfólió és projektfeladatok közös értékelése.

A közös értékelés folyamata:

- A tanulók előrehaladásáról és teljesítményéről az iskola oktatói és a duális képzőhely szakemberei rendszeres egyeztetést tartanak.
- Az értékelés dokumentált, átlátható és mindkét fél által elfogadott szempontok szerint zajlik.
- A közös értékelés célja, hogy a tanuló pontos visszajelzést kapjon kompetenciái fejlődéséről, és mind az iskola, mind a duális partner egységesen tudja támogatni a további fejlődést.

6.7 Pályaorientációval összefüggő feladatok

Iskolánk általános céljai a pályaorientáció területén:

A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium pályaorientációs tevékenységének az alapja az a szemlélet, mely szerint az iskolák versenyhelyzetben vannak, ezért igyekeznünk kell mindent megtenni azért, hogy leendő tanulóinknak olyan lehetőségeket kínáljunk, melyek alapján iskolánk mellett döntenek, hogy ezt követően itt maradjanak, és ők és szüleik elégedettek legyenek a szolgáltatásainkkal. Az elmúlt évek alapvető törekvése volt, hogy a társadalom és a munkaerőpiac változó igényeihez igazodva olyan képzéseket indítsunk, amelyek biztos elhelyezkedést és jó megélhetési lehetőséget kínálnak tanulóinknak. A magas színvonalú szakmai képzés mellett nagy hangsúlyt helyezünk a nevelésre, valamint igényes szabadidős programok szervezésére, továbbá kiemelt szerepe volt az iskolai pályaorientációs és karriertámogató munkának. Utóbbiak célja, hogy végzett tanulóink a munka világába kilépve sikeres és boldog emberekké válhassanak és lehetőleg a tanult szakmájukban találjanak boldogulást lehetőleg Debrecenben, vagy a régióban.

Iskolánk pályaaorientációs stratégiájának legfontosabb elemei a következők:

- Minden külső (megyei, városi, általános iskolai, DSZC szervezésű) szakmai, illetve pályaválasztási rendezvényen való színvonalas részvétel
- „Alma mater” program: Iskolánk 9-10. évfolyamos tanulói visszalátogatnak volt általános iskolájukba, ahol népszerűsítik jelenleg tanult szakmájukat és iskolánk képzéseit
- A lányok bevonása az általunk oktatott műszaki szakmák megismerésébe, bátorítani a lányokat, hogy merjenek műszaki pályát választani
- Az online média eszközök minél jobban történő bevonása az iskola marketingjébe (honlap, közösségi média, email, videós tartalmak készítése stb.)
- Színvonalas marketinganyagok készítése (plakátok, rövid hírek, képek, videók)
- Online regisztrációs lehetőség nyílt napjainkra
- Az iskolai nyílt napok minél színvonalasabb megtartása, élményalapú, gyakorlatorientált szakmai képzések bemutatása
- A nyílt napok után szülői kérdőív, elégedettség mérés készítése, a kapott eredmények alapján a tapasztalatok felhasználása a következő nyílt napok szervezésénél
- Példakép Program: Korábbi diákjaink visszahívása az iskolába pl. nyílt napok és Karrierhét alkalmából, ahol bemutatják jelenlegi karrierútjukat (egyetemi tanulmányok, munka világa, vállalkozás stb.)
- Folyamatos jó kapcsolat fenntartása az iskola külső partnereivel (pl. Debreceni Egyetem Műszaki Kara, Informatika Kara, Természettudományi Kara, legfontosabb duális céges partnereink, Kereskedelmi és Iparkamara, Pedagógiai Szakszolgálat, Honvédség, Rendőrség stb.) a tanulók sikeres pályaaorientációja érdekében, bevonásuk az iskolai rendezvényekbe (pl. iskolai Nyílt napok, Karrierihét)
- Pályaaorientációs foglalkozások tartása iskolánk Kollégiumában lakó diákjaink részére
- Diákjaink felkészítése a „munka világára”: pl. a Pályaaorientációs napon és a Karrierhét alkalmával önéletrajz, motivációs levél írási technikák tanítása, felkészítés a szóbeli interjúztatásra, bemutatkozás és szakmai elbeszélgetés idegen nyelven
- A már iskolánkban tanuló diákok pályaaorientációja, duális céglátogatások szervezése kiemelten az iskolai Pályaaorientációs Napunkon és az iskolai Karrierhetünkön
- Pályakövetési kérdőív (online) a végzett diákjaink részére

6.8 Egészségfejlesztési Program

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet, 102 §

(4) A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(6) Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenció programok kiválasztásánál beszerzi,

a) az iskolapszichológus,

b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá

c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

(7) A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

6.9 Fejlesztő Program

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy tekintetében a szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza.

- a) a fogyatékoság típusához és súlyosságához igazodó fejlesztő programot és
- b) az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók pedagógiai szakértői véleményében megjelölt pedagógiai kedvezmények igénybevételéről intézményi határozat készül, melynek tartalmát a tanulók oktatásában érintett oktatók megismerik és tartalmának megfelelően járnak el a mindennapi oktatás során.

7. Kollégiumi Pedagógiai Program

7.1 Bevezetés

7.1.1 A Pedagógiai Program törvényi háttere, szabályzói

A kollégium pedagógiai programja a nevelőtestület által létrehozott és elfogadott, a fenntartó által jóváhagyott szakmai alapidokumentum, mely szabályozza az intézmény működésének neveléssel összefüggő valamennyi paraméterét.

A Pedagógiai Program elkészítésekor a kollégium nevelőtestülete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, alapján átdolgozott. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA elveit és iránymutatását követte, illetve nem önálló intézményként a Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium szakmai programját is figyelembe vette. Indokoltnak látszott továbbá a kollégium sajátos nevelési céljából és feladatából kiindulva a helyi körülményeket, a tanulók neveltségi szintjét figyelembe venni a program készítésekor.

A kollégium a köznevelési, a szakképzési és – az új törvényi szabályozásokhoz igazodva – a szakképzési rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, ill. akik számára a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a helyi társadalom a beiskolázási környezet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi a munkáját.

7.2 Helyzetfeltárás, a kollégium működése

7.2.1 A kollégiumról általában

Kollégiumunk nem önálló intézmény, a Debreceni Szakképzési Centrum Beregszászi Pál Technikum és Kollégiummal 2023. 09. 01-től közös igazgatású.

A kollégium 2011. augusztus 1-től 2023. 08. 31-ig a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium Újkerti Tagintézményként működött. A tanulók oktatása, nevelése, iskolai felkészülésben való támogatása kiemelt feladata volt az intézménynek. A törvényi előírások szerinti kötelező foglalkozásokon túlmenően a tehetségkibontakoztatás, tehetségfejlesztés, gyenge oldali felzárkóztatás érdekében fakultációs foglalkozásokat szerveztünk. A szabadidő hasznos eltöltésére, kulturális foglalkozásokra is kínáltunk lehetőségeket. Ezen szakmai munka továbbvitele, a tanulók iskolai előmenetelének támogatása egyéni- és csoportos foglalkozások keretében egyaránt a Debreceni Szakképzési Centrum Beregszászi Pál Technikumának kötelékében is fő célkitűzése marad mind a fenntartó, iskola és kollégium vezetésének.

Jelenleg az alapító okirat szerint a férőhelyek száma 121 fő, ebből 61 lány és 60 fiú számára tudunk helyet biztosítani. A kollégium az iskolával közös épületben található. Az első emleten a fiúk, a 2. emleten a lányok vannak elhelyezve négyágyas szobákban, illetve a fiú szinten 4 db 5 ágyas, valamint a lány szinten 5 db 5 ágyas szoba is található.

7.2.2 A tanulói összetétel jellemzői

Az intézmény 2023. szeptember 01-től került a Debreceni Szakképzési Centrum fenntartásába. A 2024/2025-ös tanévben a kollégium tanulóinak 78 százaléka a Szakképzési

Centrum iskoláiban tanul. A további tanulók a Debreceni Tankerületi Központ intézményeiből, valamint egyházi fenntartású intézményekből kerülnek ki.

A kollégium a 2023/2024-es tanév végén 4, 1 tanulmányi eredménnyel zárt. Ezt a tanulmányi átlagot szeretnénk megőrizni, vagy lehetőség szerint javítani, tanulóink sikeres érettségi- és szakmai vizsgáját és elősegíteni a lehető legnagyobb mértékű kollégiumi szocializációt, sikeres pályaeorientációt.

7.2.3 Humán erőforrás, személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat az ide vonatkozó törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező nevelőtanárok látják el. A nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak létszáma megfelel a törvényi előírásoknak. Jelenleg a kollégiumban nevelőtanári munkakörben foglalkoztatottak száma 5 fő, valamint 1 fő kollégiumvezető.

A nevelőtestület szakos összetétele:

A kollégiumi oktatók végzettsége lehetővé teszi a fakultációs- és szabadidős foglalkozások sokszínű megvalósítását. A humán- és reál szakirányok egyensúlya megvalósul.

Végzettségüket tekintve a pedagógusok megoszlása magyar nyelv és irodalom bölcsész és tanár, matematika-fizika, pedagógia, etika, mentálhigiéné, földrajz, rajz, történelem, német, orosz szakok.

3 fő kollégiumi oktató, valamint a kollégiumvezető pedagógus szakvizsgával rendelkezik.

A kollégiumi nevelőtanárokkal szemben a következő elvárásokat támasztjuk:

A nevelőtanár az oktatótestület tagjaival, a tanulók osztályfőnökeivel, a vezetővel szoros szakmai együttműködésben végezze munkáját.

Fontos, hogy a pedagógusok rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezzenek.

Legyen képes a nevelési folyamat megtervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; legyen jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában.

Egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgáljon a kollégisták számára.

Rendelkezzen megfelelő empátiával, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezze előtérbe.

Legyen képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére.

Kiváló szintű problémaérzékenységgel rendelkezzen.

Legyen konstruktív a konfliktuskezelése.

Alakítson ki őszinte, bizalmon alapuló viszonyt a diákokkal.

Munkája során tudjon folyamatosan együttműködni a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a diákokra.

7.2.4 Tárgyi-eszközi és környezeti feltételek

A kollégium épülete 2018-tól folyamatos felújításokon esett át. Külső hőszigetelés, homlokzati felújítás, nyílászáró csere, energetikai korszerűsítés valósult meg. A 2021/2022-es tanévben az épület villamos vezetékeinek teljes cseréjére, valamint a 2. emelet lány hálóinak teljeskörű felújítására került sor. Az épület földszintjén vezetői szoba, tanári szoba, számítástechnika terem, teakonyha található. Az 1. és 2. emeleten 28 tanulói háló mosdóval ellátva biztosítja a diákok kényelmes elhelyezését. Szintenként egy-egy tanulószoba interaktív táblákkal felszerelve, ügyeleti szoba, hűtőtároló található. Mindemellett mikrohullámú sütők, automata mosógép szolgálja a tanulók kényelmét, komfortérzetét.

Az iskola terei, tantermei, uszodája, sportudvara, tornaterme, ebédlője, aulája szintén rendelkezésünkre áll a kollégiumi foglalkozások, programok, rendezvények megszervezéséhez, lebonyolításához.

Kollégiumunk rendelkezik az okató- nevelő munkát segítő eszközökkel, számítógépekkel, projektorokkal, laptopokkal, interaktív táblákkal.

A szabad szilenciumos tanulók (a 4.00 fölötti tanulmányi eredményt elért, valamint az érettségi utáni képzésben részt vevő diákok) a hálójukban is tanulhatnak. Amennyiben egyéb körülmény indokolja (járványhelyzet, rendkívüli tanítási rend, a duális képzőhely munkarendje) kollégiumvezetői engedéllyel ettől el lehet térni, és más tanulók számára is engedélyezhető, hogy a szobákban készülhessenek. A kollégium külső és belső környezete biztosítja – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás feltételeit.

A szabadidő hasznos eltöltését segítik a rendelkezésünkre álló, számítógépek, a társasjátékok, a sporteszközök, a televíziók és egyéb szakköri felszerelések.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről. A tárgyi és környezeti feltételeket igyekszünk javítani pályázati lehetőségek kihasználásával, fenntartói segítséggel, valamint a kollégisták és/vagy gondviselőik által felajánlott támogatást a kollégiumi szükségletek, jutalmazások, programok lebonyolítására fordítja.

7.2.5 A kollégiumi nevelés-oktatás legfontosabb alapelvei

A kollégium fő feladatai közé tartozik-a tanulók iskolai előmenetelének segítése, támogatása, tanulók tanuláshoz szükséges pszichés és kognitív funkcióinak fejlesztése, felzárkóztatás, valamint a tehetséggondozás.

Mindemellett az egyéni törődésre, személyes beszélgetésekre, a tanulók napi problémáira is nagy hangsúlyt kell fektetni a nevelőtanároknak, oktatóknak. Szem előtt kell tartani, hogy a kollégiumunk lakói hozzánk jönnek „haza”, többet tartózkodnak a kollégiumban, mint otthon, sérülékeny, nehéz kamaszkorukat élik, és eltávolodhatnak a szülőktől. Ezért kiemelten fontos a tanulókra való odafigyelés, egyéni törődés.

A kollégiumi tanulócsoporthoz heti kötelező foglalkozásai 24 órában a következők:

- felzárkóztató, tehetségkibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő egyéni, vagy csoportos foglalkozás;
- tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni foglalkozás;
- közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás (általános csoportfoglalkozás);

tematikus csoportfoglalkozás.

Mindemelett a kollégiumunkban fakultációs rendszer működik. A tanulók igényeinek figyelembevételével, valamint a szakos összetétel adta keretek között a meghatározott fakultációs, valamint szabadidős foglalkozásokat hirdetünk a tanulóknak. Ezek közül érdeklődési körüknek, igényeiknek, szükségleteiknek megfelelően egy-egy foglalkozás választása kötelező.

A felzárkóztatást, szükség és igény szerint, a nevelőtanárok végzik saját szakjuknak és érdeklődési területüknek megfelelően.

A kollégium feladata a tanulók nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben folyó oktatása, nevelése, személyiségfejlesztés, tehetségének kibontakoztatása, iskolai előmenetelének támogatása. Tanulóinknak lehetőséget biztosítunk sportolásra, kulturális életben való megjelenésre, művelődésre, valamint a partner cégeinkkel keresztül a jövő szakmáinak megismerésére.

7.2.6 Stratégiai célkitűzések

Az Oktatási Hivatal Bázisintézményként a kollégiumi területen részt venni a Pedagógiai Napok rendezvénysorozatainak, egymás jógyakorlatainak megismerése révén a pedagógiai tevékenységünk fejlesztése, bővítése.

A fakultációs rendszer működtetésén keresztül a tehetséggondozás, felzárkóztatás. A bukási arány 5 % alatt tartása.

A szakmai munka színvonalának biztosításoktatói továbbképzéseken keresztül.

Az intézmény eszközrendszerének fejlesztése, kollégium belső tereinek további korszerűsítése.

Az intézmény infrastruktúrájának és felszereltségének fejlesztése, digitális eszközök és korszerű oktatási technológiák fejlesztése.

A külső kapcsolatok, partnerek bővítése.

- Az intézmény stratégiai célkitűzései: alap- és kulcskompetenciák fejlesztése a minőségi oktatásért, a duális szakképzési rendszer folyamatos fejlesztése, a karriert támogató, tevékenységek megújítása, az intézmény infrastruktúrájának és felszereltségének fejlesztése, a szakképesítés nélküli iskolaelhagyás megakadályozása, professzionális iskolai szervezet működtetése.
- A kollégium kiemelt feladatai közé tartozik, hogy az iskolával karöltve megakadályozza a szakképesítés nélküli iskolaelhagyást, a nappali, szakmai alapoktatásban tanulók kevesebb, mint 5%-a hagyja el a szakképzés rendszerét, vagy váljon évismétlővé - Évente legalább 4, illetve szükség szerinti esetmegbeszélések szervezése a diákok lemorzsolódásának csökkentése érdekében, az intézmény lemorzsolódásának 5% alatt tartása.
- Professzionális iskolai szervezet működtetése: az intézmény külső- és belső partnereinek elégedettsége a partneri mérések alapján ne csökkenjen a 3-as érték alá. - Az oktatók intézményre és az intézményvezetőre vonatkozó elégedettségi mérésének értéke ne csökkenjen a 3-as érték alá.

A kollégium feladata, hogy az intézmény által felállított jövőképhez, mégpedig ahhoz, hogy a Debreceni Szakképzési Centrum közösségén belül a Beregszászi Pál Technikum és Kollégium sajátos arculatának megőrzése mellett, olyan innovatív intézménnyé váljon az iskolai élet minden területén, amely bekapcsolódik az állandó fejlődésbe, figyelmet fordít a folyamatos technológiai kihívásokra, a partneri igényekre és mindenben megfelel az Ipar 4.0 elvárásainak. Továbbra is törekszünk a társadalom számára olyan középfokú műszaki szakembereket képezni, akik felnőttként képesek eligazodni az állandó változásokban, alkalmazkodni tudnak a munkaerőpiac elvárásaihoz, rendelkeznek az élethosszig tartó tanulás feltételével, képesek felelősen dönteni és

munkájukkal új értéket teremteni, stabil hátteret biztosítson a tanulók számára, mind az iskolai tanulás támogatásában, felzárkóztatásban, tehetséggondozásban, mind pedig a szociális, emberi, nevelési területeken.

7.2.7 Esélyegyenlőség a kollégiumban

A 2011. évi CXCV. törvény, a gyermekvédelmi jogszabályok előírásaival összhangban áll az esélyegyenlőség biztosítása érdekében végzett tevékenységünk.

Minden tanuló számára azonos feltételeket biztosítunk az iskolai felkészüléshez.

Kollégiumi oktató-nevelő tevékenységünk teljes mértékben mellőzi a tanulók igazságtalan megkülönböztetését. Minden pedagógiai és módszertani eszközzel törekszünk a tanulók esélyeinek kiegyenlítésre, hátrányos helyzetekből fakadó lemaradások pótlására.

A tanulók tanulmányi eredményeit havi szinten monitorozzuk, és a felzárkóztatásra szoruló, lemaradó tanulóknak kötelező egyéni foglalkozás keretében biztosítjuk a felzárkózás lehetőségét. Az iskolai eredmények javítása, a vizsgák eredményeinek javítása, a korai lemorzsolódás, a szakképesítés nélküli iskolaelhagyás megakadályozása érdekében.

7.2.8 Kollégiumi élet szervezése

Rendezvényeink mind számukban, mind színvonalukban évről évre javuló és bővülő tendenciát mutatnak. A diákönkormányzat tagjai minden évben a tanulócsoporthoz által megválasztott képviselők. A diákönkormányzat ismeri jogait és lehetőségeit, ezeket kreatívan használják a kollégiumi élet színesítése érdekében. A mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekvédelem, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség összetartozását.

A nevelőmunka jellemzőit, eredményeit vizsgálva megállapítható, hogy a mindenkori – viselkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulók – az itt eltöltött 3-4 év után érett, önálló és felelős döntésekre képes fiatalokként kerülnek ki a kollégiumból. A nevelés sikerességét segíti a családi háttér megismerése, a szoros együttműködés a szülőkkel, valamint a harmonikus tanár-diák kapcsolat, amely a bizalomra és kölcsönös tiszteletre épül. A tanár munkájának hatékonyságát segíti az iskolapszichológus és az iskolai szociális segítő, illetve az iskolában tanító oktatókkal, az osztályfőnökökkel való konzultáció.

Egyre hatékonyabb a szülőkkel való együttműködés a tanulók problémáinak kezelésében. Biztostjuk a tanulók rendszeres hazautazását, de lehetőség van a hétvégi bentmaradásra is.

A házirendben rögzített napirend szerinti szabad kimenőn túlmenően a kollégiumból való eltávozás engedélyhez kötött és dokumentált. A kötelező foglalkozások alóli felmentés tanulmányi eredménytől függ, vagy eseti engedélyhez kötött. Fontos, hogy az este 22:00 óra és reggel 6:00 óra közötti időszakban minden tanulónak nyugodt pihenést biztosítsunk. Az este 22:00 óra utáni tanulás a tanulószobában lehetséges. A hálószobák rendjét naponta kétszer ellenőrizzük.

7.2.9 A tanulócsoportok szervezésének alapelvei

A kollégiumban 5 tanulócsoport működik. A tanulócsoportok létszáma átlagosan 24 fő. A tanulócsoportok egy-egy csoportvezető tanár irányítása alatt szerveződnek. A csoportok tanulói összetételének meghatározásakor az azonos iskola, valamint évfolyam a meghatározó

tényező. A tanulócsoporthozon belüli szobabeosztások meghatározásánál lehetőség szerint figyelembe vesszük a tanulói kéréseket, az iskolatípust, valamint évfolyamot.

A fakultációs, valamint szabadidős foglalkozások csoportjainak kialakításakor az egyéni választásokat, igényeket, érdeklődési kört vesszük figyelembe.

A szilenciumi foglalkozás kötelező minden tanulónak a 9. évfolyamon, az első félévi bizonyítvány megszerzéséig. Azt követően minden tanuló, aki elérte a 4,00 tanulmányi átlagot, szabad szilenciumra jogosult. A szabadszilenciumos tanuló a kollégiumi kötelező foglalkozások idején túlmenően saját időbeosztás szerint tanulhat a szobájában. A szabad kimenőn túli időszakban a kollégium elhagyása engedélyköteles.

7.2.10 A kollégium kapcsolatrendszer

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a kapcsolódó iskolákkal és társintézményekkel. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, valamint az egyéb módon veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település szerinti illetékes intézményeivel, a nevelésbe vett gyermek esetén a tanuló gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával tartjuk a kapcsolatot, továbbá civil szervezetekkel, szakmai közösségekkel, a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal, és minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás módja a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik. Törekszünk arra, hogy az iskolával való együttműködés kereteit kitágítsuk: az iskolai felkészülést segítő tevékenységen túl oktatókkal is folyamatos a kapcsolattartás. Bekapcsolódunk az iskolai élet néhány projektjébe, támogatjuk az érettségire készülő tanulók közösségi szolgálatának teljesítését.

Az Oktatási Hivatal Bázisintézményekét a kollégium is együttműködik a Pedagógiai Oktatási Központtal, és a részt vesz a jó gyakorlatok átadásában.

Az intézmény kapcsolatot tart a Református Egyházzal.

A pályaorientációs feladatunknak eleget téve az iskola partereivel, cégekkel való kapcsolattartás kibővítése, gyárlátogatások beütemezése kiemelt feladatunk.

Külső kapcsolatainkat a Debreceni Egyetemmel való megállapodás is gazdagítja.

A város kulturális intézményeivel, úgymint a Méliusz Juhász Péter Újkerti Fiókkönyvtárral, a DEMKI Újkerti Közösségi Házzal is jó kapcsolatot ápolunk, és rendszeres meghívott vendégei vagyunk a rendezvényeiknek.

7.3 A kollégiumi nevelés célja, alapelvei és feladatai

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egységes fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

7.3.1 A kollégium nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei a következők:

- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- a nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

7.3.2 A kollégium nevelés alapelvei

Kollégiumunk alapelvei a nemzeti Köznevelési törvényben és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában leírtakon, valamint a saját pedagógiai hagyományunkban megteremtett értékeken nyugszik. Munkánkat az alapvető emberi, valamint a diákokat megillető jogok érvényesítésével, a demokratikus és a humanista elvek alkalmazásával, az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével végezzük, együttműködésben a szülőkkel és a partneriskolákkal.

7.3.3 A kollégiumi nevelés feladatai:

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt, segítséget ad a sikeres társadalmi beilleszkedéshez, biztosítja a tudáshoz jutás esélyét.

A kollégiumi nevelés speciális feladatai:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív

önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóiban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint e normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a szexuális nevelés kérdéseivel is.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös

elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat

és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

7.3.4 A tanulói napirend, tanulás, szabadidő szervezésének pedagógiai elvei

A diákok életrendjét a házirend szabályozza, melynek betartása a tanártól következtetességet, a tanulótól önfegyelmet igényel. Kiemelt figyelmet fordítunk a foglalkozások ütemezésére, szervezésére, a tervszerűsége és a rendszerszemléletre.

A tanítás-tanulás alapelvei:

Mindenki számára biztosítottak legyenek a megfelelő tanulási körülmények (személyi- és tárgyi feltételek).

A szabadidő szervezésének elvei:

Meghatározó szerepet a szabadidő egészséges, kulturált, hasznos eltöltési módjának kialakítása.

A programok kínálata széleskörű legyen, többféle igényt kell kielégíteniük.

Támogatjuk a mozgással, sporttal, egészséges életmóddal összefüggő tevékenységeket.

Nagy gondot fordítunk a diákok egyéni szükségleteinek elfogadására is.

7.3.5 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, pályaválasztását, önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A fejlesztés és a tehetséggondozás legfontosabb alapelve, miszerint a nevelőtanárok végzettségüknek és érdeklődési területüknek függvényében támogatassák a fejlesztésre szoruló tanulókat, illetve a versenyfelkészítést.

A kollégium a családdal való szoros együttműködésben hatékonyan közreműködik a családi életre nevelésben, az erkölcsi tulajdonságok és az önálló életvezetés kialakításában. A tanulók a kollégiumi élet és szabályrendszer elsajátításával felelős, közösségi együttműködésre, társas életre képes személyiséggé válnak.

A pályaaorientációt, egyéni célok megvalósítását segítő kollégiumi nevelés elősegíti, hogy a tanulók a kollégiumi éveket követően eredményesen csatlakozzanak a társadalmi életbe és szilárd pályaképpel rendelkezzenek.

7.4 A kollégium tevékenységének szerkezete

A kollégium – igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire – a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket – annak céljától, jellegétől függően – kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

7.4.1 A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív, aktív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, egyénre szabott tanulási utak támogatására a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

7.4.2 Felkészítő foglalkozások a kollégiumban

Tanulást segítő foglalkozások:

rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
 differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
 a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
 a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök,
 diákkörök,
 tematikus csoportfoglalkozás.

Szilenciumi foglalkozás: A szilenciumi foglalkozások alapvető feladata a mindennapi iskolai felkészítés segítése, szükség szerinti felzárkóztatás. A szilenciumi foglalkozásokon kötelezően részt kell venni minden kilencedikes tanulónak az első félévben, és minden kollégistának, akinek az utolsó félévi, vagy év végi tanulmányi eredménye nem érte el a 4, 00 átanulmányi átlagot. Illetve azon tanulók számára is kötelezővé tehető a kötelező szilenciumi foglalkozás, akinek a tanulmányi átlageredménye két egymást követő hónapban 4, 00 átlag alá megy, illetve akinek a csoportvezetője úgy ítéli, hogy szükséges a felügyelet melletti tanulása. A szilenciumi foglalkozások időtartama 3 x 45 perc 15 perces szünetekkel. A szilenciumra nem kötelezett tanulók az idejüket maguk osztják be, lehetőségük van szobájukban készülni. A szabadszilenciumos tanulókat az ügyeletes nevelőtanár ellenőrzi. A fakultációk választató kötelező foglalkozások. A fakultációra való jelentkezés a tanév első hetében írásban történik a szülő és tanuló együttes nyilatkozatával. Az egyes fakultációk foglalkozási tervei a Pedagógiai Program mellékletét képezik.

Fakultációs foglalkozások: A fakultációs foglalkozások szintén a mindennapos iskolai felkészülést segítik. A tudásbeli különbségek, hiányosságok lezárítása, esélyegyenlőség teremtést, felzárkóztató, tehetségkibontakoztató célt szolgálnak. A fakultációk választató kötelező foglalkozások. A fakultációra való jelentkezés a tanév első hetében írásban történik a szülő és tanuló együttes nyilatkozatával. Az egyes fakultációk foglalkozási tervei a Pedagógiai Program I-es és II-es számú mellékletét képezik.

A fakultációk csoportjai a következők:

Tantárgyi fakultációk, human és real területen egyaránt, felzárkóztatással és érettségi felkészítéssel.

Sakk fakultáció: A sakk gondolkodni, előre látni, más fejével gondolkodni tanít. A sakk segítségével olyan képességek elsajátítása a cél, amely segíti az iskolai tanulás folyamatát, hatékonyabbá teszi azt.

Nem tantárgyi fakultációk: önismeret, gazdasági ismeretek, közlekedésbiztonság, környezettudatosság, országismeret, pszichológia fakultációk célkitűzései: általános intelligencia fejlesztése, tanulási stratégiák, módszerek megismerése, pozitív önértékelés kialakítása, fenntartható, környezettudatos szemlélet formálása, valamint a tudatos pénzügyi nevelés.

Nyelvi fakultáció: az idegennyelvi készségek fejlesztése, alapismeretek megszerzése, nyelvvizsgára való felkészítés.

Tematikus csoportfoglalkozások:

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott tematikus rend és óraszám alapján történik a tematikus csoportfoglalkozások szervezése. A csoportfoglalkozások részletes, évfolyamonként és tematikus egységenkénti tematikáját a tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves órászáma című fejezet (7.) tartalmazza.

7.4.3 Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:***Csoportvezetői foglalkozások:***

Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése.

A csoportok kialakításánál alapelvünk lehetőség szerint azonos évfolyamok, illetve iskolatípusba járó tanulók alkossanak egy tanulócsoporthoz.

Tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek betartásával szervezendő foglalkozások, melyeket a csoportvezetői foglalkozás keretébe illesztve, illetve – ha lehetőség adódik – intézményen kívüli foglalkozásokon való részvétellel vagy külső szakemberek segítségével valósítunk meg (a pályaorientáció témakörben egyetemi tanszék bemutatása, céglátogatás, ifjúsági ház rendezvényeinek látogatása, stb.)

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

A kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása

kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek megbeszélései)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

Az egyéni foglalkozások célja az iskolai lemaradások kompenzálása, felzárkóztatás, tehetségbontakoztatás.

A foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, a problémák megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.

Egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében lehetőség van a tanulók egyéni, illetve szobaközösségen belüli problémáinak megbeszélésére. Lehetőség van ezen foglalkozások keretében a tanulók személyiségének megismerésére.

Az egyéni foglalkozások lehetnek felzárkóztató, tehetségkibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő egyéni foglalkozások.

7.4.4 Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

Jellemzője, hogy állandó vagy adott eseményre szerveződik a kollégiumi diákcsoportok számára. A foglalkozások sokszínűsége lehetővé teszi a tanulók sokoldalú fejlődését, a szabadidő hasznos eltöltését, a személyiségfejlesztést, tehetségkibontakoztatást, kreativitást, rekreálódást, frusztrációlevezetést, közösségformálást.

A szabadidőeltöltést szolgáló foglalkozások a következők:

irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti foglalkozások,
természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő foglalkozások szakmai tartalommal,
egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú foglalkozások, a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó foglalkozások,
a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó foglalkozások, szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

7.4.5 Téma napok, témahetek, projektek

A kollégiumok bekapcsolódhatnak a központi témahetek megvalósításába.

Az Alapprogramban rögzített témakörökben a kollégiumok szervezhetnek téma napokat, témaheteket, projekteket is, amelyekben a kollégiumi nevelés fő céljaihoz és alapelveihez kapcsolódó, ill. a csoportfoglalkozások keretterveiben előírt tartalmakat a kollégiumok sajátosságaihoz igazodva dolgozzák fel.

A téma napok, témahetek, projektek keretében el lehet térni a hagyományos csoportszerveződési keretektől. Az eltérések nem növelhetik a foglalkozások heti időkereteit és a tanulók terheit.

7.4.6 Pedagógiai felügyelet

A kollégium – szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) – gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között – dokumentált – információcserére kell sort keríteni.

A kollégiumvezető feladatai a kollégiumi élet szervezése során

- a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a lámpaoltás megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetésének előkészítése (szükséges dokumentumok beszerzés, létrehozása) figyelemmel kísérése, ellenőrzése.
- a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

7.4.7 A tanulók kollégiumi tevékenységének komplex értékelése

A kollégisták értékelése folyamatosan történik. A foglalkozásokon való részvétel, szobarend, magatartás értékelése, visszacsatolás a tanulók felé napi szinten megtörténik. A tanulmányi előmenetel, jegyek összegyűjtése, csoportonkénti átlagszámítást havonta végzik a kollégák. Félévkor és év végén a tanulók tevékenységét az alábbi táblázatban foglalt szempontok alapján végezzük. Az értékelést tehát a pontrendszer alapján végezzük úgy, hogy a tanulmányi munka, magatartás, szorgalom, kollégiumi foglalkozásokon való részvétel kapjon a legnagyobb szerepet. Mindezen túlmenően a dicséret és büntetések különböző formáit alkalmazzuk és szerepeltetjük az értékelési rendszerben.

Tevékenység terület	Elérhető maximális pontszám:
Magatartás:	20-50
Szorgalom, kötelezettségekhez való hozzáállás:	0 - 50
Szobarend:	0 - 50
Fakultáción való részvétel:	0 - 25
Szabadidős foglalkozáson való részvétel:	0 - 25
Tanulmányi átlageredmény:	0 - 50
Kollégiumi rendezvényeken, kulturális rendezvényeken való részvétel:	0 - 25
Közösségi tevékenység:	0 - 25
Sporttevékenység:	0 - 25
Sportversenyen elért helyezés:	0 - 25
Tanulmányi versenyen elért helyezés:	0 - 25
Nyelvvizsga, ECDL vizsga, szakmai versenyek	+ 25
Nevelőtanári dicséret:	+15
Kollégiumvezetői dicséret:	+ 30
Nevelőtestületi dicséret:	+ 30

Ügyeletes tanári figyelmeztetés	-5
Nevelőtanári figyelmeztetés: - 15	-15
Kollégiumvezetői figyelmeztetés:	- 30
Kollégiumvezetői megrovás:	-30
Kollégiumvezetői szigorú megrovás:	-30
Kollégiumi átlag pontszám:	

Tájékoztatás a tanulók értékeléséről:

Az intézmény Pedagógiai Programjában foglaltaknak megfelelően a tanulók tevékenységének folyamatos értékelésére intézményünk oktatótestülete a fenti pontrendszert alkalmazza. A tanulók egyéni értékelését a nevelőtanárok végzik a fenti szempontok figyelembevételével tanévenként két alkalommal, félévkor és a tanév végén. Az értékelés eredményéről a szülőt írásban tájékoztatjuk, az év végén elért pontszámot a kollégiumi felvétel elbírálásakor figyelembe vesszük.

Értékelő rendszerünk alapját képezi a tanulók jutalmazásának, kitüntetésének.

Az értékelő pontrendszer egyes tevékenységterületeinek főbb szempontjai:

A tanuló magatartása: a tanuló nevelőihez, tanuló társaihoz, az intézmény dolgozóihoz való viszonya, a házirend, napirend szabályainak betartása.

A tanuló szorgalma és kötelezettségekhez való hozzáállása: A tanulmányi eredmény javítása érdekében tett erőfeszítés mértéke, tartóssága. A kollégiumi felkészítő foglalkozásokon való megjelenés rendszeressége.

Szobarend: A tanulók szobarendjének ellenőrzésére naponta kétszer kerül sor. A reggeli szemle során az ügyeletes pedagógus pontozza a szobát. A szobapontozás szempontrendszerét a III-as számú melléklet tartalmazza.

Kollégiumi fakultációs, illetve szabadidős foglalkozásokon való részvétel: a heti kötelezően választható foglalkozásokon való megjelenés rendszeressége.

Tanulmányi átlageredmény: Tanulmányi átlag x10.

Kollégiumi, -illetve kulturális rendezvényeken való részvétel: A kollégium hagyományos rendezvényeinek, valamint a diákönkormányzat kezdeményezésére kialakult állandó rendezvényeken való megjelenés, valamint történelmi hagyományaink, kulturtörténeti ismeretek megszerzésére irányuló intézményen kívüli foglalkozásokon való részvétel.

Sporttevékenység: rendszeresen végzett testedzés, háziversenyeken való részvétel, a kollégium képviselte külső helyszíneken. Eredményesség.

Közösségi tevékenység: diákönkormányzati tevékenység, kollégium érdekében végzett munka, a csoportvezetők munkájának segítése, rendezvények szervezésében végzett tevékenység.

Sport, illetve tanulmányi versenyen elért helyezés: figyelembe vesszük a városi, megyei, országos, illetve diákolimpiákon elért eredményeket. Pontszámokban arányosan elosztva jelennek meg.

Dicsérek, büntetések: a Házirend tartalmazza

A csoportvezető tanárok félévkor és tanév végén a fenti szempontok figyelembe vételével értékelik a tanulókat. Az értékelés eredményéről tájékoztatják a szülőt. Az elért pontszámot a kollégiumi felvétel elbírálásakor figyelembe vesszük.

7.5 A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, magatartásformákat, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe kell venni a hozzáadott pedagógiai értéket, azt, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

7.6 A kollégiumi foglalkozások helyi programterve

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és

elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakgimnáziumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy határozzuk meg, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

A keretprogramterv ajánlásait figyelembe véve a diákok igényeihez és a helyi lehetőségekhez igazítjuk a tanulókkal folyó munka kereteit. Igyekszünk kihasználni az Nkt. által biztosított lehetőséget, mely szerint a kollégiumi foglalkozások időkerete az aktuális lehetőségekhez igazodva át is csoportosítható.

7.6.1 A helyi programterv irányelvei

Tanulásszervezés, felzárkózás támogatása, tehetséggondozás

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy **a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket**. Fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat - az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. A kollégium törekszik **a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására**. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, és így mindennapi életük részévé váljon a tanulás. Célunk továbbá **a gyenge tanulmányi eredményt elért tanulók felzárkózásának segítése, a lemaradás okainak megszüntetése, a tanulók továbbhaladásának támogatása, illetve a középfokú iskolarendszerben maradásuk segítése**. A nevelőtanárok folyamatosan figyelemmel kísérik a diákok tanulmányi eredményeit. Abban az esetben, ha visszaesést, vagy hiányosságot tapasztal, a nevelő előírhatja **a korrepetálást**. A kollégista önként is kezdeményezheti, igényelheti a tanulás segítésének ezt a formáját. Igyekszünk a differenciálásban rejlő pedagógiai lehetőségeket kiaknázni, alapelvünk, hogy nevelési módszereinket a tanulói szükségletekhez, igényekhez kell igazítanunk.

Feladatunk és célunk, hogy minél hatékonyabb **hátránykompenzációs** tevékenységet folytassunk a hátrányos helyzetű tanulóink körében, illetve amennyire lehetséges bekapcsolódunk a tanulmányi versenyeken induló tanulók felkészítésének a támogatásba. Ezt a tevékenységet leginkább közismereti területen tudjuk kifejteni, de feladatunknak tekintjük, hogy bővítsük a kapcsolattartást a szakmát oktató kollégákkal, amennyire ez kivitelezhető.

Szociális kompetenciák fejlesztése

A szabadidő tevékeny és hasznos eltöltését elősegítő **szakkörök és egyéb foglalkozások** szervezésében is **a kollégium igazodik a változó tanulói igényekhez**. A kínálat tanévenként változó, az aktuális lehetőségeket az éves munkatervben tüntetjük fel. Egyre növekszik az **iskolán kívüli kapcsolatinknak** a száma és folyamatosan végezzük a lehetőségek feltérképezését. Erősödik a **személyiségfejlesztéssel, konfliktuskezeléssel** kapcsolatos lehetőségek megteremtése. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk maximálisan ellátni a feladatokat ezen a területen, de egyre többször tudunk bekapcsolódni ifjúságsegítő szervezetek által pályázott munkaformákba is, illetve a személyiségfejlesztéssel, és a tanulók érzékenyítésével kapcsolatos tevékenységeinket illetően számíthatunk az iskolapszichológus támogatására is. Kollégáink között többen a pedagógus továbbképzések keretei belül elsajátítottak olyan készségeket, amelyeket eredményesen használhatunk a konfliktus- és kríziskezelésben, az önismeret fejlesztésében, a mások segítésére alkalmazható lehetőségek felismerésében (Boldogságóra, mediáció, Hősök Tere-kezdemenyezés, mindset). Tevékenységeink sorába tartoznak **prevenációs és egyéb mentálhigiénés** tevékenységek is, melyek kivitelezéséhez az iskolapszichológus, a szociális segítő és külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük. Szervezünk a tanulóknak külső színtereken **sport-, pályaorientációs, egészségnevelési és kulturális programokat**. Legfontosabb irányelvünk, hogy a **saját forrásainkon kívül külső csatornákat** is bevonjunk, hiszen nagyon sok szervezet dolgozik a városban azon, hogy a fiatalok élethelyzetéből adódó területeken minél változatosabb formákban biztosítsanak számukra segítséget, szakmai tanácsadást, kikapcsolódási lehetőségeket. Ilyen módon a kollégiumunkban gyakran vehetnek részt a gyerekek olyan **komplex tevékenységekben**, melyekben egyszerre vannak jelen a szabadidő hasznos eltöltésének módozatai, a szociális kompetenciák fejlesztésének elemei, kulturális tevékenységek vagy a pályaorientáció, esetleg egy-egy témahét kínálta ismeretbővítési tevékenység vagy projekt megvalósítása, illetve –ha lehetőség adódik – más, tematikus foglalkozásokra javasolt tartalmak is. Amikor lehetséges, nyílt rendszerben szervezzük a kollégiumi tevékenységet, minél nagyobb teret engedve a tanulók kezdeményezéseinek.

Hagyományaink, megemlékezések

Sokrétű **hagyományápolási lehetőségek** megteremtésére törekszünk, amelyek átfogják a teljes tanévet, ezen a területen részben a társadalmi eseményekhez igazodunk, részben pedig a saját intézményünk hagyományait igyekszünk ápolni. A tevékenységi formák megvalósításában a **tanulói öntevékenységen** alapuló eseményekre, programokra összpontosítunk.

A hagyományos kollégiumi, évenként megszervezett rendezvények:

Magyar sportnap, házi bajnokságok
megemlékezés jeles napjainkról, nemzeti ünnepeinkről
elsős avató
Mikulás érkezése
Jótekonysági akcióhét
karácsonyi vásár és teaház, kézműves ház, fenyőfaállítás, mézeskalácsház-építés
Valentin napi üzenőláda
farsang
kollégiumi Ki-mit tud?
gasztrokaland vetélkedő

Nemzetközi nőnap alkalmából a fiúk köszöntik a hölgyeket, lányokat
 Költészet napi szavalóverseny
 Egészségnevelési Napok és Fenntarthatósági Témahét (igazodik a központilag meghatározott témahetek időpontjához)
 kollégiumok közötti sportverseny
 gyermeknapi főzőverseny
 kollégiumi ballagás

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Kollégiumunk diákösszetételének szociális mutatóit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy arányaiban sok a hátrányokkal küzdő diák. A hátrányok nem csupán szociális és anyagi területen jelentkeznek, hanem szocializációs, kulturális – műveltségi, lakókörnyezeti formában is. Ezek a hátrányok különösen, ha halmozottak, nevelési – oktatási problémaként jelentkeznek, mely elérheti a veszélyeztetettség fokát is. Feladataink ezen a területen: a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal kapcsolatos feladatok ellátása, drog- és bűnmegelőzési program szervezése, szakemberek bevonásával. Ezen a területen a problémás tanulókkal az egyéni törődés, a személyes kapcsolat kiépítése a legfontosabb törekvésünk.

7.7 Tematikus csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

Témakörök:

A tanulás tanítása
 Az erkölcsi nevelés
 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
 Állampolgárságra, demokráciára nevelés
 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
 A családi életre nevelés
 Testi és lelki egészségre nevelés
 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
 Fenntarthatóság, környezettudatosság
 Pályaorientáció
 Gazdasági és pénzügyi nevelés
 Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

Témakör	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13.-14. évf.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat hazafias nevelés	2	2	2	1	1

Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoport-vezetői foglalkozással kell számolni.

Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoport-vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó követelmények a szakképzésben résztvevő diákok kollégiumi foglalkozásainak alapját jelentik, amelyek ezekben a képzésekben résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumoknak szakmai ajánlást jelentenek.

7.7.1 A tematikus foglalkozások keretprogramterve és a helyi magvalósítása

A helyi megvalósítás kereteinek leírásában azokra a tevékenységformákra térünk ki, amelyek meghaladják a szokásos tantermi csoportvezetői foglalkozások formai jellemzőit. Ez azt jelenti, hogy ha lehetőségünk adódik, akkor külső programokon veszünk részt, szakembereket hívunk vagy projektekhez csatlakozunk.

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.

A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.

Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.

Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges - Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	4	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése a könyvtárhasználat rendje és módszerei	Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.					
A helyi megvalósulás keretei						

A tanulást segítő **csoportos és az egyéni fejlesztést segítő foglalkozások** keretein belül a **tanuló szükségleteihez** igazítva tudunk tanulásmódszertani segítséget nyújtani a diákoknak. Figyelembe vesszük a **tantárgyhoz igazodó** speciális lehetőségeket, illetve a digitális forrásokkal kapcsolatos lehetőségekre vagy veszélyekre is hangsúlyt fektetünk. Az **iskolapszichológus** is rendelkezésre áll a tanulók esetleges elakadási pontjainak feltárásában, illetve **fejlesztőpedagógus** is tud célirányosan segítséget adni a lemaradó tanulóknak. Egyre hatékonyabbnak tűnik a **tanulópárok** kialakítása, hiszen az így folyó munka egyben a szociális kompetenciákat is fejleszti.

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát. Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét. Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

Évfolyam	1-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe felelősség- és kötelességtudat a munka megbecsülése mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.					

	Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.
A helyi megvalósulás keretei	
	A tanulók összetételét, szociális háttérét figyelembe véve hangsúlyt fektetünk a konfliktuskezelés új módszereinek megismertetésére, és a metszetet képező bűnmegelőzési és prevenció terület érintésére.

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.

Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.

Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.

Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.

Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	1-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
közösséghez tartozás, hazaszeretet, nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai	Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.					

a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene nemzetünk kapcsolódása Európához	Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.
A helyi megvalósulás keretei	
	Kollégiumunkban egyre több határon túli magyar fiatal él , emiatt különösen fontos, hogy lehetőségük nyíljon a befogadó város megismerésére.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében. Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.

Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során. Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	2	2	2	1	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					

a demokratikus jogállam felépítése a felelős állampolgári magatartás jelentősége a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. Szerepjátékokon keresztül értsük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.
A helyi megvalósulás keretei	
	Évről évre színesedik a kollégium diákönkormányzatának a tevékenysége mind a kollégiumi hagyományok ápolása területén, mind pedig az új ötletek megvalósításában.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.

Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.

Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.

Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.

Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.

Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.

Válják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
Az önismeret és társas kapcsolati kultúra, az empátia és mások elfogadása, a tudás és tapasztalat jelentősége, társas kommunikáció.	Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. Csoport előtti megmértetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.				
A helyi megvalósulás keretei					
	Ez a terület különösen fontos a kollégium életében: A kollégium fakultációs kínálatában szerepel Ön- és társismeret, az Egészség- és fenntarthatóság keretein belül rendszeresen végezzük külső szakemberek bevonásával önismereti és szociális kompetenciák fejlesztését, érzékenyítést célzó programokat.				

6. A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban. Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága. Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
a család szerepe, jelentősége az egyén életében együttműködés és felelősségvállalás a családban szexuális kultúra családtervezés konfliktusok a családban	Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségben. Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi–nő kapcsolatban. Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.					
A helyi megvalósulás keretei						
	Kollégistáink is lehetőséget kapnak arra, hogy bekapcsolódjanak a szociális segítő területeken folyó munkába, pl. gyermekvédelem területén.					

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
egészséges életmód és életvitel a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.					

A helyi megvalósulás keretei	
	Az iskola adta lehetőségeket kihasználva a tanulóknak napi rendszerességgel van lehetőségük a sportolásra, illetve a tornaterem használatára, a kollégium két pingpongasztalának használatára. A Focikupa keretein belül házigazdagságokat szervezünk. A "Gasztrokolli" szabadidős foglalkozás lehetővé teszi arra, hogy a kollégisták saját készítésű, egészséges ételeket készítsenek.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.

Legyen érzékeny mások helyzete iránt.

Alakuljon ki az összetartozás érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.

Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás önkéntes feladatvállalás másokért összetartás és együttérzés	Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.					

A helyi megvalósulás keretei	
	A tanulóknál szorgalmazzuk az egymást segítését erősítő tevékenységeket. Karácsony előtt adománygyűjtést szervezünk és műsorral-ajándékkal kedveskedünk a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyerekek számára illetve közös programokat szervezünk.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

Váljon érzékennyé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.

Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére.

Fejlődjének ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.

Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.

Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.

Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.

Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
Váljék erkölcsi alapulvává a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
a természet és az emberi környezet egymásra hatása természeti erőforrásaink védelme ipari termelés és a környezet védelme 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.					

A helyi megvalósulás keretei	
	Bekapcsolódunk a fenntarthatósági témahét aktuális projektjeibe. A kézműves és kreatív szakkör munkájához csatlakozhatnak csoportok is, amikor az újrahasznosítás különböző lehetőségei is teret kapnak, pl. ajándékkészítés alkalmával.

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.

Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.

Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.

Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.

Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.

Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
tevékenységek és szakmák jellemzői különbféle életpályák bemutatása a munka világa és jellemzői továbbtanulási lehetőségek	Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat. Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit. Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók. Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutakozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit. Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.					
A helyi megvalósulás keretei						
	Az Újkerti Könyvtár- és Művelődési Ház ilyen irányú szolgáltatásait igénybe vesszük eseti szinten, részt veszünk a Debreceni SZC Gyárlátogatásain és Pályaorientációs kiállításain.					

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén.

Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.

Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.

Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.

Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.

Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	1-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
a gazdaság működésének alapjai a családi gazdálkodás munka, fogyasztás és gazdálkodás pénzkezelés technikái vállalkozás és kockázat	A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.). Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.					
A helyi megvalósulás keretei						
	A Pénzügyi- és gazdasági nevelés fakultáció keretein belül igyekszünk gyakorlati segítséget nyújtani a tanulóink számára ezen a területen. A csoportvezetők kiemelt figyelmet fordítanak az önálló életkezdés támogatására, mely a pénzügyi nevelésre is kiterjed.					

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.

Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására. Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.

Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket. Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.

Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
a média társadalmi szerepe a reklám és a fogyasztás összefüggése a médiatartalmak és a valóság összefüggése az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség a számítógép, az internetfüggőség veszélyei	Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével. Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.					
A helyi megvalósulás keretei						

	Kiemelt téma, hogy az internet használata során előforduló negatív impulzusok kezelését ismertessük meg a tanulóinkkal. Ebben nagy segítségünkre van intézményünk Bűnmegelőzési szakembere. Folyamatosan frissítjük a külső segítséget nyújtó fórumokról szóló információk közzétételét. A fitó- és media szakkör segít elmélyíteni a tanulók médiával kapcsolatos ismereteit, készségeit.
--	---

7.8 MELLÉKLETEK

A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium kollégiumának fakultációs és szabadidős foglalkozásai

I. Fakultációs foglalkozások

1. ön- és társismeret
2. pszichológia
3. környezetvédelem
4. történelem
5. gazdasági- és pénzügyi nevelés
6. magyar nyelv
7. német
9. országismeret
10. matematika felzárkóztató
11. matematika
12. etikett

II. Szabadidős foglalkozások

1. mandalafestés
2. kreatív kör és rajz
3. gasztro-koli, főzőiskola
4. sport (asztalitenisz, tollaslabda, futás)
5. fiú foci-lány foci
7. filmklub
8. KRESZ – közlekedésbiztonság
9. fotó- és média
10. sakk

7.8.1 I. számú melléklet

FAKULTÁCIÓS FOGLALKOZÁSOK

I.1. Ön – és társismeret fakultáció szakmai célkitűzései:

- A tanulók megismerjék személyiségük erősségeit: értékeiket, pozitív tulajdonságaikat, képességeiket, ezáltal fokozódjon önértekelésük, önbizalmunk.
- A tanulók megismerjék személyiségük gyengeségeit: negatív tulajdonságaikat, képességbeli gyengeségeiket, ezáltal körvonalazódjanak számukra a szükséges fejlődési tendenciáik.
- A tanulók képesek legyenek rövid- és hosszútávú célok megfogalmazására, célorientált viselkedés jellemezze őket.
- Énképük realizálódjon és pozitívvá váljon és sikerorientált személyiségjellemzők alakuljanak ki a tanulóknál.
- A tanulók sajátítsanak el konstruktív problémamegoldási stratégiákat, képesek legyenek ön-üzenetek megfogalmazására és együttműködésre, toleráns magatartásra. Ezáltal érettebb, a társas élet szabályaihoz alkalmazkodó személyiséggé váljanak.
- Értékrendjükben a humán értékeket kövessék.
- A tanulók kommunikációs képességei fejlődjenek: gyarapodjon szókincsük és nem verbális jelzéseik használatában tudatosabbá váljanak, kommunikációjuk kongruenciája fejlődjön.

Az ön-és társismeret fejlesztési célkitűzései:

1. A serdülőkor egyik legfontosabb pszichológiai törekvésének, az identitás kialakulásának elősegítésével segíteni a tanulókat abban, hogy érett személyiséggé váljanak.
2. A tanulók énképe reális és pozitív legyen, ezzel elkerülhető legyen a kudarckerülő, negatív énképű, alacsony önértékelésű személyiség kialakulása.
3. Az önismeret segítse elő a megfelelő önreflektív viselkedés kialakulását, a problémahelyzetekben való adekvát viselkedést.
4. A tanulók képesek legyenek önmagukra és a társadalomra nézve is hasznos, eredményes magatartásformák kialakítására.
5. A tanulók ismerjék meg erősségeiket és képessé váljanak gyengeségeik felismerésére és fejlesztésére.
6. A tanulók önismerete segítse elő a számukra a megfelelő pálya- és párválasztást.

Alkalmazott módszerek:

Az ön-és társismeret foglalkozás elsősorban individuális, egyéni, páros és csoportmunkát igényel, kooperatív-interaktív módszerek megvalósításával történik. A foglalkozás során fontosak a reflexiók. Közvetett nevelési módszerek, mint játék és a pedagógus modellnyújtása elsőrendű nevelési módszer. Közvetlen nevelési módszerek lehetnek a bátorítás, elbeszélés, beszélgetés, vita és a belátás-jóvátevés. A pedagógus megosztott figyelmére és a csoportfolyamatok felismerésére, értékelésére, a megfelelő tapintatra, kérdéskultúrára

feltétlenül szükség van. Az ön-és társismereti foglalkozás nem működhet a pedagógus énhatékonyaságáig nélkül. Ugyanakkor nincs helye a tanulók személyiségének minősítésének, értékelésének, a viselkedésváltozás a pedagógus attitűdjének, moráljának, reflexióinak, szociális készségeinek függvénye.

Tematika:

Önismeret jelentősége, csoportszerveződés, csoportszabályok rögzítése, énbemutató és gyakorlatai, társismereti gyakorlatok

Johari ablak, érett személyiség jellemzői

Egyéni- és csoportszerepek

Énkép forrásai, reális énkép kialakítása

Külső adottságok, testkép és elfogadása

Belső tulajdonságok- jellemvonások, erősségek, gyengeségek és fejlesztésük.

Önismereti tesztek

Értékek fajtái, személyes értékek.

Önreflexió képessége és fejlesztése

Másság, előítélet, tolerancia.

Konfliktus, erőszakmentes kommunikáció, üzenetek gyakorlása.

Önbecsülés, önértékelés felmérése

Rövid- és hosszútávú célok feltérképezése, célorientációs gyakorlatok.

Filmvetítés: „Énkép-testkép”, „Önismeret” témában.

Érzelmi intelligencia és fejlesztése.

Emberi kapcsolatok szintje, barátság és jellemzői

Empátia és fejlesztő gyakorlatai

Kommunikációs gyakorlatok

I.2. A pszichológia fakultáció szakmai célkitűzései:

A tanuló a foglalkozás elméleti és főleg gyakorlati ismereteinek segítségével képes legyen felismerni a pszichológia szükségességét saját életében, életvitelében, képes legyen a lelki fejlődését elősegítő hatásokat választani. Képes legyen saját lelki működését harmóniában tartani. Ismerje a pszichés jólét elemeit, alakuljon ki a holisztikus egészség szemlélete.

A tanuló legyen tisztában saját lelki működésével, a lelki fejlődés természetével. Legyen képes felismerni a lelki egészségét károsító tényezőket, legyen tisztában a lelki egészségét fenyegető káros hatások megelőzésével és az esetleges életmódbeli problémák megoldásával.

A tanuló legyen tisztában azzal, hogyan befolyásolja az ember magatartását a különböző élethelyzetekben a szocializációja, társas környezete; fejlődjön önismerete, a különböző helyzetek értékelése. A tanuló rendelkezzen a harmonikus társas kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával.

A tanuló az általános- személyiség- és fejlődéslélektani ismereteire alapozva képes legyen meghatározni az egyes fejlődési szakaszok pszichés sajátosságait, lélektani különbségeit, a szakaszokhoz kapcsolódó krízislehetőségeket, az esetleges pszichés zavarok okait, a szociálpszichológia és a személyiségelméletek lényegi jellemzőit. Képes legyen önmagát, mint lelki-, társadalmi lényt definiálni és felismerni, jellemezni lelki fejlődésének alapvető állomásait. Ismerje meg a szocializáció alapfogalmait és szintjeit, ezen szintek szocializációt befolyásoló hatásait. A tanuló képes legyen önmagát és környezetét a nevelés sikeressége szempontjából megfelelően alakítani.

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberei pszichikumról, a tanulók számára ismereteket nyújtani a lelki jelenségekről, az alapvető pszichés funkciókról, azok zavarairól, és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre és képes legyen formális és informális kapcsolataiban alkalmazni az ismereteket.

A pszichológia foglalkozás fejlesztési célkitűzései:

- A tanulók legyenek képesek felismerni azokat a tudattalan folyamatokat, amelyek befolyásolják lelki egészségüket.
- Képesek legyenek arra, hogy egészségesen kezeljék a stresszhatásokat és asszertíven oldják meg a konfliktusaikat.
- Legyenek képesek felismerni lelki határaikat.
- Legyenek képesek olyan társas kapcsolatokat kialakítani, ami számukra megfelelő.
- Legyenek képesek a saját érzelmeiket áthangolni.
- A pszichológusok életén és munkásságán keresztül legyenek képesek saját lelki működésük tudatos szabályozására.

Módszertani jellemzők:

A pszichológia elsősorban az élni tudást segíti elő, módszertana tapasztalások, esettanulmányok és elemzések, interaktív feladatok, beszélgetések, kérdés-felelet módszer segítségével történik. A játék, a pedagógus példaadása, mint módszer szintén nagy jelentőségű. Írásbeli és verbális tevékenységek, sajátélményű gyakorlatok szerepelnek a foglalkozások felépítésében.

Alkalmazott oktatási – és munkamódszerek:

sajátélmények megosztása
előadás
magyarázat
szakirodalom feldolgozása
kiselőadások
beszélgetés, vita, elbeszélés
képelemzéses feladatok
feladatlapok
individualizált-, egyéni-, páros, kooperatív és csoportmunka, frontális osztálymunka.

Felhasznált irodalom:

- Galambos Katalin: A fejlődéslélektan és a szocializáció alapjai, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2005.
- Lovász Károly: Élménypedagógia, Lectum Kiadó, Szeged, 2005.
- Galambos Katalin: Az általános és személyiséglélektan alapjai, Műszaki Tankönyvkiadó Budapest. 2005.
 - Csendes Éva: Életvezetési ismeretek, Középiskolai tanári kézikönyv, Ring nyomda, Diósd 2001. Szilágyi István: Önismeret és személyiségfejlesztés, Műszaki könyvkiadó, Budapest, 2005.

Tematika:

Lelki jelenségek: érzékelés- észlelés és zavarai, figyelem figyelemzavarok
Emlékezet, gondolkodás és műveletei

Képzelet, álom, ábránd, tudat, tudati állapotok, határállapotok
 Motiváció, szükségletek rendszere, szükségletek kielégítésének hiányából eredő állapotok, kórképek
 Érzelmek, emocionális intelligencia és fejlesztése
 Intelligencia, kreativitás
 A szociálpszichológia, interakciós helyzetek, interperszonális kapcsolatok, társas helyzetek formái, páros és csoportos interakciók
 Észlelés, személyészlelés, vonzalom, benyomáskeltés, torzítások
 Intraperszonális, identitás, önismeret, énkép, Énvédő mechanizmusok
 Társas kapcsolatokat segítő tényezők, társas kapcsolatokat gátló tényezők
 Csoport, csoportfejlődés, csoportkonfliktusok formái és kezelése
 Előítélet és megelőzése, kezelése
 Sztereotipizálás, sérült a családban, társadalomban, filmvetítés (Esőember)
 Kommunikáció, verbális és nem verbális kommunikáció, kommunikációfejlesztés
 Konfliktus, konfliktusmegoldási módszerek, konstruktív konfliktusmegoldás gyakorlatai, problémamegoldás, problémaérzékenység és fejlesztésük
 Szerep fogalma, formái, szerepkonfliktusok
 Vezetői szerep, vezetési stílusok
 Érés, fejlődés törvényszerűségei
 Magzat, újszülött fejlődése, anya-gyerek kapcsolat jelentősége
 Csecsemő fejlődése, hospitalizáció, regresszió, retardáció, egyéb fejlődési zavarok
 Kisgyermek, óvodás gyermek fejlődéslélektana, gyermeki gondolkodás jellemzői
 A játéktevékenység jellemzői, hatása a személyiségfejlődésre
 Viselkedési és tanulási zavarok, agresszió, pszichoszomatikus tünetek
 Serdülőkor fejlődéslélektana, önismeret, énkép, identitás, serdülőkori fejlődési zavarok, krízisek
 Felnőttkor fejlődéslélektana, érett személyiség és kialakulásához szükséges szocializációs hatások, munka hatása a személyiségfejlődésre
 Időskor és fejlődéslélektana
 Függőségek, szenvedélybetegségek, filmvetítés (Betépve)
 Személyiséglélektan, a személyiség szerkezete, vizsgáló módszerei, személyiségfejlődést befolyásoló tényezők, spontán és tudatos elemek, érett személyiség kialakulásához szükséges szocializációs hatások
 Típustanok
 Freud és Jung személyiségelmélete, személyiségtípusok, elhárító mechanizmusok
 Adler individuálpszichológiája
 Erikson pszichoszociális fejlődésmélete, személyiségfejlődés zavarai, krízisek a személyiségfejlődésben
 Humanisztikus személyiségelméletek: Maslow és Rogers, Erik Fromm, Erik Berne elméletei, emberi játszmák
 Szocializáció fogalma, szociális tanulás folyamata, színterei: család, kortárs csoportok, referenciacsoportok.

I.3. Környezet- és természetvédelmi fakultáció

A foglalkozás bemutatása:

Fontos, hogy a tanulók váljanak érzékennyé a környezet állapota iránt, mert tudjuk: „A Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön” – szól a mondás, mely a híres környezetvédelmi aktivistától, David Browertől származik. Brower mindig igyekezett

felhívni a figyelmet arra, hogy a természeti értékeink kizsákmányolása nem fenntartható, az elkövetkező generációk érdekeit is figyelembe kell venni.

A diákok legyenek képesek a környezetsajátosságainak megismerésére, vegyék észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat. Ismerjék fel a mindennapi életben előforduló környezetszennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerüljék is el ezeket. Tekintsék értéknek a természeti - és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható működését. Személyes életterüknek kialakításában vegyék figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítsék előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat. Legyenek felkészülve arra, hogy érvelni tudjanak a környezetvédő megoldások mellett. Váljék alapelvükké a természet tisztelete, környezetük megbecsülése, utasítsák el a szándékos környezetrombolást. Tekintsék kötelességüknek a környezet védelmét.

Szakmai célkitűzések: a diákok felkészítése a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére. Feladatunk, hogy a diákok megismerjék a természet és az emberi környezet értékeit, szépségeit, az ember és a környezet harmonikus kapcsolatának lehetőségeit.

A fakultáció hangsúlyos eleme: környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk nagyban befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Ezzel összhangban törekedjünk arra, hogy a fakultáción résztvevő diákok cselekvő környezetvédők legyenek, így alakuljon ki a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemlélete, magatartása, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a fenntartható fejlődés. A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudáselemek bővítése.

Tematika:

1. Környezeti alapismeretek
2. Az ember előtti bioszféra
3. A régmúlt környezeti változásai
4. A XX. század környezeti változásai
5. Globális problémák
6. Magyarország természeti kincsei

I.4. Történelem fakultáció

Célok, feladatok:

A történelem fakultáció célja a tanulók számára az iskolai tananyaghoz kapcsolódó ismereteik bővítése, elmélyítése és gazdagítása. Fontos, hogy az ok-okozati összefüggéseket, az azonosságokat és a különbségeket is megállapítsák. A történelem fakultáció nem csupán a tantárgyi elmélyülést, hanem a szóbeli előadásmódot, íráskészséget is fejleszt, valamint forráskritikára és a logikus szaktantárgyi gondolkodásra nevel. Fontos célkitűzés, hogy a diákok számára – elsősorban – a középszintű érettségi sikeres megvalósításához szükséges ismereteket kapjanak, ezeket alkalmazni tudják. Ehhez érettségi típusfeladatokat (források, esszé, stb.) is előszeretettel használunk.

Módszerek:

Az új idők kihívásaihoz alkalmazkodva fontos szerepet kapnak az infokommunikációs eszközöknek (online feladatok) a használata a foglalkozások folyamán, de természetesen a hagyományos formátumú eszközök (falitérkép, történelmi atlasz), tananyagok (papíralapú feladatok). Alkalmazott pedagógiai módszerek: tanári előadás, magyarázat, elbeszélés, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, házi feladat, házi feladat ellenőrzése, rendszerezés, feladatlap kitöltése, tanulói kiselőadás, projekt módszer, játék.

Követelmények:

A foglalkozás egyik legalapvetőbb követelménye a tanulók rendszeres részvétele a foglalkozásokon és az ezeken nyújtott aktivitásuk. Fontos, hogy legyenek tisztában a történelmi eseményekkel, összefüggésekkel és tudják alkalmazni az érettségi vizsga eredményes teljesítéséhez szükséges kompetenciákat. Online térben való tájékozottság, forráskritika a projektmunkákhoz, kiselőadásokhoz.

Tematika:

Ókor

A görög és a római építészet.
Jelentős ókori ütközetek, háborúk.

Középkor

Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában.
A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem.
A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok.
Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet.
IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés.
A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó.

Kora újkor

A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás.
Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568).
Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.
A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke.
Magyarország újranevelése és újranevelése.

Újkor

A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágyszerzés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája.
A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése.
A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet.
Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában.

Világháborúk kora

A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban.
A nemzetiszocialista Németország és a kommunista Szovjetunió.
Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években.
A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátszín, ellenállás).
A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon.
Érdekes csaták, ütközetek, fegyverek és emberi sorsok az első és a második világháborúból.

Hidegháború kora

A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világháború jellemzői.
A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás.

- A pártállam, a téjesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku.
- A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása.

Jelenkor

- Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig.
- A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás).
- A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás).

I.5. Gazdasági és pénzügyi nevelés fakultáció

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

A fakultáció során az éves óraszám széles körű *kulcskompetencia fejlesztés* valósulását teszi lehetővé a fejlesztési elvárások megvalósulása során:

1. *A tanulás kompetenciái* - új információk, tartalmak megismerése során. A tanuló megérti a különböző társadalmakban és közegekben széles körűen elfogadott magatartási és kommunikációs szabályokat. Megismeri a társadalom értékeit és erkölcsi normáit, tisztában van alapvető gazdasági szerepével, jogaival és társadalmi felelősségével. Felismeri a média befolyását az életmódra, a személyes, a csoport- és a nemzeti identitásra, valamint a közösségi normákra, a fogyasztói szokások irányítására. Megtervezi saját életpályáját, jóléti célokat tűz ki, valamint belső motivációját folyamatosan alakítja, fejleszti. Napirendet és hosszú távú cselekvési terveket készít, értékeli ezek megvalósulását. Követi a társadalom szabályait és erkölcsi normáit, felismeri az alapvető, illetve saját életével összefüggő gazdasági és társadalmi problémákat, továbbá életkori sajátosságainak megfelelő szinten gyakorolja a felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységeket. Az akadályokból következő válsághelyzetekre megküzdéssel válaszol, alkalmazza az egyéni vagy közösségi krízis- és konfliktushelyzetek kezelésének módszereit, döntéseket hoz, és azok alapján jár el. Kritikus fogyasztói szemléletet és helyes táplálkozási szokásokat alakít ki.

A tanuló törekszik saját személyes, és társas jólétének elérésére. Felelősséget érez szűkebb és tágabb környezetéért, elkötelezett hazája, a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása iránt. Saját tevékenységeire, élethelyzetére és visszajelzésekre reflektálva reálisan szemléli önmagát, önértékelése pozitív.

2. *A kommunikációs kompetenciák* (anyanyelvi és idegen nyelvi) – csoportos információcsere és forrásfeldolgozás során.
3. *A digitális kompetenciák* – digitális eszközök használata
4. *A matematikai, gondolkodási kompetenciák* fejlesztése a költségvetés, tervezés során.
5. *A személyes és társas kapcsolati kompetenciák* – csoportos és páros feladatok közben.

A személyes és társas kompetenciák kialakítása során a kollégium külön hangsúlyt helyez a testi egészséggel, a szocio-emocionális jólléttel, a biztonsággal, az emberi kapcsolatokkal, a hétköznapi technológiai eszközök használatával, valamint a személyes pénzügyi tevékenységek lebonyolításával és a fogyasztás megtervezésével, megszervezésével kapcsolatos kompetenciákra, valamint azokra a társadalmi kompetenciákra, amelyek fejlődése révén a tanulóban tudatossá válik, hogy mit jelent felelősségteljes állampolgárként élni és a társadalmi élet területein aktívan részt venni. A témakörhöz kapcsolódó társasjátékokon való részvétel során is érvényesül ez a fejlesztés.

6. *A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái a feladatmegoldások módjain keresztül.*

7. *Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák az egyéni tervezések, feladatmegoldások révén.* A munka világához kapcsolódó kompetenciák birtokában a tanuló nyitottá válik különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, jellemző rá a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása. Szükséges ismeretek, képességek, attitűd. A tanuló olyan eseményeket és lehetőségeket ismer meg a munka világából, amelyek módot adnak arra, hogy jövőjének alakítását, a tanulmányi feladatok során felmerült ötleteit személyes, társas és szakmai tevékenységekben valósítsa meg. Megérti, hogyan alakulnak ki a munkaerőpiaci lehetőségek. Felismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit, tudatosulnak benne a munkavégzéssel kapcsolatos jogi és etikai alapelvek.

A fakultáció fejlesztési követelményei 9-14. évfolyamon azonosak a KNOAP által meghatározott elvárásokkal, de ezen területeken részletesebb, elmélyültebb tájékozódásra ad lehetőséget a jelentkező tanulók számára:

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

A fakultáció éves foglalkozási tervének tematikája a következő témákon alapul:

1. A gazdaság működésének alapjai

- Az állam működése – gazdasági és pénzügyi felépítése, működése.
- A családi gazdálkodás: A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben.

2. Munka, fogyasztás és gazdálkodás: Példákon keresztül ismertetjük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.

3. A pénz kialakulása, a pénzkezelés technikái, az infláció és hatása, hitelfelvétel - Ismertetjük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltatjuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttutalás stb.).

4. A vállalkozás és kockázat: bemutatjuk a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. Ismertetjük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. Példákon keresztül bemutatjuk, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

A fakultáció során változatos *módszereket* alkalmazunk a témák feldolgozására: egyéni és csoportos feladatmegoldás, a tananyag bevezetését, összefoglalását rövid videók, táblázatok alapján, fénymásolt feladatlapokat használunk problémamegoldások és feltételrendszerek ismertetésére, szerepjátékok- szituációs helyzetgyakorlatokat, társasjátékokat alkalmazunk.

I.6. Magyar nyelvi fakultáció fakultáció

A beérkező 9. évfolyamos tanulók helyesírását a tanév elején felmérjük. A helyesírási fakultáción azon diákok vesznek részt, akik ezen a teszten átlag alatt teljesítettek.

Sajnos az internet, a digitális világ nagy hatással van a fiatalok helyesírására, szóhasználatára, igényességére az írott szöveget illetően. Ezeknek a negatív hatásoknak a kompenzálására, javítására törekszünk a helyesírás fakultáció keretében.

A foglalkozás célja a tanulók helyesírási készségének javítása, a helyesírási alapelvekkel való megismerkedés, meglévő tudások bővítése, megszilárdítása.

Módszerek: Rövid tanári közlést követően csoportban, illetve párban dolgozzuk fel az elsajátítandó ismereteket. Internetes feladat megoldások, oktatóanyagok színesítik a foglalkozást. A különböző tantárgyi kapcsolódások adta lehetőségeket is megragadjuk a fakultáció során az ismeretek bővítéséhez.

Követelmény: A tanulók helyesírása javuljon, közép-és emelt szintű érettségi írásbeli részének ezen külön értékelt területén. A saját szöveg alkotása során igényesség jellemezze a tanulók munkáját.

Tematika:

A magyar helyesírás szabályai szerint:

Helyesírási alapelvek I-IV.
Szóösszetételek
Tulajdonnevek I.
Tulajdonnevek II.
Idegen szavak
Elválasztás
Az írásjelek
Rövidítések, mozaikszók, betűszók
A számok és a keltezés
Szövegírás
Gyakorlás

I.7. Német nyelvi fakultáció

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kompetencia fejlesztése figyelembe veszi a technikai követelményrendszert, ám különbözik az iskolai keretek közti nyelvvoktatástól. A tanulók az idegen nyelv oktatása révén készségeket, ismereteket és attitűdöket sajátítanak el. A négy alapkészség (beszédértési és olvasási készség ill. a beszéd- és írásbeli készség) fejlesztése a cél. Az oktatás tartalmaz kommunikációs ismereteket és szociokulturális ismereteket a célnyelvi országokról és azok kultúrájáról, illetve ezek felhasználását az idegen nyelvi kommunikáció során, továbbá tanulási stratégiák és technikák, ill. ezek ismeretét és alkalmazását.

Célunk, hogy a tanuló legyen képes nyitottan az idegen felé fordulni, tanulja meg önmagát nagyobb összefüggésben, az idegen szemével látni. Az idegen nyelv tanítását úgy kell alakítani, hogy a tanulóknak alkalma legyen megtapasztalni, miként zajlik a sikeres kommunikáció.

A módszerek tekintetében a korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. A hagyományos (frontális osztálymunka) és egyénre szabott, valamint páros munkaformák alkalmazása a tanulók beszéd- és vitakészségének javítását szolgálják. Differenciált tanulást biztosítunk és a differenciálást érdeklődés szerint valósítjuk meg a tananyag mennyiségének és nehézségi szintjének egyénre szabásával, a tananyag, a feladatok választási lehetőségének biztosításával. A foglalkozásokon törekszünk a konstruktív oktatási mód (kooperatív vita, dráma módszer, számítógépes programok, videók, hangfelvételek) alkalmazására. Gyakran alkalmazzuk a nyelvoktatásban ismert SOS-módszert (sammeln=gyűjteni, ordnen=rendezni, systematisieren=rendszerezni) a régi és új ismeretek rendszerezésekor, törvényszerűségek megállapításához.

A kezdő és középfeladók csoport tanulói a foglalkozás közben a nyelv logikáját, a logikus gondolkodást sajátítják el. A témakörök, hétköznapi szituációk egymással összefüggőek és egymást kölcsönösen erősítik, kapcsolódnak az iskolai tananyag tartalmához, szókincséhez. A modern szókincset és nyelvtani tartalmakat a tanári magyarázaton kívül munkalapok készítésével, internetes oktató anyagok segítségével dolgozzuk fel, online feladatokon keresztül mélyítjük el. Amennyiben pedagógiaiilag szükséges, a csoport egyes tanulóival egyéni foglalkozás keretében folytatjuk a felzárkóztató vagy tehetséggondozó tevékenységet.

Kezdő német fakultáció tematikája:

Lakóhely, lakás, berendezési tárgyak.
Család, családi-és rokon viszonyok, életformák.
Iskola, nyelvtanulás, nyelvtanulási szokások, hétköznapi az iskolában.
Időjárás, évszakok.
Bevásárlás, bevásárlási szokások, ruhadarabok megnevezése, divat.
Étkezési szokások, étteremben, ételek megnevezései, étlap összeállítása.
Utazás, közlekedési eszközök.
Kirándulás, nyaralás, utazás.
Szabadidő eltöltése: olvasás, mozi, színház, tévézési szokások, tévé műsorok, internet, számítógép, elektronikus levelezés.
Szolgáltatások: a postán, telefon, bankban, fodrásznál.
Munkalehetőségek, foglalkozások.
Sport, fitnesz, sportágak.
Orvosnál, betegségek, gyógyszerek, orvosi ellátás.
Magyarország földrajzi fekvése, tavak, folyók, klíma.
Német nyelvű országok.

A középfeladók-haladó német fakultáció tematikája:

Személyiségi jegyek, külső és belső tulajdonságok, tipikus női és férfi tulajdonságok
Lakóhely, lakás, berendezési tárgyak, albérlet, háztartás.
Család, családi- és rokon viszonyok, életformák, egyedülállóként élni, párválasztás, szerelem és házasság, családi ünnepek.
Iskola, nyelvtanulás, nyelvtanulási szokások, hétköznapi az iskolában, magánórák, kurzusok, tanulási szokások, a német és a magyar iskolarendszer összehasonlítása.

Időjárás, évszakok, frontérzékenység, klímaváltozás, időjárás-jelentés, természeti katasztrófák. Bevásárlás, bevásárlóközpontok, bevásárlási szokások, ruhadarabok megnevezése, divat.

Étkezési szokások, a magyar és a német konyha, étteremben, ételek megnevezései, étlap összeállítása.

Utazás, közlekedési eszközök, városi és vidéki közlekedés összehasonlítása.

Kirándulás, nyaralás, utazás, szálloda, strandon, tengerparton, utazási irodák, internetes jegy- ill. szállásfoglalás.

Szabadidő eltöltése, olvasás, könyvtár-látogatási szokások, zenei stílusok, mozi, színház, tévézési szokások, tévéműsorok, internet, számítógép, elektronikus levelezés.

Szolgáltatások, a postán, telefon, bankban, fodrásznál, kozmetikában, tisztítóban, autójavítás, szerelőműhelyben.

Munkalehetőségek, foglalkozások, munkanélküliség, karrier vagy család?

Sport, fitnesz, sportágak, olimpiai játékok, extrém sportok, dopping.

Orvosnál, betegségek, gyógyszerek, orvosi ellátás, kórházban, fogorvosnál, egészséges életforma, természetgyógyászat.

Környezetvédelem, üvegházhatás, szmog, őserdők fontossága.

Magyarország földrajzi fekvése, tavak, folyók, klíma, növény- és állatvilág, politika, népesség, nemzeti ünnepek.

Német nyelvű országok.

Német irodalom, művészet és zene.

I.8. Országismeret fakultáció

Célok, feladatok:

Az országismeret fakultáció elsődleges célja a lakóhely, az ország természeti és társadalmi, valamint kulturális értékeinek bemutatása, ismertetése. Másodlagos célként az általános műveltség kiszélesítését, továbbá egy-egy érettségi témakörhöz kapcsolódó ismeretanyag átadását valósítjuk meg. A vizsgált témákat elsősorban a történelem, a földrajz és a hon- és népismeret (néprajz) tudományterületek oldaláról közelítjük meg, így könnyen lehet kapcsolni az iskolában elhangzott tananyaghoz, amivel eredményesebben teljesíthetnek a tanulók a különféle számonkérések alkalmával.

Módszerek:

A foglalkozás során kiemelt szerephez jutnak az infokommunikációs eszközök, programok használata (interaktív térképek, stb.), amelyekkel a diákok digitális kompetenciáit is eredményesen fejleszteni. A „hagyományos” oktatási eszközök is felhasználásra kerülnek, mint például a falitérkép és a különféle szemléltető eszközök.

Alkalmazott pedagógiai módszerek: tanári előadás, magyarázat, elbeszélés, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, házi feladat, házi feladat ellenőrzése, rendszerezés, feladatlap kitöltése, tanulói kiselőadás, projekt módszer, játék.

Követelmények:

Az országismeret foglalkozás követelményrendszerében a legfontosabb a tanulók rendszeres jelenléte és aktivitása a foglalkozások során. Mindezek mellett egyik követelményként szerepel, hogy a tanulók az elméleti tananyag elsajátítása mellett a szóbeli kifejező képességüket, valamint az önálló kutatómunkához szükséges kompetenciáikat ki tudják bontakoztatni, ezért kiselőadások elkészítését és bemutatását is el kell végezniük a

diákoknak. Ez a teljesítmény beszámításra kerül a kollégiumi komplex értékelőrendszer fakultációra adható pontszámaiban, természetesen arányosan.

Tematika:

Lakóhelyem és nevezetességei.
 A szülőföld.
 Rokonok, műrokonok, szomszédok.
 Őseink élete a 19–20. szd. fordulóján.
 A gazdálkodó ember régen és ma.
 Parasztok, iparosok hétköznapijai.
 Hagyományos paraszti ételek és étkezési szokások.
 Jeles napok – a karácsonyi ünnepkör.
 Karácsonytól vízkeresztig. Névnapi és újévi köszöntők.
 Farsangi ünnep és a farsangi szokások.
 Nagyböjti szokások és a húsvét.
 Pünkösdi szokások.
 Nyári ünnepek, társas munkák.
 A világörökség és az Europa Nostra-díj. Az Európa Diploma.
 Természetvédelem.
 Hungarikumok.
 Magyarország művelődéstörténeti emlékei.
 Budapest.
 Projektmunka.
 Az Alföld bemutatása.
 A Kisalföld bemutatása.
 A Dunántúli-dombság és az Alpokalja bemutatása.
 A Dunántúli-középhegység bemutatása.
 Az Északi-középhegység bemutatása.
 Az Országos Kékkör.
 A határon túli magyarság.

I.9. Matematika fakultáció

Matematika tehetséggondozás és felzárkóztatás

A matematika: kulturális örökség; gondolkodásmód; alkotó tevékenység; a gondolkodás örömeinek forrása; a mintákban, struktúrákban tapasztalható rend és esztétikum megjelenítője; önálló tudomány; más tudományok segítője; a mindennapi élet része és a szakmák eszköze.

Célok, feladatok:

- A matematika oktatás során szeretném sokoldalúan fejleszteni a tanulók modellalkotó tevékenységét. Egyaránt lényeges a reprodukív és a problémamegoldó, valamint az alkotó gondolkodásmód megismerése, elsajátítása, miközben nem szorulhat háttérbe az alapvető tevékenységek (pl. mérés, alapszerkesztések), műveletek (pl. aritmetikai, algebrai műveletek, transzformációk) automatizált végzése sem.
- A tanulási folyamat során fokozatosan megismertetem a tanulókkal a matematika belső struktúráját (fogalmak, axiómák, tételek, bizonyítások elsajátítása). Az új fogalmak alkotása, az összefüggések felfedezése és az ismeretek feladatokban való alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a kreativitást, az önálló gondolatok megfogalmazását, a felmerült problémák megfelelő önbizalommal történő megközelítését, megoldását.

- A matematikai értékek megismerésével és a matematikai tudás birtokában a tanulók tudják hatékonyan használni a megszerzett kompetenciákat az élet különböző területein. A matematika a maga hagyományos és modern eszközeivel segítséget ad a természettudományok, az informatika, a technikai, a humán műveltségterületek, illetve a választott szakma ismeretanyagának tanulmányozásához, a mindennapi problémák értelmezéséhez, leírásához és kezeléséhez
- A feladatmegoldáson keresztül a tanuló képessé válhat a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára. Kialakul bennük az önellenőrzés igénye, a sajátunkétól eltérő szemlélet tisztelete. Mindezek érdekében is a tanítás folyamában törekszem a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére. A matematika lehetőségeihez igazodva támogatni tudja az elektronikus eszközök (zsebszámológép, számítógép, grafikus kalkulátor), Internet, oktatóprogramok stb. célszerű felhasználását, ezzel hozzájárul a digitális kompetencia fejlődéséhez.
- A tananyag egyes részleteinek csoportmunkában való feldolgozása, a feladatmegoldások megbeszélése az együttműködési képesség, a kommunikációs képesség fejlesztésének, a reális önértékelés kialakulásának fontos területei. Ugyancsak nagy gondot fordítok a kommunikáció fejlesztésére (szövegértésre, mások szóban és írásban közölt gondolatainak meghallgatására, megértésére, saját gondolatok közlésére), az érveken alapuló vitakészség fejlesztésére.
- Változatos példákkal, feladatokkal mutatok rá arra, hogy milyen előnyöket jelenthet a mindennapi életben, ha valaki jártas a problémamegoldásban.
- A matematikatanításnak kiemelt szerepe van a pénzügyi-gazdasági kompetenciák kialakításában. Fokozatosan vezetem be a matematikafeladatainkban a pénzügyi fogalmakat: bevétel, kiadás, haszon, kölcsön, kamat, értékcsökkenés, -növekedés, törlesztés, futamidő stb. Ezek a feladatok erősítik a tanulóknál azt a tudatot, hogy matematikából valóban hasznos ismereteket tanulnak, ill. hogy a matematika alkalmazása a mindennapi élet szerves része.

Témakörök:

Gondolkodási és megismerési módszerek
 Számтан, algebra
 Geometria (ponthalmazok, háromszögek, sokszögek)
 Halmazok és függvények
 Számтан, algebra (egyenletek, egyenlőtlenségek)
 Geometria (geometriai transzformációk)

I.10. Etikett fakultáció

Célok, feladatok:

A tanulókkal az etikett megismertetése, amely röviden összefoglalva, a társadalmi viselkedési szabályok egy bizonyos korra és nemzeti kultúrára jellemző összessége, régebben az előkelő társadalmi érintkezés formáinak merev rendszere, történelmileg az egyes királyi udvarok viselkedési szabályainak összessége. A diplomáciai protokoll az illetéki szabályokon túlmenően a diplomáciai érintkezés részletesen szabályozott területe.

Illem, etikett, protokoll

A *viselkedés* eszköz a normális emberi kapcsolatok kialakításában mind a magán-, mind a hivatali életben, amelyet két csoport határoz meg:

passzívák: mindazok, amelyekre a szülők, a környezet és a társadalom tanít meg: a jellem, a lelkiismeret, a jó modor, a helyes viselkedés, a szerénység, a pontosság, az önuralom (Seneca szerint ez a legfőbb uralom);

aktívák: a köszönés, a kézfogás, a megszólítás, a tegezés-magázás, a társalgás, a beszédmód; ezeket az egyén alakítja ki.

Illem

Az illem, vagy viselkedéskultúra célja az emberek közötti kapcsolatok, a társadalmi élet szabályozása. Sűrűn változik, mert minden kornak, generációnak, vallásnak, népcsoportnak,^[1] sőt családnak is megvannak az illemszabályai. *Az illem maga a jó modor, a kulturált viselkedés, amely eszköz, és bizonyos helyzetekben védelem.*

Etikett

A címkét jelentő francia *étiquette* szó eredetileg olyan feljegyzést jelentett, amiben a neveket, rangokat, a különböző szertartások lebonyolítását rögzítették. Az udvari szertartás- és illemszabályok összességét jelentette. Fénykorát XIV. Lajos versailles-i udvarában élte. Ma már helyette inkább viselkedéskultúráról beszélünk.

Protokoll

Az illemből és az etikettből származtatható. Görög eredetű, a Bizánci Birodalomig vezethető vissza.^[3] Két szó összetételéből származik: az *első* jelentésű *protosz* és az *enyv* jelentésű *kolla* szavakból, eredeti jelentése, *a könyv elejére ragasztva*, megfelel a kartotérendszer elődjének, az előzéklapnak. A protokollnak ma már tágabb értelme van: *viselkedéskultúra + szertartásrend + rendezvényszervezés*. A diplomácia elengedhetetlen eszköze, segítségével anélkül fogalmazhatóak meg a gondolatok, hogy bárki megbántódna

Elsajátítandó témakörök:

1. Viselkedéstechnika

A viselkedés maga a jó modor, a magatartás, az önfegyelem; sőt a protokoll idesorolja a jellemet, a megjelenést, az öltözködést, a fellépést, az illedelmességet, az udvariasságot, az előzékenységet, a figyelmességet, a tapintatot, a pontosságot, a szerénységet és a türelmet.

1.) jellem: a jóra-rosszra való hajlandóság egyrészt születési, neveltetési kérdés, másrészt belső hajtóerő. A protokoll szerint az akarattól függ, hogy mikor melyik kerekedik felül.

2.) lelkiismeret: erkölcsi tudat, ami alapján az ember meg tudja ítélni a saját tetteit, érzéseit, erkölcsösségét, de még a gondolatait is.

3.) a magatartás, viselkedés: jellemzi az egyént mind a magán-, mind a hivatali életben. A kialakításához több tényező is hozzájárul: erkölcsi tudat, kultúra és kulturáltság, pszichikai beállítottság, családi, társadalmi, iskolai és munkahelyi szokások, követelmények. Az ember a környezetének a viselkedésén keresztül adja át a magatartását: tiszteletadás, határozottság, mértékadás, tapasztalat.

4.) a megjelenés tükrözi az embernek az önmagával és másokkal szemben állított erkölcsét, igényességét és viszonyát. Kiterjed a haj-, bőr- és körömápolásra, a tiszta, vasalt ruházatra, a frizúrára, a parfüm- és sminkhasználatra.

2. Modor

Tiszteljük meg az embereket pontosságunkkal és inkább hamarabb induljunk el. Egy pontos időpontra egyeztetett találkozóra illik időben elkészülni és pontosan érkezni. A mobilon való egyeztetés csak egy utolsó lehetőség legyen, (rajtunk kívülálló okok esetén), ne egy előre belekalkulált opció.

3.Öltözködés

Az öltözködési szabályok ugyanolyan sztenderdek mellett működnek tovább, mint a múltban. Az üzleti viselet és az alkalmi megjelenés előírásai egy két apróságot eltekintve nem változtak.

4. Kommunikáció

Az etikett és az illem szabályai közül sok kikopó félben van, hiszen már nincs akkora jelentősége. Azonban újabb és újabb formái jelennek meg a társas érintkezésnek, melyekhez bizony először szokások, majd konkrét szabályok kapcsolódnak. Internetes és mobiltelefonos etikett. A mobilhívásokkal kapcsolatos szokásokat és etikett szabályokat is meg kell tanulnunk. Ugyanúgy, mint a hagyományos telefonálásnál, itt is élnie kellene az etikett előírásainak szabályoknak. Mégis hajlamosak vagyunk lazábban kezelni ezeket.

5.Étterem

Az étteremben illik **vendégként** viselkedni, belépéstől kezdve a távozásig. Hogyan használjuk az aztalán lévő dolgokat. Nem illik a kést szájba venni, lenyalni, pláne nem illik a fogak közül az ételmaradékot (bármivel!) kipiszkálni.

6.Biológiai megnyilvánulások

Mindannyiunknak vannak, de mások előtt ezeket hogyan kezeljük.

7.Idegen kultúrák és szokások

A társasági érintkezés egyik legnehezebb területe, amikor idegen országból jött személy van a csoportban. A mai kor egyik velejárója, hogy szinte bármikor kerülhetünk olyan társaságba, ahol egy vagy több, más nemzetből való személy van. Sőt, kerülhetünk olyan helyzetbe is, ahol mi vagyunk a „különleges” személy és mindenki más egy másik országból való.

7.8.2 II. számú melléklet

Szabadidős foglalkozások

II.1. Mandalafestés szabadidős foglalkozás

Általános célrendszer:

A mandalafestés, mint művészeti tevékenység elsődleges célja az alkotó fantázia, a kreatív képességek fejlesztése, kibontakoztatása. A festés, alkotás, mint manuális tevékenység elősegítheti a kéz apró izmainak, a kéz finommotorikus fejlődését, a manipulációs tevékenység finomodását. A tanulók esősorban a pszichés- szellemi felüdülés, regeneráció élményét élék meg a foglalkozásokon, ezáltal a testi-lelki harmóniához is közelebb kerülnek.

Megismerkednek a mandalák világával, a színek személyiségfejlesztő hatásaival, saját személyiségükre gyakorolt hatásaival, így hatékonyabb önismeretre tehetnek szert.

A mandalafestésben, azáltal, hogy elmélyült tevékenységet végeznek, megélhetik a flow-élményt, amely a pszichés egészségükhöz jelentősen hozzájárul. A mandalafestés elsősorban egyéni tevékenység, de a társak és a pedagógus megfelelő reflektív attitűdje, a tanuló művészeti élményei sikerélményhez juttatják a tanulót. Fejlődik a tanuló szépérzéke, szépség iránti fogékonysága, ezáltal a foglalkozás Maslow-piramis magasabbrendű szükségletei felé irányítja a tanulót. Ezen kívül a festéssel tanuló a személyiség elhárító mechanizmusai közül a konstruktív mechanizmusokat, mint elaboráció alkalmazza, tehát frusztráció esetén a feszültsége művészeti tevékenységbe tolódik át. Ez jelentős lépést jelenthet a tanulói személyiség érésében, az egészséges tanulói személyiség kialakulásában.

A mandalafestés foglalkozás fejlesztési céljai:

- Kreativitás, manuális készségek fejlesztése
- Művészetek iránti fogékonyság, szépérzék fejlesztése
- Testi-lelki harmónia kialakulásának elősegítése
- Vizuális kifejezőképesség, önkifejezés fejlesztése
- A festés, mint frusztrációs toleranciafejlesztő eszköz alkalmazása
- Flow-élmény megélése a festés során

Módszertani jellemzők:

A mandalafestés elsősorban egyéni munkán alapul, ezáltal individualizált módszerre van szükség. Fontos a pedagógus facilitátor szerepe, de a pedagógus közvetett szerepe szükséges ahhoz, hogy a tanulók tevékenységük közben képesek legyenek elmélyült festésre, a flow megélésére. A pedagógus szabadságot biztosít a színek, formák megválasztásához, attitűdjével biztosítja a mindennapi stresszhelyzetek, frusztrációk művészeti tevékenységek általi levezetését.

Tematika:

- Ismerkedés a mandalák, színek-formák világával
- Ismerkedés a tanulói személyiség jellemzőivel, a művészeti tevékenység személyiségfejlesztő hatásaival, a festés, mint elaboráció lehetőségeivel
- Kerek mandala festése
- Kerek mandala festése
- Négyszögletű mandala festése
- Állatok megjelenése a mandalákban
- Virágok-növények megjelenése a mandalákban

- Ünnepek megjelenítése a mandalákban
- Mandalakiállítás szervezésefoglalkozás
- Szabadkézi mandalakészítés: élet virága
- Festés vászonra
- Szabadrajz
- Festés a természetben
- Mandalakészítés kézműves technikával: vágott papír segítségével
- Mandalakészítés papírgömbökkel
- Szabadfestés

II.2. Kreatív kör

A foglalkozás bemutatása:

Szabadidős tevékenység, heti egy órában, ahol az alkotni vágyó diákok új megnyilvánulási lehetőséget kapnak, többféle technikát kipróbálhatnak és ezzel környezetüket is esztétikusabbá varázsolhatják. Nagyon jó és kikapcsoló tud lenni egy-egy kreatív hobbival eltöltött óra. Egészen fel lehet benne frissülni szellemileg, főleg akkor, ha egyébként fárasztó munkát végzünk, tanulunk. Ilyenkor szabadjára engedhetjük a fantáziánkat, és abból, ami előttünk van, létrehozhatunk valami teljesen mást.

Szakmai célkitűzések:

"A kreativitás az a képesség, hogy a gondolkodás eddigi keretein túlmenően gondolkozzunk, és felfedezzünk szokatlan, sőt néha zseniális megoldásokat." mondta Kurt Tepperwein német író.

Maga a kreativitás szó alkotókészséget jelent, az arra való hajlam, hogy valami újat hozzunk létre, valamilyen szokatlan megoldást alkalmazzunk. A kreativitás megnyilvánulhat bármilyen területen, az irodalomtól a zenén és az iparon át a képzőművészetig. A lényeg, hogy valami olyat alkoss, ami korábban még nem létezett, vagy éppen úgy alkalmazz meglévő dolgokat, hogy azok együtt valami újat adjanak ki.

Tematika:

- 1.Grafikai alapismeretek
- 2.Festési technikák
- 3.Vegyes technikák
- 4.Kreatív technikák
- 5.Új technikák felfedezése

II.3. Gasztró-koli, főzőiskola

A foglalkozás bemutatása:

Az elnevezés is azt tükrözi, hogy kicsit a gasztronómia világába kalauzoljuk el a diákokat. Mit is jelent ez valójában? Megismertetjük őket a kultúra és az étel közötti összefüggés tudományára, művészetére, ami a terítéstől, a tálaláson, felszolgáláson keresztül az étkezés kultúrájával és minden, ami az étkezéshez kapcsolható azzal foglalkozunk. Ehhez a kollégiumi teakonyha ad otthont, ahol ez a jó hangulatú szabadidős tevékenység megvalósulhat, amely kéthetente 1,5 órás elfoglaltságot jelent a jelentkezőknek.

Itt megismerkedhetnek különböző egészséges főzéstechnikai eljárásokkal, fortélyokkal, konyhai alapanyagokkal.

A közös sütés-főzés után, jóízűen elfogyasztják a tanulók az elkészült ételeket, levonva a tanulságokat.

Szakmai célkitűzések:

Az ételkészítés művészetének megismerése, amely ügyel az ízek sajátos harmóniájára, és egy ország, tájegység jellegzetes ételeit, ételkészítési módjait foglalja magában.

A magyar gasztronómiai hagyományok megismertetése, ápolása új köntösbe csomagolása, kreatív megoldásokkal. Az európai konyha jellegzetes vonásainak megismerése.

A korszerű és egészséges konyhaművészet ismerete, ötvözete vagyis "Mindannak intelligens ismerete, ami összefügg a táplálkozással."Brillat-Savarin szavait idézve.

Tematika:

1. Gasztronómiai alapismeretek
2. Alapanyagok, főzési alapok
3. Hazai ízek megismerése
4. Európai konyha
5. Modern, egészséges ételek

II.4. SPORT (asztalitenisz, futás, tollaslabda)

Általános szakmai célrendszer:

A foglalkozások során a tanulók gyakorolják, elmélyítik, megszilárdítják az asztalitenisz, tollaslabda és a futás elméleti ismereteit, egyéni képességeik, készségeik szerint fejlődnek, felismerhetővé és fejleszthetővé válik ezirányú tehetségük. E szabadidős tevékenységek során a tanulók olyan új szociális kompetenciákkal is gazdagodnak, amelyek a társas sporttevékenykhöz elengedhetetlenül szükségesek, mint kooperáció, kommunikáció, kudarc- és stressztűrés, frusztrációs tolerancia, odafigyelés másokra.

Mint rekreációs tevékenységek segítik a tanulók fizikai-mentális regenerálódását és segítik a felüdülést a mindennapi szellemi tevékenységek fáradalmaitól.

A sport örömforrás, kiteljesíti és sikerélményhez juttatja a személyiséget, megtanítja az egészséges versenyhelyzet viselkedés- és magatartásmintáit, ezáltal elősegíti az erkölcsi-akarat tulajdonságok fejlődését is, mint például becsület, türelem, önkontroll, önfegyelem.

Amellett, hogy foglalkozás szilárd alapot biztosít a sport-és szabadidős tevékenységek technikájának elsajátításához, közösségformáló, csoportkohézió-erősítő szerepük is van, közösségi élményhez juttatják a tanulókat. A közös játék, együttmozgás örömeinek megélése, átélése fontos cél.

Az időjárásnak megfelelően szabad téren és tantermi formában is szervezhető, elősegíti az egészséges életmód kialakulását, az életkorból adódó mozgásigény kielégítését, a mozgáskultúra fejlesztését.

Fejlesztési célok:

- Az asztalitenisz, tollaslabda, futás szabályainak megismertetése, azokhoz való alkalmazkodási képesség kialakulása.
- Az asztalitenisz és tollasütő, mint sporteszköz használatának megtanulása, gyakorlása
- A szabadság, örömek megélése a játékban.
- Az egészséges életmód, rekreáció magatartásformáinak, a hatékony szabadidőeltöltés formáinak elsajátítása.
- Az erkölcsi-akaratú tulajdonságok, viselkedés fejlődése.

Módszertani jellemzők:

A legfontosabb az adott sportághoz kapcsolódó gyakorlati készségek elsajátítása, ezáltal a legfontosabb módszerei a gyakoroltatás, bátorítás, elismerés. A pedagógus nyomon követi az egyéni képességek fejlődési szintjét, ütemét, egyéni törődést, bánásmódot alkalmaz és támaszkodik a társas tanulás elemeire, a társak példaadó, mintanyújtó szerepére. Mivel a foglalkozás a regeneráció és rekreáció színtere, ezáltal fontos, hogy nagyarányú szabadság és élmény kapcsolódjon a foglalkozáshoz.

Tematika:

Ismerkedés az asztalitenisz szabályrendszerével
 Ismerkedés a tanulói személyiség jellemzőivel, a sporttevékenység személyiségfejlesztő hatásaival, a sport, mint elaboráció, frusztrációlevezetés lehetőségeivel
 Az asztaliteniszhez szükséges személyes- és társas kompetenciák fejlesztése
 Versenyhelyzet, a verseny-versengés hatása a személyiségre
 Csoportos játék
 Játékvezetés gyakorlása
 Játék változó helyszíneken
 Tollaslabda szabályai
 Az tollaslabdához szükséges személyes- és társas kompetenciák fejlesztése
 Szabad játék
 Játék változó helyszíneken
 Meccs lebonyolítása
 Páros játék
 Futás elmélete, feltételei, technikája
 Rövidtávfutás
 Hosszútávfutás
 Verseny lebonyolítása
 Futás változó helyszíneken: beltéren
 Futás változó helyszíneken: rakontánpályán
 Futás erdőben
 Relaxációs technikák

II.5. Labdarúgás szabadidős sportfoglalkozás

Célok, feladatok:

- A kollégiumi labdarúgás szabadidős sportfoglalkozás legfontosabb célja az egészségmegőrzés a fizikai állóképesség javítása, stressz oldás, személyiségfejlesztés.
- A kollégiumi labdarúgás szabadidős sportfoglalkozás beindítása, azért fontos mert:
- A kollégiumba érkező tanulók, fizikai teljesítőképessége nagyon eltérő, a többség esetében nem kielégítő. Emiatt és az új környezet és a tanulási kihívások miatt rendkívül fontossá vált a szabadidő aktív, fizikai állóképességet javító, sportolási lehetőségek biztosítása által való kihasználása.
 - Szükség van olyan regenerálódási lehetőségekre, amely az iskolai 7-8 órás és a kollégiumi szilencium napi három órás szellemi leterhelése mellett, lehetőséget biztosít a stressz oldására az aktív feltöltődésre.
 - A figyelem és koncentráció erősítésére nagy szükség van az adott generáció számára, a tanulási és magatartási problémák egy része erre vezethető vissza.
 - Az akaraterő fejlesztése a versenyhelyzet gyakorlása, a labdarúgás szabadidős foglalkozásba bekapcsolódó diákoknál intenzív és hatékony módon valósul meg, jelentősen hozzájárul, a pozitív személyiségfejlődéshez. A tanulók megtanulják a csapatban való együttműködést, a szabályrendszerek követését és pontos betartását.

Foglalkozástervezet:

- Páros és csoportos labdás koordinációfejlesztő játékos gyakorlatok és játékok helyben és haladással, kézzel:
 - Páros és csoportos rúgások, labdaátvételek, passzgyakorlatok
- Taktikai ismeretek: Egyéni labdás taktikai elemek:
- 1:1 elleni játékok; 2:1 elleni játékok; 2:2 elleni játékok; 3:1 elleni játékok; 3:2 elleni játékok; 3:3 elleni játékok;
 - Az 5:5 elleni mérkőzésjátékok játékhelyezeteinek megoldásai:
 - támadásban a labda megszerzésére, megkapására, átvételére, megtartására, birtoklására, továbbítására irányuló tevékenység;
 - védekezésben nyomásgyakorlás a labdás ellenfélre vagy helyezkedés a labda és a saját kapu, célfelület közé;
 - labdavesztés esetén a labda azonnali visszaszerzésére irányuló törekvés és az ellenfél megakadályozása a gólszerzésben.

II.6. Filmklub

A magyar nyelvű filmklub céljai között első helyen a kapcsolódás, a filmélmény átélésének biztosítása szerepel, mely számos nevelési és gyakran - tartalmát tekintve – oktatási tartalommal is telítődik tanulóink számára a műfaji sajátosságok széles skálájára törekvés közben.

A filmet néző diák beleéli magát a szereplők helyzetébe, ezzel fejlődnek empátiás készségei. Szinte észrevétlenül sikerül számos nevelési területen hatással lenni a tanuló önismeretének elősegítésére, konfliktuskezelő stratégiák megismertetésére és alkalmazási lehetőségeire, a másokkal szembeni felelősségvállalás szándékának erősítésére, de a családi életre nevelés és környezettudatosság fejlesztése terén is hathatunk a filmek révén diákjaink érzelmi világára.

A játékfilmek, történelmi filmek világában a jó és a rossz harca, a jó diadalmaskodása az értékekért való küzdelemre nevel. A sci-fi az élményt nyújtó látványelemek mellett a jövőkép kialakításában játszik szerepet: a fantázia fejlesztése mellett segít a mesterséges

intelligenciával kapcsolatos attitűdök formálásában és arra ösztönöz, hogy őrizzük meg emberiségünket, belső és külső értékeinket.

Tudatosan törekszünk az olyan filmek vetítésére, melyek a fiatalok világába segítenek betekinteni, az ő nézőpontjukból mesélnek, a bennük felvetődő kérdésekre adnak válasz megoldásokat. Népszerűsítünk olyan filmeket is, melyek tabu témákat dolgoznak fel és kifejezetten serdülőknek valók.

Filmjeinkben a törekszünk az ismeretek bővítésére (történelmi, környezetvédelmi filmek), másrészt számos nevelési területhez kapcsolódó problémamegoldást, konfliktuskezelést elősegítő szituációk megjelenítését (családi játékfilmek, drámák) közvetítjük. Célunk a diákok elgondolkodtatása, hogy felelősségvállalásuk egymásért, családjukért, kisebb és nagyobb közösségükért, a hazáért is erősödjön, tudatossá váljon.

Hangsúlyt fektetünk a múlt és jelen magyar és külföldi klasszikussá vált filmjeinek, valamint számos magyar és külföldi színész a filmművészetben elismert alakításának megismertetésére.

Újkerti Közösségi Ház kulturális programjai keretében bemutatott filmekre is szervezzük diákjainkat, hiszen ott még látványosabb megjelenítéssel és kitűnő hangtechnikával tárhatjuk a filmeket diákjaink elé.

II.7. KRESZ–közlekedésbiztonság

Célok, feladatok:

A KRESZ–közlekedésbiztonság foglalkozás célja egy stabil, a mindennapi életben is jól alkalmazható tudásszint elérése. Kiemelendő, hogy egy olyan közlekedési attitűdöt szeretnénk kialakítani a diákokban, ami hozzájárul a defenzív közlekedéshez, ezzel is javítva a hazai közlekedési kultúrát, illetve a baleseti statisztikákat. Természetesen ezen fő célok mellett a hatósági, elsősorban „B” kategóriás KRESZ vizsgára való felkészítés is jelentős szerephez jut, ami a jogosítványszerzés egyik alappillére.

Módszerek:

Alkalmazkodva napjaink digitalizált világához egyre nagyobb mértékben törekszünk az infokommunikációs eszközök használatára a foglalkozás során, azonban a klasszikus oktatási formák is elengedhetetlenek. Külön kiemelt szerephez jut az élmény alapú tanulás, saját tervezésű és kivitelezésű játékpedagógiai módszerekkel.

Alkalmazott pedagógiai módszerek: tanári előadás, magyarázat, elbeszélés, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, házi feladat, házi feladat ellenőrzése, rendszerezés, feladatlap kitöltése, tanulói kiselőadás, projektmódszer, játék.

Követelmények:

A KRESZ–közlekedésbiztonság foglalkozás követelményrendszerében a legfontosabb a tanulók rendszeres jelenléte és aktivitása a foglalkozások során. Mindezek mellett egyik követelményként szerepel, hogy a foglalkozás vezetője tapasztalja, hogy a diák önálló és helyes feladatmegoldást képes végrehajtani különféle szituációkban (rendőri karjelzések, terepasztalon szituált forgalmi helyzetek), valamint online és papírformátumú KRESZ teszteken.

Tematika:

Alapismeretek:

Úttal kapcsolatos fogalmak.

- Közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak.
- Közúti forgalommal kapcsolatos fogalmak.
- A közúti közlekedésben résztvevők kötelezettségei.
- A járművezetés személyi feltételei.
- A vezetői engedély.
- A járművek közlekedésben való részvételének feltételei.
- A közlekedésben való részvétel feltételei.

Közúti jelzések:

- Közúti jelzőtáblák.
- Útburkolati jelek.
- Egyéb közúti jelzések.
- Fényjelző készülékek.
- A rendőr jelzései.
- A jelzőőr jelzései.
- A közúti forgalom ellenőrzése.

Közlekedés:

- Elindulás.
- Haladás az úton.
- Sebesség.
- Követési távolság.
- Irányváltoztatás, irányjelzés, hangjelzés.
- Előzés.
- Kikerülés.
- Kitérés – útszűkület.
- Párhuzamos közlekedés.
- Közlekedés autópályán, autópályán.

Elsőbbség:

- Bekanyarodás útkereszteződés előtt.
- Bekanyarodás.
- Elsőbbség az útkereszteződésben.

Egyéb közlekedési szabályok:

- Megfordulás, hátramenet.
- Vasúti átjáró.
- Közlekedés lakó-pihenő övezetben.
- Megállás, várakozás.
- A gyalogosokra és a járművek utasaira vonatkozó szabályok.
- Magatartás a gyalogosokkal szemben.
- Megkülönböztető jelzést használó járművek.
- Figyelmeztető jelzést használó járművek.
- A járművek terhelése.
- A járművek kivilágítása.
- Rendkívüli események.

Közúti balesetek elemzése, vizsgálata példák által, lehetséges megoldások keresése ezen események elkerülésére.

II.8. Fotó- és média

A foglalkozás elsődleges célja a kollégiumi rendezvények (például előadások, diáksport-hét elsősavató, karácsonyi hét rendezvényei, Gasztro-kaland vetélkedő, Valentin nap, farsang, fenntarthatósági és egészségnevelési-hét rendezvényei, DÖK-nap főzőversennyel, ballagás és

más aktivitások) dokumentálása fotó- illetve videó felvételek útján, és azok továbbítása az iskolai honlap szerkesztője felé.

A foglalkozások módszertanilag a tanév során csoportos és kis csoportos, valamint egyéni foglalkozások keretében valósul meg, jórészt a rendezvények idejére és értékelési időszakokra szervezett tömbösített órák formájában.

A tanév során a fakultációra jelentkező tanulóktól elvárjuk, hogy lakóhelyük és Debrecen természeti és épített értékeire figyelemmel legyenek. Fotó- illetve videó készítése útján ismertessék diáktársaikkal megfigyeléseiket, hívják fel diáktársaik figyelmét környezetük értékeire a tanév során készített fotók, rövid videók útján tanév végi kiállítás és a kollégiumi tanulók és pedagógusok értékelő szavazása útján. A leghatékosabb fotósok nyilvános pályázatokon is részt vehetnek.

Szakköröseink lehetőség szerint városi fotókiállítás, fotóművész előadásának látogatásával bővítik ismereteiket a tanév során.

A fakultáció során *kulcskompetenciákat* fejlesztünk:

A tanulás kompetenciáit a fotózás technikáinak, a videókészítés és feldolgozás munkálatainak megismerésével bővítik. A foglalkozások és fotók bemutatása során az anyanyelvi kompetenciákat fejlesztjük. A készült anyag feldolgozása a digitális kompetenciák fejlesztéséhez járul hozzá. A feladatok vállalása, a rendezvényeken kis csoportos együttműködés a személyes és társas kapcsolati kompetenciákat erősíti. A rendezvények eseményeit, a lakóhely és Debrecen természeti és épített környezetének értékeit kreatív alkotással, a kulturális tudatosság kompetenciájának fejlesztésével rögzítik

II.9. Sakk szabadidős foglalkozás

Célok, feladatok:

A kollégiumi sakk beindításának legfontosabb célja, a gondolkodási képességek javítása. A sakk fakultáció beindítása, azért lehet fontos mert:

- A kollégiumba kis városokból, kis településekről érkező tanulók, nagy képességbeli különbségekkel rendelkeznek, amelyek leküzdésben előző tapasztalataim szerint segít a sakk általi gondolkodásfejlesztés.
- Szükség van olyan képességfejlesztő tevékenységekre, amelyek a hagyományos tantárgyi struktúrától eltérnek, játékos formában fejlesztik a logikai képességeket.
- A figyelem és koncentráció erősítésére nagy szükség van az adott generáció számára, a tanulási és magatartási problémák egy része erre vezethető vissza.
- A részképességzavarok, magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő fiatalok problémát okozhatnak, a sok éves tapasztalat szerint a sakk hatására csökken az agresszió, a magatartási problémák csökkennek.
- Az akaraterő fejlesztése a versenyhelyzet gyakorlása fontos követelmény, a sakk fakultációt végzetek, megtanulják a csapatban való együttműködést, a szabályrendszerek követését és pontos betartását.

Sakk szakkör tematikája

-Bemeneti mérések elvégzése: Az érdeklődő diákokat egy sakkszimultán keretében, tesztelem.

-Internetes Sakk Suli kezdő fejezeteinek megoldása: A diákokkal történő áttanulmányozás után, egyénenként gyakorolják be az internetes felületen.

-Chessmaster sakkprogram használata: A sakkjátékerő mérése, nemcsak az egymás elleni játékon keresztül történik, hanem a Chessmaster programon keresztül is. Ugyanis ez a program amellett, hogy szintenként nagyon sok játékost ajánl ellenfélül, a sakktudást, úgynevezett Élő pontokon keresztül méri.

-Természetesen az egymás elleni játék is fontos hogy ne csak digitális felületen, hanem térben is berögzüljenek az ismeretek. Sok-sok gyakorló mérkőzést játszanak egymás ellen a diákok.

-Versenyeken való indulás, iskolai, városi: Fontos élő versenyeken is indulni, a tapasztalok a sikerek és kudarcok a fejlődés motorjai. A középiskolai kollégiumok közötti bajnokság, és az iskolák számára kiírt sakk diákolimpiai bajnokságok nagyszerű terepei a fejlődés nyomon követésének, az esetleges hibák kiszűrésének és kijavításának.

7.8.3 III. számú melléklet

A szobaértékelés szempontrendszere

A dokumentum a DSZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium tanulói hálózatainak rendjét és tisztaságának értékelését szabályozza. Tartalmazza a szemle időpontját, értékelés módját, szempontjait, jutalmazás és elmarasztalás szabályait. Célja a Pedagógiai Programban megfogalmazott környezeti kultúra iránti igényesség kialakítása a tanulóknál, a környezettudatos magatartásra nevelés eléréséhez a meglévő értékelési rendszer egységesebbé tétele és hogy az értékeléshez áttekinthető, világos, egységes szempont rendszer adjon minden értékelést végző pedagógus számára. A beköltözés napján a csoportvezető pedagógusok ismertetik a tanulókkal a házirend szobarendre vonatkozó részeit, illetve az értékelési szempontrendszert. A diákok minden reggel 8.30-ig kell rendet rakni a szobájukban. Az ügyeletes pedagógus minden reggel 8.30-9.30 között végzi a szemlét.

A csoportvezető tanárok feladatai:

- naponta ellenőrzik a hozzájuk tartozó hálók eredményét és megbeszélik a diákokkal a szemle eredményét és figyelmeztetik a hiányosságokra, problémákra
- naponta ellenőrzik a hálókat, a felmerülő aktuális problémákat megbeszélik a tanulókkal
- heti rendszerességgel ellenőrzik a szekrényeket, kis szekrényeket, hűtőket
- hetente és havonta összesítik a hozzájuk tartozó hálók pontszámait és a százalékos eredményeket kiszámolják
- ha a szoba eredménye egymást követő két hónapban 60% alatt van, a csoportvezető nevelőtanár javaslatot tesz nevelőtanári figyelmeztetésre
- ha az adott szobában más csoportbeli diák is lakik, a szobafelelős nevelőtanár egyeztet az érintett diák(ok) nevelő tanárával a szobában felmerült problémákról, a büntetés, illetve jutalmazás kérdéséről
- félévkor és tanév végén összesítik az eredményeket és javaslatot tesznek nevelőtanári dicséretre, illetve nevelőtanári figyelmeztetésre
- figyelmeztetést kapnak azon szoba lakói, akiknek átlag eredménye 60% alatt van

dicséretet kaphatnak azok a diákok, akiknek a szobaátlag eredménye 90% vagy annál magasabb, és a vendégfogadáskor nem merült fel probléma az összepakolás kapcsán
a nevelőtanári dicséret **további feltétele**, hogy a szobán belül a félév, illetve tanév során ne történjenek rongálások (ajtó betörése, megsértése, a használati tárgyak beszennyezése stb.).

Az értékelés módja:

Az ügyeletes tanár reggel 8.30-tól végzi a szemlét és pontozza a szobákat. A pontozás az előre elkészített táblázat alapján történik, az öt terület rendezettsége és tisztasága figyelembevételével. A pontozás 1 – 5-ig terjed.

A pontozandó területek:

előtér
ágyak
asztalok
fali polcok
általános rend

Az első négy terület pontozása értelemszerűen adódik, míg az utolsó területnél a szoba összképét pontozzuk.

Az értékelés szempontjai:

5-ös értékelés akkor adható, ha az adott területen rend, rendezettség, tisztaság van.
4-es, 3-as és 2-es értékelést a rendetlenség mértének függvényében a pedagógus saját elbírálása alapján adja.

1-es az értékelés a nagyon kirívó, elfogadhatatlan rendetlen környezet esetén, illetve az alábbi esetekben:

Romlandó, hűtőben való tárolást igénylő étel esetén az adott területen. Ablakban található étel esetén az általános rendre adunk elégtelent.

Ha minden ágyon el nem pakolt ágynemű található.

Több mosatlan edény, evőeszköz, ételmaradék stb. van a mosdóba rakva, beleöntve

Amennyiben nagyon szemetes a szoba.

Nagyon rendetlen a szoba.

Elektromos berendezések elosztóban bedugott állapotban vannak és a billenőkapcsoló nincs kikapcsolva.

Általánosan elvárt követelmények:

a szoba legyen rendezett, tiszta

romlandó, hűtést igénylő, főtt étel, sütemény nem lehet a szobában, ezeket a hűtőszekrényben kell tárolni

kenyér, keksz, chips, gabonapehely, müzli, gyümölcs, nem romlandó sütemény csak zárt zacskóban, dobozban tárolható a szekrényben, polcos szekrény fiókban.

ivólevelek, konzervek, ketchup, mustár, majonéz stb. csak zárt dobozban, flakonban tárolható a szekrényekben

éttermi edény, tálca, bögre, pohár nem lehet a szobában

a kollégiumi szobákban tilos tárolni és használni, díszítésként tartani alkoholos poharakat, üvegeket, dobozokat, valamint cigarettás dobozokat.

A házirendben engedélyezett elektromos eszközök (pld. hajvasaló, mobiltelefon, digitális eszköz) és más, a csoportvezető nevelőtanár által használatra engedélyezett

elektromos eszköz (pld. laptop, teafőző, mobil vagy lap-top töltő stb.) ne legyen áram alatt áram alatt
a villanyok legyenek lekapcsolva

Az egyes értékelendő területeken elvárt követelmények:

előtér: 1-5pont

A piperepolc legyen tiszta, rendezett
a mosdó legyen tiszta, rendezett: az edények, poharak, evőeszközök elmosva, tisztán legyenek elhelyezve; éttermi tányér, pohár nem lehet a hálóban
a szemetesvödör legyen kiürítve
a szemetesvödör környéke legyen tiszta, rendezett
a szekrények ajtaja legyen becsukva vagy bezárva

ágyak:

az ágyak legyenek letakarva kollégiumi vagy saját ágytakaróval, megigazítva, rendezetten
az ágyak környéke ne legyen szemetes
az ágynemű nem lehet kint, legfeljebb díszpárna, kabala, be legyen ágyazva
ne legyenek a fentiekén kívül egyéb tárgyak az ágyakon és az ágyak körül
az ágynemű tartóban csak ágynemű tárolható

asztalok:

az asztalok legyenek rendezettek, tiszták (3p)
kevés személyes dolog lehet rajta, de összepakolva (1p)
a székek a helyükre legyenek tolva, a székeken ne tároljanak ruhákat (1p)

polcok, polcos szekrény:

a könyvek, füzetek, kabalák, csuprok és egyéb tárgyak rendben, ízlésesen legyenek elhelyezve (3p)
palack, italos doboz, hűtést igénylő élelmiszer, WC papír, ruha ne legyen a polcon (2p)

általános rend:

törölközők, száradó ruhák csak a ruhaszárítón lehetnek elhelyezve (1p)
A szoba összképe rendezettséget mutasson: a flakonok, papucsok rendezetten legyenek elhelyezve, ne legyen sáros, szemetes az előtér, a padló (2p)
a villanyok legyenek lekapcsolva, a függönyök rendezetten álljanak (2p)

Egyedi esetek:

Későbbi tanításkezdés miatt a tanuló alhat ágyneműben, ez nem befolyásolja az ágyakra adott pontszámot. Ilyen esetekben a tanulótól elvárás, hogy este rakjon rendet és reggel is rendezetten hagyja később a szobát. A délelőtti ügyeletes tanár ezt szűrőpróba szerűen ellenőrzi és ellentétes tapasztalat esetén tájékoztatja a csoportvezető tanárt.

Betegség, tanítási szünet, vizsgára, versenyre készülés és más ok miatt délelőtt a kollégiumban maradó tanulóra is vonatkozik a rendrakási kötelezettség és az, hogy a szoba a tanuló ott tartózkodása alatt is tiszta, rendezett legyen.

A szobarendre adható pontszámok alapelvei félévkor és tanév végén a komplex tanulóértékelésben:

Az értékelő lapon szereplő szobarendért adható pontszám 0 – 50-ig terjed.

A pontozás elvei:

A tanulók komplex értékelő pontrendszerébe egy-egy tanuló félévi és tanév végi pontszámát a csoportvezető tanár állapítja meg a féléves és éves szobarend százalékban megállapított értékével arányos pontokká alakítással, illetve a vendégfogadások előtti összepakolási problémák figyelembevételével.

8. Mellékletek

1. Melléklet – Közismereti óratervi hálók:
[Közismereti óratervi hálók 2024.09.01-től.pdf](#)
2. Melléklet – Szakmai képzések óratervi hálói:
[DSZC Beregszaszi 2. sz. melleklet oratervi halo 20240517.pdf](#)
3. Melléklet – Képzési és kimeneti követelmények
<https://akkreditativizsgazatas.ikk.hu/kkk-ptt>
4. Melléklet – Képzési programok
 - Elektronika és elektrotechnika ágazat: [Szakmai Program Képzési Program 3-1-1-Elektro és Elektrotech ágazat 2024.09.01.pdf](#)
 - Gépészet és Szpecializált gép és járműgyártás ágazatok: [Szakmai Program Képzési Program 3-2-1-Gépészet és Spec. Gépjárműgyártás ágazat 2024.09.01.pdf](#)
 - Informatika és távközlés ágazat: [Szakmai Program Képzési Program 3-3-1-Informatika es tavkozles 20240901.pdf](#)
5. Melléklet – Programkövetelmények
<https://akkreditativizsgazatas.ikk.hu/programkovetelmenyek>

Záró rendelkezések

Jelen szakmai program 2025. szeptember 01. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a korábbi szakmai program hatályát veszti. A szakmai program tartalmáért, aktualizálásáért az igazgató a felelős.

A szakmai programot a képzési tanács a szakképzésről szóló a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 323. § (2) bekezdése által biztosított jog alapján Debrecen, 2025. év augusztus hónap 29. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

a képzési tanács hitelesítő tagja

A szakmai programot a szakmai munkaközösség a szakképzésről szóló a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 147. § (3) a) pontja által biztosított jog alapján Debrecen, 2025. év augusztus hónap 29. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

a szakmai munkaközösség hitelesítő tagja

A szakmai programot az oktatói testület a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdésének 1. pontja által biztosított jog alapján Debrecen, 2025. év augusztus hónap 29. napján tartott oktatói testületi értekezletén elfogadta.

hitelesítő oktatói testületi tag

Záradék

A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium szakmai programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdés 5. pontja által biztosított hatáskörömben eljárva jóváhagyom.

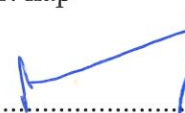
Debrecen, 2025. év szeptember hónap 01. nap

.....
főigazgató

A szakmai program jóváhagyásával egyetértek.

Debrecen, 2025. év szeptember hónap 01. nap

.....
kancellár

Iktatószám: NSZFH/dszc-beregszaszi/005480-1/2024

Tételszám: 44.

Ügyintéző: Kéri Ferenc

Tárgy: Jegyzőkönyv

Melléklet: 1 db

JEGYZŐKÖNYV

1.	Tárgy:	Tanévnyitó oktatótestületi értekezlet
2.	Idő:	2025. augusztus 29., 8:00 óra
3.	Hely:	A Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium hivatalos helyisége – A208. terem
4.	Jelen vannak:	Jelenléti ív szerint
5.	Az értekezletet vezeti:	Nagyné Oláh Katalin igazgató
6.	A jegyzőkönyv vezetője:	Juhász-Mázló Ibolya igazgatóhelyettes
7.	A jegyzőkönyv hitelesítői:	Vándor László Krisztián oktató Várhidiné Bártfai Rita Ágnes oktató

8.	Érdemi tartalom rögzítése:	
<u>Nagyné Oláh Katalin igazgató:</u> Köszönti az oktatótestület tagjait, felkéri Juhász-Mázló Ibolya igazgatóhelyettest a jegyzőkönyv vezetésére, valamint Várhidiné Bártfai Rita Ágnes és Vándor László Krisztián oktató kollégákat a jegyzőkönyv hitelesítésére. Az oktatói testület tagjai tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag elfogadták a jegyzőkönyvvezető és a hitelesítők személyét.		

Nagyné Oláh Katalin igazgató:

Ismerteti az értekezlet napirendi pontjait:

- A minőségi oktatás és annak személyi feltételei – Nagyné Oláh Katalin igazgató
- Felkészülés a MIR 4.0-ra – Nagy Márta MICS vezető
- Tanévkezdéssel kapcsolatos tanügyi feladatok – Már Tamás általános igazgatóhelyettes
- Javítóvizsgák, felnőttoktatás, szakmai program módosítása – Dienes Zoltán Tibor szakmai igazgatóhelyettes
- Városi tanévnitóval kapcsolatos tudnivalók – Szentesi Norbert József fejlesztési és innovációs igazgatóhelyettes
- Duális képzés indítása, egybefüggő szakmai gyakorlat – Juhász Mázló Ibolya vállalati kapcsolatokért felelős igazgatóhelyettes
- Kollégiumi aktualitások – Mester-Varga Mónika kollégiumvezető igazgatóhelyettes
- Egyebek

Az oktatói testület tagjai tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag elfogadták az értekezlet napirendi pontjait.

Nagyné Oláh Katalin igazgató:

A minőségi oktatás és annak személyi feltételei:

- külső értékelésre való felkészülés
- munkaközösség-vezetők bemutatása
- a Képzési Tanács új tagja: Nagy Katalin Adél
- szelektív hulladékgyűjtés fontossága
- parkolás rendje, biciklitároló
- bemutató órák fontossága, időpontok kijelölése

Nagy Márta MICS vezető:

Felkészülés a MIR 4.0-ra

- Szakképzés 4.0
- a Debreceni Szakképzési Centrum 12 stratégiai célja
- a Beregszászi 6 stratégiai célja
- külső értékelés menete

Már Tamás általános igazgatóhelyettes:

Tanévkezdéssel kapcsolatos tanügyi feladatok

- óratervi háló módosítása
- a tantárgyfelosztás aktuális állapota
- osztályfőnöki teendők
- éves munkaterv

Az oktatótestület tagjai tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag elfogadták a 2024/2025. tanév Munkatervét és Munkarendjét.

Dienes Zoltán Tibor szakmai igazgatóhelyettes:

Javítóvizsgák, felnőttoktatás, szakmai program módosítása

- az október-novemberi szakmai vizsgák ismertetése
- a felnőttek szakmai oktatása szeptember 8-án kezdődik
- ágazati vizsgák időpontja
- a Szakmai Program változásai
- digitális bizonyítvány bevezetése
- munkavállalói idegen nyelv kivezetése

Az oktatótestület tagjai tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag elfogadták a Szakmai Program tervezett változtatását.

Szentesi Norbert József fejlesztési és innovációs igazgatóhelyettes:

Városi tanévnnyitóval kapcsolatos tudnivalók

- a tanévnnyitó menetének ismertetése
- az SZMSZ aktuális változásai
- a Házi rend módosítása
- a Beiskolázási terv ismertetése

Az oktatótestület tagjai tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag elfogadták a SZMSZ és a Házi rend tervezett változtatását, valamint az intézmény Beiskolázási tervét.

Juhász-Mázló Ibolya vállalati kapcsolatokért felelős igazgatóhelyettes:

Duális képzés indítása, egybefüggő szakmai gyakorlat

- a 2024/2025. tanév egybefüggő szakmai gyakorlatának dokumentálásának menete
- a 2025/2026. tanév duális képzéssel kapcsolatos feladatainak ismertetése
- iskolai órarend – duális órarend összehangolásáról való tájékoztatás
- kapcsolattartás a képzőhelyekkel (hiányszások, értékelések egyeztetése)

Mester-Varga Mónika kollégiumvezető igazgatóhelyettes:

Kollégiumi aktualitások

- tárgyi és személyi feltételek
- kollégiumi létszámadatok
- tanulócsoporthok
- 9. osztályosok szülői értekezlete

Egyéb:

- Nagy Katalin Adél munkaközösség-vezető: óradíj probléma a felnőttek szakmai oktatásánál
- Gergely Ferenc oktató: kérdések az intézményi parkolással kapcsolatban
- Nagyné Oláh Katalin igazgató: a munkaegészségügyi alkalmassági papírok haladéktalan leadása

9.

Aláírások:

k.m.f.

Nagyné Oláh Katalin
Nagyné Oláh Katalin
igazgató

Juhász-Mázló Ibolya
Juhász-Mázló Ibolya
jegyzőkönyv-vezető

Vándor László Krisztián
Vándor László Krisztián
jegyzőkönyv-hitelesítő

Várhidiné Bártfai Rita Ágnes
Várhidiné Bártfai Rita Ágnes
jegyzőkönyv-hitelesítő

JELENLÉTI ÍV

Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium

Oktatótestületi értekezlet
2025. augusztus 29.

Oktatók:

	Név	Aláírás
1.	Ács Gábor	Ács Gábor
2.	Bóiné Kovács Krisztina	Bóiné Kovács Krisztina
3.	Dr. Csapóné Nagy Anna Éva	Dr. Csapóné Nagy Anna Éva
4.	Csendes Júlia	Csendes Júlia
5.	Csige István	Csige István
6.	Csire Gábor	Csire Gábor
7.	Dienes Zoltán Tibor	Dienes Zoltán Tibor
8.	Doktor László	Doktor László
9.	Donka Péter	Donka Péter
10.	Dudás Enikő	Dudás Enikő
11.	Farkasné Kiss Krisztina	Farkasné Kiss Krisztina
12.	Fedor László	Fedor László
13.	Földi Gabriella	Földi Gabriella
14.	Füzes Veronika	Füzes Veronika
15.	Gali Lajos	Gali Lajos
16.	Gáti Szabolcs	Gáti Szabolcs
17.	Gergely Ferenc	Gergely Ferenc
18.	Gergelyné Bruckner Enikő	Gergelyné Bruckner Enikő
19.	Harsányiné Szécsi Ibolya Gizella	Harsányiné Szécsi Ibolya Gizella
20.	Heller-Horváth Emese	Heller-Horváth Emese
21.	Juhász-Mázló Ibolya	Juhász-Mázló Ibolya
22.	Juhos Anna Judit	Juhos Anna Judit
23.	Kállai Csaba	Kállai Csaba
24.	Kazsuk Andrea	Kazsuk Andrea
25.	Kiss Tímea	Kiss Tímea
26.	Kissné Mahunka Judit	Kissné Mahunka Judit
27.	Kopasz Mária	Kopasz Mária

NSZFH/dszc-beregszaszi/006475-1/2025

	Név	Aláírás
29.	Kovács Sándor	Kovács Sándor
30.	Kozma Ferenc	Kozma Ferenc
31.	Krómer Erika	Krómer Erika
32.	Kulcsár István Tibor	Kulcsár István Tibor
33.	Léhi József	Léhi József
34.	Macskás Zsolt	Macskás Zsolt
35.	Makai István	Makai István
36.	Már Tamás	Már Tamás
37.	Márkus József	Márkus József
38.	Mester-Varga Mónika	Mester-Varga Mónika
39.	Molnár Tamás	Molnár Tamás
40.	Molnár-Polcz Gabriella	Molnár-Polcz Gabriella
41.	Nagy Beáta	Nagy Beáta
42.	Nagy Csaba Ákos	Nagy Csaba Ákos
43.	Nagy Katalin Adél	Nagy Katalin Adél
44.	Nagy Márta	Nagy Márta
45.	Nagy Sándor Ádám	Nagy Sándor Ádám
46.	Nagy Sándor Tiborné	Nagy Sándor Tiborné
47.	Nagyházi István	Nagyházi István
48.	Nagyné Oláh Katalin	Nagyné Oláh Katalin
49.	Oláh Barnabás	Oláh Barnabás
50.	Orosz Ferenc	Orosz Ferenc
51.	Papp Róbert	Papp Róbert
52.	Román Szandra	Román Szandra
53.	Ruzicska - Sándor Alexandra Dorina	Ruzicska - Sándor Alexandra Dorina
54.	Skripeczky Beáta Fruzsina	Skripeczky Beáta Fruzsina
55.	Spakovszkyné Nagy Judit Borbála	Spakovszkyné Nagy Judit Borbála
56.	Szabó Anett	Szabó Anett
57.	Szabó Zoltán	Szabó Zoltán
58.	Szabolcsné Oláh Anikó	Szabolcsné Oláh Anikó
59.	Szanyi Norbert	Szanyi Norbert
60.	Szegedi József	Szegedi József
61.	Szentesi Norbert József	Szentesi Norbert József
62.	Szentesiné Pető Ildikó	Szentesiné Pető Ildikó
63.	Szentmártoni Ágnes Dalma	Szentmártoni Ágnes Dalma
64.	Szücs Sándor	Szücs Sándor
65.	Tarnóczy Tamásné	Tarnóczy Tamásné

	Név	Aláírás
66.	Tóth Balázs	Tóth Balázs
67.	Töviskes Krisztián Sándor	Töviskes Krisztián Sándor
68.	Vályogos Krisztina	Vályogos Krisztina
69.	Vándor László Krisztián	Vándor László Krisztián
70.	Várhidiné Bártfai Rita Ágnes	Várhidiné Bártfai Rita Ágnes

Tartósan távol lévők:

	Név	Aláírás
1.	Bodnár Nelly	
2.	Deményfalvi Dóra	
3.	Tiba-Tóth Nóra	

Egyéb jelen lévők:

	Név	Aláírás
	TÓTHNÉ RÓZSA JULIANA	Tóth Róza
	KÉKI ZSOLT	Kéki Zsolt

Iktatószám: NSZFH/dszc-beregszaszi/005319-1/2025

Tételszám: 44.

Ügyintéző: Nagy Márta

Tárgy: Jegyzőkönyv

Melléklet: 1 db

JEGYZŐKÖNYV

1.	Tárgy:	A 2025/2026-os tanév Szakmai Programjának elfogadása.
2.	Idő:	2025. augusztus 29.
3.	Hely:	Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium
4.	Jelen vannak:	Nagyné Oláh Katalin és a csatolt jelenléti ív alapján
5.	Az értekezletet vezeti:	Nagyné Oláh Katalin
6.	A jegyzőkönyv vezetője:	Nagy Márta
7.	A jegyzőkönyv hitelesítői:	Krómer Erika, Vezendiné Loós Katalin
8.	Érdemi tartalom rögzítése:	

A Képzési Tanács a 2025/2026-os tanév Szakmai Programját megismerte és elfogadásra javasolta.

9.	Aláírások:	
----	------------	--

k.m.f.

Nagyné Oláh Katalin
igazgató

Nagy Márta
jegyzőkönyv-vezető

jegyzőkönyv-hitelesítő

jegyzőkönyv-hitelesítő

NSZFH/dszc-beregszaszi/006475-1/2025

Jelenléti ív

Debreceni SZC Beregszászi Pál Technikum és Kollégium

Képzési Tanács értekezlete

2025. augusztus 29.

Sorszám	Név	Aláírás
1.	VERENDINE LÓD SATTMÁN	Verendine Lód Sattmán
2.	NAGY MÁRTA	Nagy Márta
3.	NAGYHÁZI ISTVÁN	Nagyházi István
4.	KRÓMER ERIKA	Krómer Erika
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		

NSZFH/dszc-beregszaszi/006475-1/2025

